

A Hereditas Antikvárium 19. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykuti Beatrix

Kiállítás / On view:
2025. november 24 - december 4.
hétköznap 11.00 - 17.00 óráig
1052 Budapest, Vitkovics Mihály utca 12.

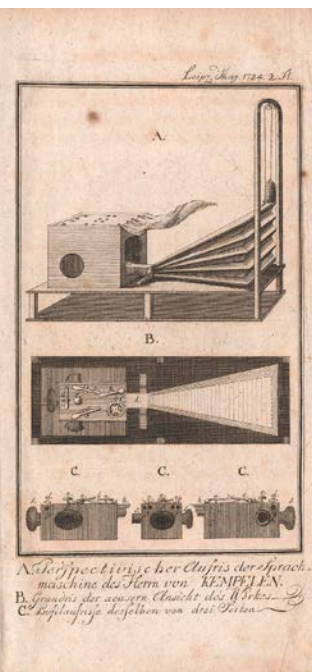
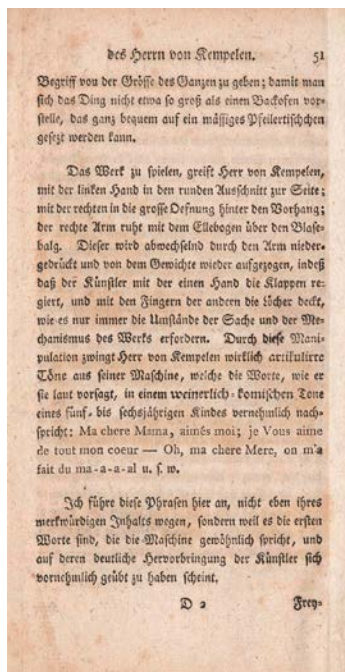
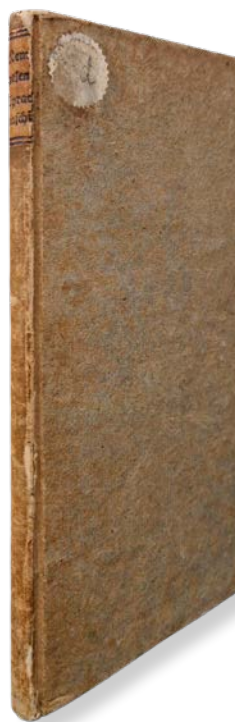
Árverés / Sale:
2025. december 5-én pénteken 17.00 órától.

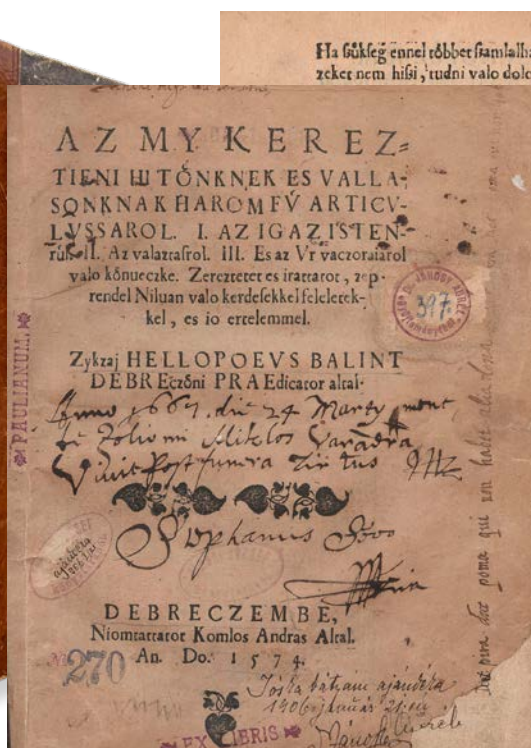
Helyszín / Venue:
Károlyi-palota
(Petőfi Irodalmi Múzeum)
1053 Budapest, Károlyi utca 16.

Online:
www.axioart.com
www.invaluable.com

1052 Budapest, Vitkovics Mihály utca 12.
Telefon: +36 30 442 1386
E-mail: info@hereditasantikvarium.hu
www.hereditasantikvarium.hu

Értekezés Kempelen Farkas két leghíresebb találmányáról.

Debreceni református lelkész munkája magyar nyelven 1574-ből.

Árverési feltételek

1. A Hereditas Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. Az árverésen történő licitálás feltétele az Aukciósháznál történő regisztráció. Ez történhet partnereink online felületein, e-mailben, illetve személyesen az árverés helyszínén. A regisztráció során a licitálni kívánóknak meg kell adniuk az ehhez szükséges információkat, amelyek személyes adatokat is tartalmaznak. Adatkezelési hozzájárulást, személyazonosságára vonatkozó dokumentumok bemutatását, illetve referenciákat kérhetünk, ha szükségesnek ítéljük. Az Árverőház fenntartja a jogot, hogy megtagadhatta a regisztrációt és ezzel együtt az aukción történő részvételt.

3. A tételek a katalógusban szereplő sorrendben kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a licitálók tárcájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban az Építési és Közlekedési Minisztérium Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztálya, illetve az országos gyűjtőkörrel rendelkező közgyűjtemények valamelyike érvényesíti elővásárlási jogát.

4. A vételár a tárgy leütési ára plusz 18% árverési jutalék. Az invaluable.com árverési felületén keresztül történő licitálás esetén további 5% kényelmi díj kerül felszámításra.

5. A vételárat a nyertes licitáló az árverés időpontjától számított 14 napon belül köteles az Aukciósház felé rendezni. A vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. Amennyiben megadott határidőig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház összegszegű tárolási díjat számít fel, amely mértéke az át nem vett tételek leütési árának 20%-a. Az Aukciósház fenntartja továbbá magának a jogot, hogy 1 hónapon túli késedelmes átvétel esetén a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse.

6. Amennyiben a már leütött tétel vásárlójának személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

7. Az árverés előtti kiállításon minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosítás és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, illetve a leütési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételek – melyek sorszáma legkésőbb az aukció megkezdésekor kihirdetésre kerül – nem hagyhatják el az országot, valamint a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény vonatkozó rendelkezései alapján az Aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait az Építési és Közlekedési Minisztérium Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztályával, amelyeket nyilvántartásba vesznek. A későbbi értékesítési szándék a Műtárgyfelügyeleti Hatóságnak kötelezően bejelentendő.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, vételi megbízást adhat, telefonos licitálási lehetőséget választhat, illetve használhatja a www.axioart.com vagy a www.invaluable.com online felületét is. Az adott megbízás alapján az Aukciósház – a megbízó ajánlatának megfelelően – hivatalból árverezhet. Vételi megbízást adni, illetve telefonos licitre jelentkezni személyesen, telefonon (+36 20 343 3282), írásban (postai úton az 1052 Budapest, Vitkovics Mihály utca 12., e-mailben az info@hereditasantikvarium.hu címen) lehet. Közgyűjtemények vételi megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek által adott megbízások esetén azok elfogadásához 500 000,- Ft összeghatár felett az Aukciósház kérheti a megbízási összeg 20%-ának mint előlegnek a befizetését. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleg teljes összegét visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek az Aukciósház székhelye szerinti általános hatáskörű bíróságok kizárólagos illetékességét kötik ki.

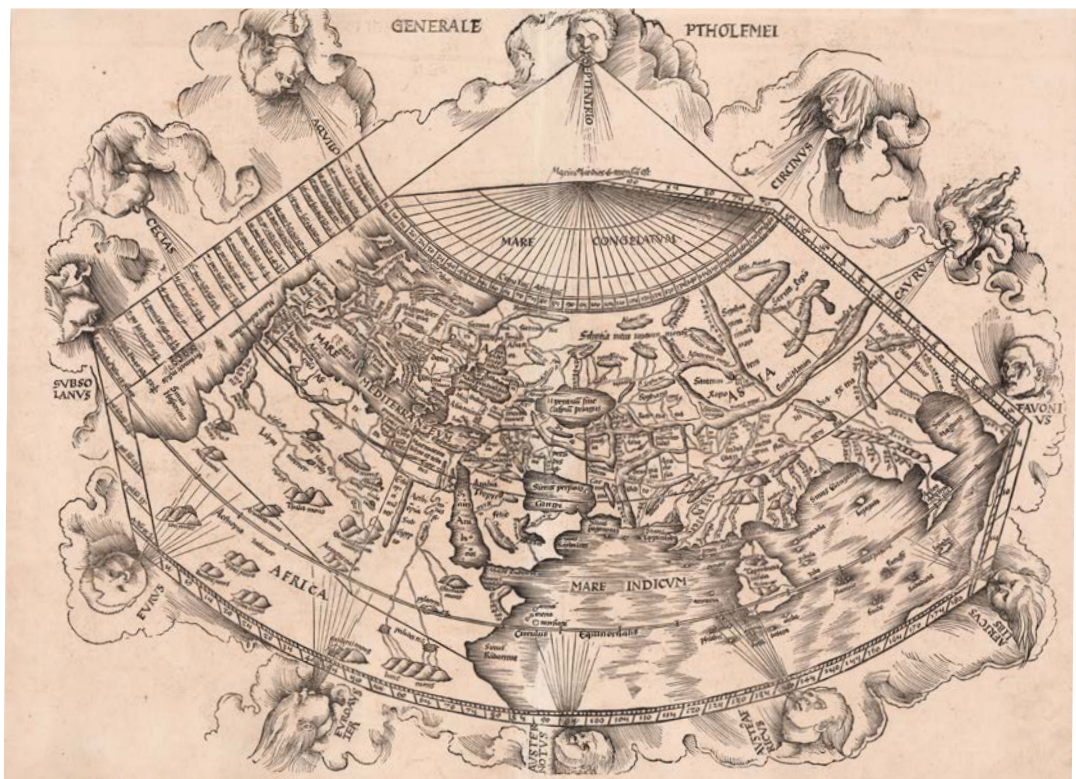
Budapest, 2025
Hereditas Antikvárium

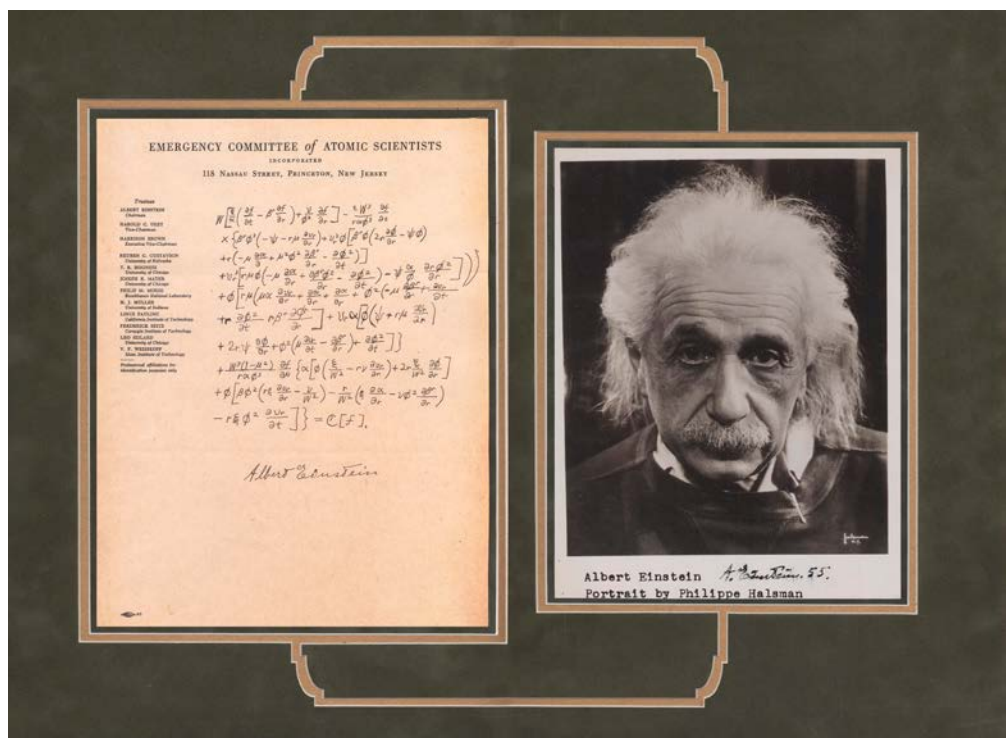
Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUARIAN BOOKSELLERS

Martin Waldseemüller híres világtérképe.

Albert Einstein Nobel-díjas fizikus autográf egyenlete.

Conditions of sale

1. Hereditas Antiquarium, as Auction House, organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors and acts as a commercial agent.

2. Bidding at the auction requires registration at the Auction House, which can be completed via the online platforms of our auction partners, by email, or in person at the auction location. During registration, those wishing to bid must provide the necessary information, including personal data. Data management consent and the presentation of identity documents or references are required if determined necessary. The Auction House reserves the right to refuse the registration and, thus, the participation in the auction.

3. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the lot's starting price, and buyers indicate their wish to bid by raising their cards. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when the Ministry of Construction and Transport's Inspectorate of Cultural Goods or one of the national public collections has priority to purchase the lot at the hammer price.

4. The purchase price includes the hammer price and the 18% auction fee. An additional 5% convenience fee will be charged for bidding through the invaluable.com auction platform.

5. The Auction House allows a 14-day grace period to pay the total purchase price. If not picked up by the end of the grace period, a storage fee will be charged, which is 20% of the hammer price. The buyer can only take possession of the item if the total purchase price has been paid. The Auction House reserves the right to consider the buyer's bid null and void if the buyer fails to take over the item within one month.

6. The bid item may not be reauctioned unless the buyer's identity is impossible to establish.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. The Auction House provides additional photos via email upon request. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction and deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without a warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability regarding the bid or the purchase price paid and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item may be taken abroad (their numbers shall be made public by the beginning of the auction), and the Auction House will register their owners at the Ministry of Construction and Transport's Inspectorate of Cultural Goods, according to the Act on the Protection of Cultural Goods (LXIV/2001). Owners are expected to report any intention to sell the protected item.

10. In case of the buyer's absence, the buyer can either place an absentee bid, choose to bid on the phone, or use the online platforms www.axioart.com and www.invaluable.com. Based on a given absentee bid, the Auction House will bid on behalf of the buyer. You may submit bids or apply for phone bidding either personally in the Hereditas Antiquarium, on the phone (+36 20 343 3282) or in written form (via email at info@hereditasantikvarium.hu or by post to H-1052 Budapest, Vitkovics Mihály utca 12.) Museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment. From all other buyers – above 500,000 HUF – the Auction House may require such a fee (20% of the offer). In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid, the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctioned after the auction upon request.

12. The Civil Code (V/2013) shall govern any matter unregulated in the present Conditions of Sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the district court, determined by the location of the Auction House.

Budapest, 2025
Hereditas Antiquarium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

ILAB
INTERNATIONAL LEAGUE OF
ANTIQUARIAN BOOKSELLERS

TARTALOMJEGYZÉK

BIBLIOFIL KIADVÁNYOK / BIBLIOPHILE EDITIONS.....	4-7. TÉTEL
EGYHÁZTÖRTÉNET, TEOLOGIA / THEOLOGY.....	15-23. TÉTEL
ÉNEKESKÖNYVEK / CANTIONALS.....	25-27. TÉTEL
ERDÉLY/ TRANSYLVANIA	29-33. TÉTEL
1848-1849.....	36-37. TÉTEL
FELVILÁGOSODÁS, NYELVÚJÍTÁS /	
ENLIGHTENMENT, LANGUAGE RENEWAL	41-42. TÉTEL
FÉNYKÉPEK / PHOTOS	43-44. TÉTEL
FOLYÓIRAT / PERIODICAL	46. TÉTEL
GYÓGYÍTÓ NÖVÉNYEK / MEDICINAL PLANTS	48-49. TÉTEL
HADTÖRTÉNET / MILITARIA	52-55. TÉTEL
HITVITÁK TŰZÉBEN / RELIGIOUS DISPUTES	58-59. TÉTEL
HUNGARICA A XVII-XVIII. SZÁZADBÓL /	
HUNGARICA FROM THE 17-18TH CENTURIES	60-64. TÉTEL
IFJÚSÁGUNK KEDVENCEI /	
FAVOURITE COMING-OF-AGE NOVELS.....	65-71. TÉTEL
JELES MAGYAROK KÖNYVTÁRÁBÓL /	
FROM FAMOUS HUNGARIAN LIBRARIES	73-74. TÉTEL
JOGTÖRTÉNET / LAW	75-77. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	80-91. TÉTEL
KÜLÖNLEGES AJÁNLÁSOK / SPECIAL DEDICATIONS	97-110. TÉTEL
MAGYAR AVANTGÁRD / HUNGARIAN AVANT GARDE	112-113. TÉTEL
MEZŐGAZDASÁG / AGRICULTURE	114-121. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	127-134. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	135-139. TÉTEL
RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁR /	
HUNGARICA 16-17TH CENTURY	146-160. TÉTEL
SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ÉS KORA /	
COUNT ISTVÁN SZÉCHENYI.....	164-168. TÉTEL
TANKÖNYVEK / SCHOOL BOOKS	171-176. TÉTEL
TÉRKÉPEK / MAPS	178-191. TÉTEL
TERMÉSZETTUDOMÁNY / NATURAL SCIENCES.....	192-195. TÉTEL

1., 2., 3., 4. tétel

1. ARANY JÁNOS:

Murány ostroma. Beszély.

Pesten, 1848. Emich Gusztáv. (4)+127+(1)p. Első kiadás.

A Kisfaludy Társaság 1847-ben írt ki pályázatot a magyar történelem jeles nőalakjainak megéneklésére. A pályaművek szerzői között szerepelt Petőfi és Tompa Mihály is, de Arany és Petőfi végül nem nyújtották be munkáikat.

Javított gerincű, díszesen aranyozott, korabeli vászonkötésben.

Richly gilt, contemporary cloth. Spine restored.

Szűry: 168.

50 000,-

2. AZ AUSTRIAI URALKODÓ-HÁZ JOBBÁGYAINAK SZÁMÁRA ALAPÍTOTT ELSŐ AUSTRIAI TAKARÍTÓ PÉNZ-TÁRRAL EGYESÜLT GONDVISELŐ INTÉZETNEK RENDSZABÁSAI, ÉS VÉGZÉSEI.

(Bécs, 1824. Haykul Antal ny.) 24p.

A gerincén papírsíkkal.

Unbound.

50 000,-

3. BARÓTI SZABÓ DÁVID:

Új mértékre vett külömb' verseknek három könyvei...

Kassán, 1777. Landerer Mihály ny. (24)+287+(1)p. Első kiadás.

A versgyűjtemény a jezsuita szerző első megjelent munkája, másodszer 1786-ban adták ki „Vers-koszorú...” címmel.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine richly gilt.

Szűry: 368.

40 000,-

Bibliofil kiadványok**4. KISFALUDY KÁROLY:**

Tollagi Jónás viszontagságai

(Békéscsaba), 1920. Tevan. (6)+68+(1)p. A könyvdíszek és szövegképek Kolozsvári Sándor eredeti fametszetei.

A Tevan kiadó „amatőr” bibliofil sorozatának kilencedik darabja összesen 300 példányban jelent meg, amelyből néhány – feltehetően ötven – luxuspéldány is készült, különleges kötésben, a címlapon az illusztrátor aláírásával. Darabunk a 21. sorszámot kapta, de a szignó hiányzik.

Cserna Juliska által tervezett, festett, kiadói bőrkötésben. Felül aranyozással díszítve.

Luxury edition in original leather by Juliska Cserna. Upper edges gilt.

Poss.: Eisner Sándor gyűjteményi bélyegzőjével.

150 000,-

5., 6., 7. tétel

5. RILKE, RAINER MARIA:

Mesék a Jó Istenről

(Bp., 1921. Pán.) 200+(1)p.+6t. Számozott (22./100), az illusztrátor által aláírt példány. Bor Pál tollrajzaival. Cserna Juliska által tervezett, aranyozott, kiadói bőrkötésben.

Limited edition, signed by the illustrator. Gilt, original leather.

600 000,-

6. TOROZSKAI-WIGAND EDE:

Öreg csillagok

Bp., 1916. Táltos. 37+(3)p. Gazdagon illusztrált. Számozott (46./100), aláírt példány.

Kiadói félpergamen-kötésben. Felül arany metszéssel díszítve.

Limited edition, signed by the author. Original half vellum. Upper edges gilt.

100 000,-

7. TOROZSKAI-WIGAND EDE:

Régi kert s mészfi

Bp., 1917. Táltos. 196+(4)p.+7t. Gazdagon illusztrált. Számozott (17./100), aláírt példány.

Kiadói félpergamen-kötésben. Felül arany metszéssel díszítve.

Limited edition, signed by the author. Original half vellum. Upper edges gilt.

100 000,-

8. CZIFRAI ISTVÁN:

Magyar nemzeti szakács könyv a' magyar gazda asszonyok' számára. Harmadik kiadás. Készült Ő Csász. Kir. Fő Herczegsége' a' Nádor Ispán Úr' udvari fő Szakács-Mesterének útmutatása szerint.

Pesten, 1829. Petrőzai Trattner J. M. és Károlyi István. XVI+272p.

Az egyik legnépszerűbb magyar szakácskönyv először 1816-ban látott napvilágot. A század végéig számos alkalommal megjelent. Az első két kiadáson csak „Cz. I.” monogram áll. A ma uralkodó álláspont szerint ez Czövek Istvánt rejti, amint arról Trattner a Tudományos Gyűjtemény 1818-as évfolyamában hírt is ad. Ebből arra következtetnek, hogy Czigfrai (vagy Czigfray) István kitalált személy.

Enyhén kopottas, korabeli félbőr-kötésben.

Slightly worn, contemporary half leather.

300 000,-

9. CSÁTH GÉZA:

Puccini

(Bp., 1908. „Jókai” ny.) 32p. Első kiadás.

A szerző egyik legritkább kötete.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

30 000,-

10. DUGAT, D(ENIS) P(IERRE):

Ázaël' halála, a' vagy Dína' elragadtatása. -- után kiadta Szeder Fábíán.

Pesten, 1826. Petrózai Trattner Mátyás betűjével. 1t.+VIII+472+(8)p.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

30 000,-

11. DUGONICS ANDRÁS:

Etelka, egy igen ritka magyar kis-aszszony Világos-váratt, Árpád és Zoltán fejedelmink' ideikben. I-II. könyv.

Posonyban és Kassán, 1788. Fűskúti Landerer Mihály. 1t.+(6)+351p.; 1t.+(2)+394p. Kétszínnyomású címlapokkal és szövegközti rézmetszetekkel.

Az első eredeti magyar regényként emlegetett mű első kiadása. A piarista szerző már 1786-ban elkészült a munkával, amely a cenzúra miatt csak ekkor láthatott napvilágot. Az Árpád-korban játszódó, de az udvar németesítő politikája elleni aktuális üzenetet közvetítő kötet óriási siker lett, főleg a hölgyek körében volt népszerű. Ennek köszönhető, hogy rövid időn belül további két kiadása is megjelent (1791, 1805).

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 1024.

150 000,-

12. DUGONICS ANDRÁS:

Jólánka, Etelkának leánya. I-II. könyv.

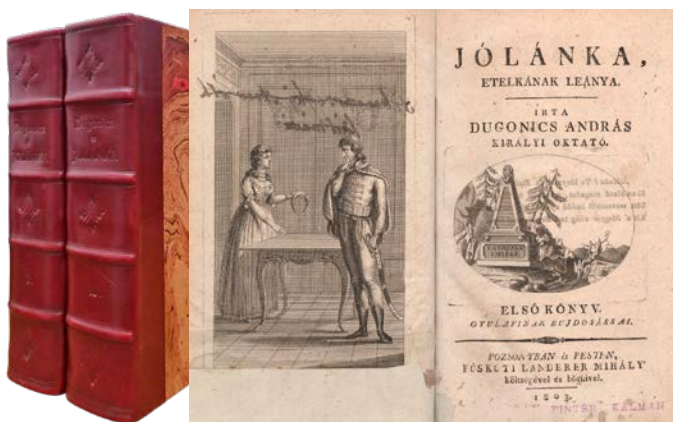
Pozsonyban és Pesten, 1803-1804. Landerer. 1t.+(6)+773+(3)p.; 1t.+(6)+772+(3)p. Mindkét kötet címlapját és negyedik levelét metszervignetta díszíti. Első kiadás.

Az első eredeti magyar regény, az 1788-ban megjelent „Etelka” folytatása. Itt bukkan fel először a női név, amelynek meghonosítása a szerző nevéhez fűződik.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

150 000,-

13. DUGONICS ANDRÁS:

Magyar példa beszédek és jeles mondások. I-II. rész.

Szegeden, 1820. Grün Orbán. XXXII+300p.; 352p. Első kiadás. Az első kötet címképe hiányzik.

A szerző élete végéig gyűjtötte az anyagot munkájához, amely csak két évvel halála után láthatott napvilágot.

Modern félbőr-kötésben. A második kötet címlapján javítással.

Modern half leather. Second title page restored. Frontispiece missing.

Szüry: 1031.

80 000,-

Modern half leather. Ex-library copy.

Szüry: 1032.

14. DUGONICS ANDRÁS:

A' magyaroknak uradalmaik; mind a' régi, mind a' mostani üdőkben

Pesten és Pozsonyban, 1801. Fűskúti Landerer Mihály. 1t.+180p.+13t. (rézmetszetek) Első kiadás.

Dugonics ebben az időben egyre kevésbé foglalkozott szépirodalommal, inkább a magyar történelem felé fordult. E tárgyú munkáiban a dicső múlt bemutatásával a magyar nemzet nagyságát kívánta bizonyítani, elsősorban az ifjúság egészséges öntudatra nevelése érdekében. A „Szittyai történetek” és az „Arany pereczek” mellett e műve is ebbe a vonulatba tartozik. A könyvben a történelem folyamán a Magyar Királysághoz tartozó, illetve azzal valamilyen függő viszonyban álló tartományok, fejedelemségek (Erdély, Ráma, Bulgária, Havasalföld, Lodoméria stb.) leírása található. A táblákon ezek címei láthatók. A szerző egyik legkritikáltabb munkája.

Modern félbőr-kötésben. Könyvtári duplum.

200 000,-

Egyháztörténet, teológia**15. AMAZ NAGY, ÉS CSUDA-TÉVŐ ISTEN SZOLGÁJA, DÜCSÖSSÉGES ALKANTARAI SZ. PÉTER ÉLETÉNEK RÖVID SOMMÁJA, ÉS AZON ISTEN SZOLGÁJA, TISZTELETÉNEK MÓDGYA...**

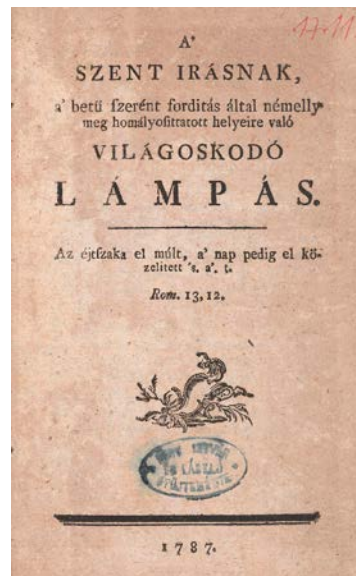
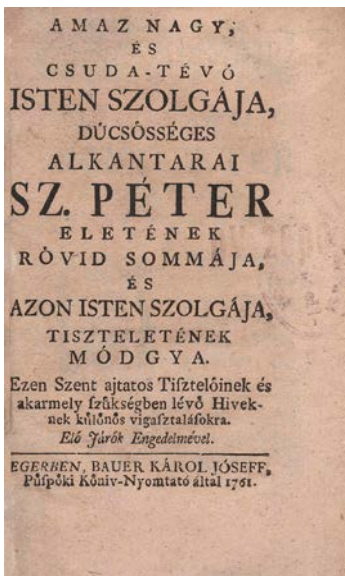
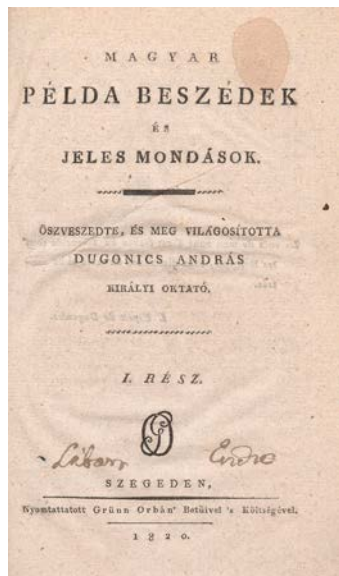
Egerben, 1761. Bauer Károl Jóseff. 63 [recte 55]+(1)p.

A mű ugyanebben az évben Budán is megjelent.

Modern papírkötésben. Körülvágtatlan példány.

Modern hardpaper. Uncut.

20 000,-

16. (BÁRÁNY PÁL):

A' Szent Irásnak, a' betű szerént fordítás által némelly meg homályosított helyeire való világoskodó lámpás.

H.n., 1787. ny.n. 115p.

A nemcsak bibliatudományi, hanem nyelvészeti szempontból is figyelemre méltó értekezés szerzője evangélikus lelkész volt.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Poss.: Grünvaldszky Károly könyvjegyével.

30 000,-

17. (HEVENESI GÁBOR):

Régi Magyar Szentség, avagy: Magyar-Ország boldog emlekezetű ötven Szenteinek, es Boldoginak le-képzett élete, kik Sz. István király idejében Magyar-Országban voltak...

Nagy-Szombatban, 1695. Academiai böttükkel, Hörmann János által. (14)+150+(5)p.

Hevenesi Gábor jezsuita egyháztörténész, kartográfus a nagyszombati egyetemen tanított, 1711-től a magyarországi rendházakat is magában foglaló ausztriai jezsuita rendtartomány előjárója volt. A magyar szentekről szóló, latinul és magyarul is megjelent művében a magyar múlt megismerését szorgalmazta. Szabó Károly – tévesen – Tarnóczi István műveként írta le a Régi Magyar Szentséget, amelyből az RMK 4 példányt ismert. Tudomásunk szerint aukción még soha nem szerepelt.

Kopott aranyozású, javított gerincű, korabeli bőrkötésben.

Restored, contemporary leather. Spine gilt, slightly worn.

RMK I 1483.

500 000,-

18. (HEVENESI GÁBOR):

Ungaricae sanctitatis indicia, Sive Brevis quinquaginta quinque Sanctorum, Beatorum, ac venerabilium Memoria Iconibus expressa... A Divi Stephani Primi Regis Tempore ex Ungaris, vel in Sanctorum Syllabum relati sunt, vel Sanctitate floruerunt... Editio secunda.

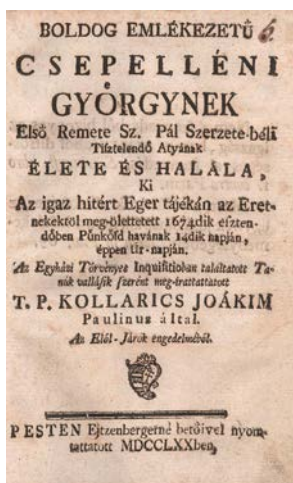
Tyrnaviae, 1737. Typis Academicis per Leopoldum Berger. (6)+110+(28)p.+53t.

A magyar szentek és boldogok életrajzainak első reprezentatív igényű gyűjteménye, először 1692-ben jelent meg. Míg a mű magyar változatában (lásd előző tételünket) nincsenek képek, itt 53 egészoldalas, dekoratív rézmetszeten jeleníti meg a magyar szenteket. A szerző jezsuita szerzetes, munkásságát a hazai latin nyelvű barokk kegyességi irodalom betetőzéseként emlegetik. Számos művét fordították le németre és franciára is.

XX. századi félbőr-kötésben.

20th-century half leather.

200 000,-

19. KOLLARICS JOÁKIM:

Boldog emlékezetű Csepellényi Györgynek Első Remete Sz. Pál Szerzete-béli Tisztelendő Atyának élete és halála, Ki Az igaz hitért Eger tájékán az eretnekektől meg-ölettetett 1674dik esztendőben Pünkösöd havának 14dik napján...

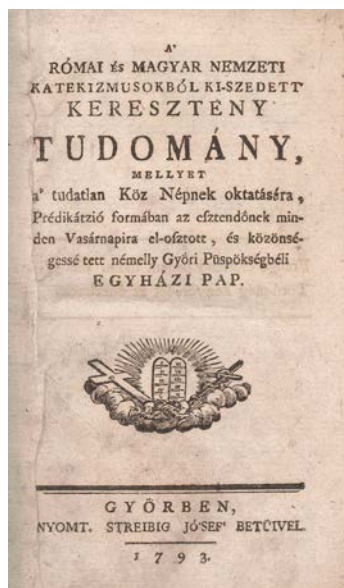
Pesten, 1770. Ejtzenbergerné. 63p.

Csepellényi György pálos szerzetest, a katolikus egyház vértanúját – térítőmunkája miatt – bujdosó protestáns katonának ölték meg 1674. május 24-én. Csaknem egy évszázaddal később rendtársa, Kollarics Joákim írta meg a történetét. Csepellényi boldoggá avatását többször is kezdeményezték, 2024-ben Egerben elindult az eljárás egyházmegyei szakasza.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

40 000,-

20. (NEGYEDES PÁL):

A' római és magyar nemzeti katekizmusokból ki-szedett keresztény tudomány, mellyet a' tudatlan Köz Népek oktatására, Prédikáció formában az esztendőnek minden Vasárnapira el-olvasott, és közönséggé tett némelly Győri Püspökségbéli Egyházi pap.

Győrben, 1793. Streibig Jó'sef' betűivel. 440+(8)p.

A kötet összeállítója győri egyházmegyes pap volt, nevét Szinnyei adja meg kézikönyvében.

Hozzákötvé:

A' kis katekizmus kérdésekkel és felekletekkel a' kis gyermekeknek oktatására A' Tsászári, és Királyi Tartományokban.

Budán, 1781. Királyi Akademiai Betőivel. 16p.

Számos kiadást ért meg, ennek a nemzeti könyvtár katalógusában nem találtuk nyomát.

Hozzákötvé:

Rövid sommája az öreg katekizmusnak kérdésekkel és felekletekkel az ifiúságnak oktatására A' Tsászári, és Királyi Tartományokban.

Budán és Nagy-Szombatban, 1792. Királyi Akadémia. 77p.

Először 1780-ban jelent meg, majd több kiadást is megért.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

20 000,-

21. RITUALE STRIGONIENSE, SEU FORMULA AGENDORUM IN ADMINISTRATIONE SACRAMENTORUM, AC CAETERIS ECCLESIAE PUBLICIS FUNCTIONIBUS...

Tyrnaviae, 1715. Typis Academicis. (4)+264+19+(1)p.

A szertartáskönyv először 1625-ben jelent meg. Az önálló belső címlappal bíró második rész az 1611-es nagyszombati zsinat határozatait tartalmazza.

Kopottas, korabeli bőrkötésben.

Worn, contemporary leather.

Prov.: Horváth József könyvtárából.

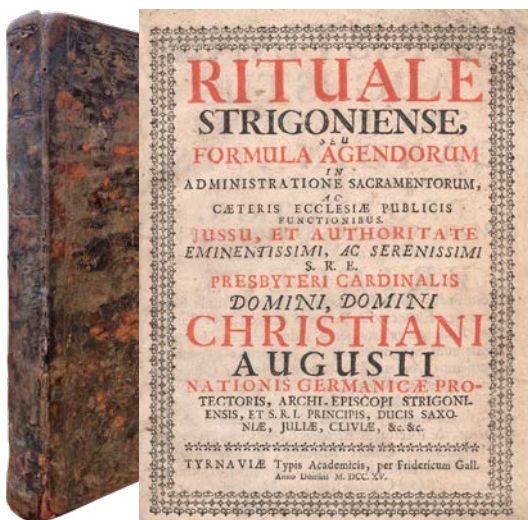
50 000,-

22. SZENT-IMREI SIGMOND:

Biblia summája. Részenkint versekben foglalva világ eleiben botsátotta --.

Kassánn, 1807. Ellinger János ny. 252+(1)p.

Mint a kötet előszavában írja, „a világi szorgalmatosság miatt feles olvasásra nem érkezheto keresztýén hívek”, valamint az asszonyi

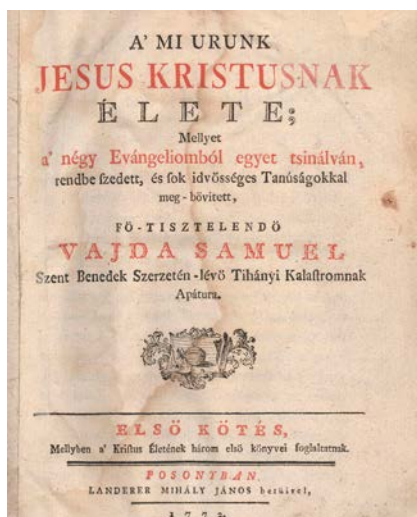

nem kedvéért foglalta „summásan” versekbe a Bibliát Szent-Imrei Zsigmond, aki (Szinyei szerint) birtokos volt az Abaúj megyei Krasznokvajdán.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

40 000,-

23. VAJDA SÁMUEL:

A' mi urunk Jesus Kristusnak élete; Mellyet a' négy Evángeliomból egyet tsinálván, rendbe szedett, és sok idvösséges Tanúságokkal meg-bővített --. I-III. kötet.

Posonyban, 1772-1774. Landerer. 1t.+(14)+698+(8)p.+12t.; 1t.+(2)+456+(4)p.+7t.; 1t.+(2)+738+(6)p.+11t.

A termékeny egyházi író, bencés szerzetes Vajda Sámuel 1760-tól tihanyi apát volt. Fő művében a négy evangéliumot egyébe olvasztva tárta olvasói elé Jézus életét, tanításait és kinszenvedéseit, minden egyes fejezethez bő magyarázatot csatolva. Az egyes fejezetekhez kapcsolódó 33 egész oldalas metszetből 11 szignált, „Assner f.” jelzéssel. Az Assner rézmetsző família tagjai közül Ferenc és Lipót dolgozott Pozsonyban a könyv kiadásának idején.

Az első kötet végén korabeli kézírással 9 oldalnyi „Kettős mutató tábla” olvasható.

XX. századi bőrkötésben. Az első kötet néhány levele nedvességfoltos.

20th-century leather. Some leaves stained.

200 000,-

24. AZ ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGÁNAK ÜZLETJELENTÉSE 1867-DIK ÉVRŐL S A TÁRSASÁG VAGYONÁNAK KIMUTATÁSA.

Pest, 1868. Légrády testvérek ny. 13+(2)+37+(1)p.

Az 1858-ban létrejött első hazai biztosító társaság elnöke az egyik alapító, Lónyay Menyhért gróf volt. A választmányi tagok között szerepelt gróf Andrássy Gyula, báró Eötvös József, Somssich Pál és Ürményi József is.

A gerincén papírsíkkal.

Unbound.

200 000,-

Énekeskönyvek

25. CANTUS CATHOLICI EX EDITIONE SZELEPCSENIANA. REGI, ÉS UJ, DEÁK, ÉS MAGYAR ÁJTATOS EGY-HAZI ÉNEKEK ÉS LITANIAK. MELLYEKKEL A' KERESZTYÉNEK ESZTENDŐ ÁLTAL VALÓ TEMPLOMI SOLENNITÁSOKBAN, PROCESSIONOKBAN, ÉS EGYÉB ÁJTATOSSÁGOKBAN SZOKTAK ÉLNI: MOST ÚJONNAN, MÁS TÖBB SZÉP ÉNEKEKKEL MEG-SZAPORITTATTAK, ÉS A' KERESZTYÉNEKNEK LELKI ÉPÜLETEKRE, ÉS VIGASZTALÁSOKRA KI-BOCSÁTTATTAK.

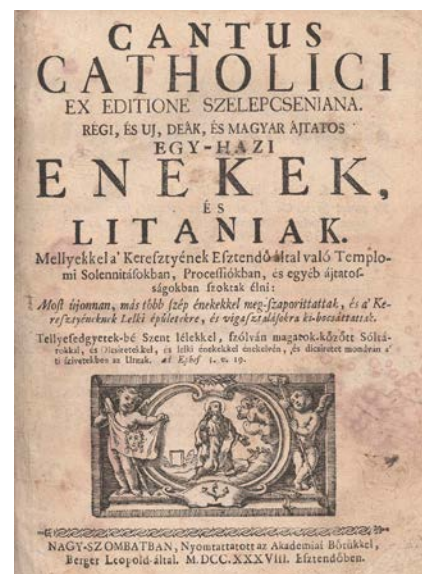
Nagy-Szombatban, 1738. Akadémiai Bötűkkel, Berger Leóold által. (8)+316+(4)p. Az utolsó levél másolattal pótolva.

Az első magyar katolikus énekeskönyv negyedik kiadása. Először 1651-ben jelent meg Lőcsén. A jezsuita Szőlősy Benedek szerkesztette, Kisdy Benedek egri püspök támogatta kiadását. 1674-ben Kassán újból megjelent, majd javított és bővített változatban, Szelepcsényi György esztergomi érsek támogatásával 1675-ben Nagyszombatban is napvilágot látott. Ez utóbbi a XVIII. században is népszerű maradt, három újabb kiadást is megért (1703, 1738, 1792).

Modern bőrkötésben. Több levele javítva.

Modern leather. Last leaf replaced by copy. Some leaves restored.

150 000,-

26. KÁJONI JÁNOS:

Cantionale Catholicum. Régi, és Új, Deák, és Magyar Áitatos Egyhazi Enekek, Dicsiretek, Soltarok es Lytaniak; Kikkell a' Keresztények Esztendő-áttal-valo Templomi-Solemnitásokban, Processiókban, Halottas Temeteseken, és más áitatoságokban szoktanak élni. Most masodsor... ki-nyomtatott. Mellyet Ez előtt Serafcus Sz. Ferencz Szerzetéből való Páter F. --... egyben-szedett vólt. Mostan pedig... Balas Agoston Theologus-áttal a' fogyatkozásokból megjobbittatván, és némelly Deák, s' Magyar Enekek kihagyattatván... ujjonnan ki-bocsátott.

Csíksomlyó, 1719. Kalastrom ny. (16)+705+(25)p. A címlap verzóján az erdélyi püspök egészoldalas fametszetű címerével.

A leghíresebb katolikus énekeskönyv a ferences szerzetes több évtizedes gyűjtőmunkája eredményeként az általa alapított nyomda első kiadványaként látott napvilágot először 1676-ban. Ez a második kiadása.

Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

200 000,-

27. (NÁRAY GYÖRGY) NARAY, GEORGIUS:

Lyra Coelestis svavi concordia Divinas Laudes personans...

Tyrnaviae, 1695. Typis Academicis, per Joannem Andream Hörmann. (16)+237+(8)p.

Bár a cím latin, de túlnyomórészt magyar énekekből álló kottás énekeskönyv. Szerzője evangélikus családból származott, de katolikus rokonai nevelték, ekkor tért át a katolikus hitre. 1668-ban szentelték pappá, 1690-től esztergomi kanonok, majd zólyomi főesperes volt. Énekeskönyve mintegy másfélszáz magyar és latin nyelvű éneket tartalmaz, melyeket részben korábbi gyűjteményekből vett és dolgozott át, részben latinból fordított, illetve saját maga költött. Noha könyvtárainkban több példányát őrzik, aukción az elmúlt hatvan év alatt egyetlen alkalommal szerepelt.

A korabeli kötéstáblákat felhasználó, bordázott gerincű bőrkötésben, modern zárókapcsokkal.

Restored, contemporary leather with modern clasps.

Poss.: A Kereskényi család több tagja, valamint Istvánffy Benjámin letkési tanító tulajdonosi bejegyzésével; Lázs Sándor könyvjegyével.

RMK I 1479.

500 000,-

28. EÖTVÖS JÓZSEF, BÁRÓ:

A nemzetiségi kérdés

Pest, 1865. Ráth Mór. IX+(1)+158p. Első kiadás.

Eötvös már a Batthyány-kormány minisztereként átérezte a kérdés jelentőségét. Később számos művében foglalkozott a témával. Az 1861-es országgyűlés idején részt vett a nemzetiségi törvény előkészítésében, de annak tárgyalására a feloszlás miatt már nem került sor. E munkája nemzetiségpolitikai nézetei összefoglalásának tekinthető. A szabadság és egyenlőség elve mellett a nemzetiségi eszmét nevezi a korszak legmeghatározóbb tényezőjének. A nemzetiségek számára is megfelelő megoldást a 48-as törvények következetes érvényesítésében és a helyhatósági autonómia biztosításában látja. Az utókor talán tévedésüül róhatja fel, hogy a nemzetiségi politikusok részéről kompromisszumkészséget és megegyezésre való törekvést feltételezett.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 1177.

20 000,-

Erdély

29. A CSILLAGOS SZ. KERESZT CONGREGATIOJÁNAK, MELLY CSÁSZÁRI KIRÁLLYI ÉS MÁS FŐ ASZSZONYYSÁGOK VIGASZTALÁSÁRA BÉTSBEN FEL ÁLLÍTATOTT, EREDETE ÉS VEGE.

(28)+305+(2) beírt oldal, kézzel számozva.

1668. február 2-án tűz ütött ki a bécsi Hofburg nemrég épült Lipót-szárnyában. A kibontakozó tűzvész az épületet gyakorlatilag teljesen felemésztette. Az udvartartásnak – többek között Gonzaga Eleonóra Magdaléna császárnénak, III. Ferdinánd özvegyének – pánikszerűen kellett elhagynia a Hofburgot. Öt nappal később azonban a romok közt rátaláltak a császárné legkedvesebb relikviájára, a Csillagos Szent Keresztre, amely csodálatos módon sértetlenül vészelte át a tüzet. Eleonóra ennek tiszteletére alapította meg a Congregatiót, amelyre IX. Kelemen pápa is áldását adta.

Az első kötéstáblán található supralibros (B: B: M: B: K: G:) tanúsága szerint báró Bánffy Mária, báró Kemény Gergely felesége részére készült. A számára 1785-ben magyarra fordított kötet az egyesület történetét, reguláit, imádságait tartalmazza. (Az ajánlásban a „néhaji” jelző a bárónő 1769-ben elhunyt férjére, Kemény Gergelyre utal, ő maga 1786-ban, 63 éves korában halt meg.)

Az előzéklap verzóján bejegyzések olvashatók: „Néhaji Méltóságos Báró Kemény Gergelyné Méltóságos Losontzi Báró Bánffy Mária, a Szent Kereszt Csillagos jelét viselő Nagy Méltóságú Társaság tisztos tagja eő méltósága számára magyar nyelvre fordíttatott 1785”, illetve Kemény Farkas (Bánffy Mária fia) ajándékozó sorai 1824-ből.

Datált (1785), korabeli bőrkötésben. Mindkét kötéstáblán aranyozott (ez kissé megkopott) középdísszel.

Contemporary leather.

200 000,-

30. (BETHLEN ELEK):

Ansichten von Siebenbürgen

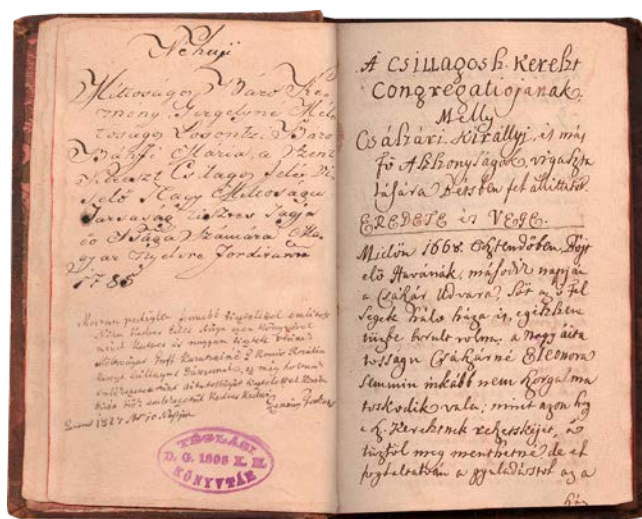
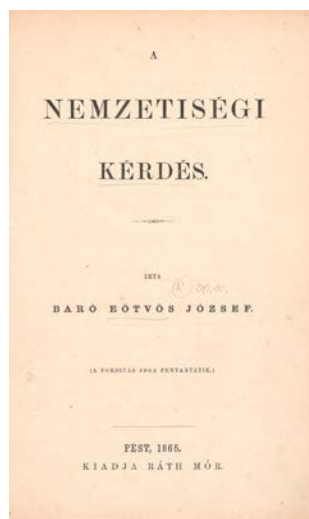
(Pest), 1818. ny.n. 1t. (könyomatú díszcímlap)+77+(1)p.

Ritka helytörténeti munka. A szerző göttingeni egyetemi tanulmányai után, 1809-1810-ben Miksa főhercegnek, az erdélyi nemesi felkelők főparancsnokának hadsegédje lett. 1835-ben kinevezték az erdélyi királyi főkormánysszék tanácsosának. Előszeretettel és nagy felkészültséggel foglalkozott történeti és közgazdasági tárgyakkal, Erdély múltjával és jelenével. Anyanyelvén kívül beszélt latinul, németül, franciául, olaszul és románul. Nyomtatott műveit nem magyar, hanem német nyelven írta, hogy hazáját és az arra vonatkozó tudnivalókat a külfölddel könnyebben megismertethesse.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

31. DER RÖM: KAY: AUCH ZU HUNGERN VND BÖHEIM KÖNIGL: MAYEST: EDICTAL-CAS-SATION DER WIDERRECHTLICHEN, VERMEINTEN, FÜR SICH SELBS NICHTIGEN WAHL GABRIELN BETLEN, IM KÖNIGREICH HUNGERN...

Augsburg, 1621. Sara Mangin, Wittib. (15)p.

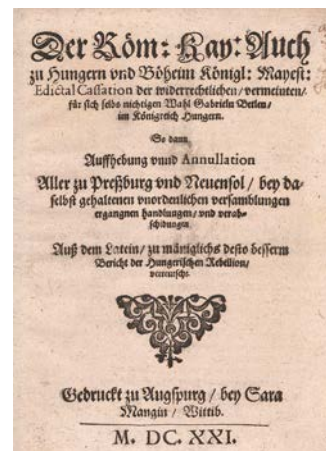
II. Ferdinánd híres rendelete, amelyben semmisnek nyilvánítja Bethlen Gábor magyar királlyá választását. A német nemzeti bibliográfia egy ugyanebben az évben, ugyanitt – teljesen eltérő szedéssel – megjelent másik változatát is leírja. A nem sokkal korábban napvilágot látott latin eredetinek három különböző kiadása is ismert.

XVIII. századi félbőr-kötésben.

18th-century half leather.

RMK III. 1320.; Apponyi 791.; VD17 12:194090Q.

200 000,-

32. GRÜNDLICHER UND WAHRHAFFTER BERICHT; WAS MASSEN DER DURCHLEUCHTIG FÜRST UNND HERR, HERR GABRIEL BETHLEN, FÜRST IN UNGARN UND SIEBENBÜRGEN, ETC. ZUM KÖNIG IN UNGARN ERWEHLET VND AUSGERUFFEN...

H.n., 1620. ny.n. 23p.

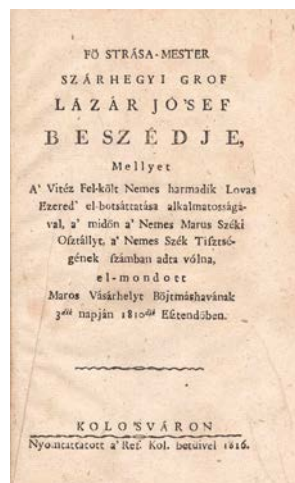
Röpiratok, újságlapok egész sora kísérté végig, és kommentálta a Bethlen Gábor királlyá választásától (1620. augusztus 25.) a nikolsburgi békéig (1620. december 31.) terjedő időszakot. E nyomtatvány tartalmazza még a „Dessgleichen Motiven Warumb dem Marches Spinola, etlicher Stätt vnd Oerter in der Chur-Pfalz sich zu bemächtigen, nachgesehen vnd gestattet worden” című röpiratot is (16-23p). A német nemzeti bibliográfia egy másik változatát is ismerteti.

Későbbi papírborítóban.

Later paper.

Apponyi 780.; VD17 14:002182P.

200 000,-

33. LÁZÁR JÓZSEF, GRÓF:

Fő stráza-mester szárhelyi -- beszédje, Mellyet A' Vitéz Fel-költ Nemes harmadik Lovas Ezered' el-botsáttatása alkalmatosságával, a' midőn a' Nemes Marus Széki Osztályt, a' Nemes Szék Tisztségének számban adta volna, elmondott Maros Vásárhelyt Bőjtmáshavának 3dik napján 1810dik Esztendőben.

Kolozsváron, 1816. Ref. Kol. betüivel. (8)p.

Hozzátkötte:

Egy szó az erdélyi nemes ifjúsághoz

Kolozsváron, 1816. Réf. Koll. betüivel. 18p.

A szerző cs. kir. kamarás és az erdélyi insurgenseknél főstrázsamester volt. A második mű címlapját a kolligátum elejére kötötték. Ebben Lázár az „ifjú nemes vitézek” épülésére – némileg átdolgozva – magyarra ültette a neves katonai író, Johann Andreas Demian „Anleitung zum Selbststudium der Militaerischen Dienstwissenschaft” című könyvének előszavát.

XX. századi papírkötésben.

20th-century hardpaper.

120 000,-

34. (ESTERHÁZY) ESZTERHÁZI MIKLÓS, GRÓF:

A magyar-orosz palatinusnak, --nak, Rákóczi György erdélyi fejedelemnek írt egy-néhány intő leveleinek igaz párja Győrött, 1756. Streibig Gergely János. 120p.

„Örültség semmit nem tennünk, ha mindent nem tehetünk is.” Híres mondása szellemében élt a szerző, a korabeli Európa legmagasabb kitüntetésének, az Aranygyapjas-rendnek birtokosa, aki őszinte Habsburg-párti létére mindig a haza érdekeit tartotta szem előtt. I. Rákóczi Györgyöt intő leveleit 1644-ben latinul (Bécs) és magyarul (Pozsony) is megjelentette. Gondolatait, mint ez a XVIII. századi kiadás tanúsítja, több mint száz évvel később is érvényesnek tartották.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Márványozott előzéklapokkal.

Contemporary half leather, with marbled endpapers. Spine richly gilt.

80 000,-

35. E(TÉDI) S(ÓS) M(ÁRTON):

Magyar gyász; vagy-is Második Lajos magyar királynak a' mohátsi mezőn történt veszedelme. Mellyet gyenge tehetsége szerint Versekben kívánt szedni egy Nemzete romlását kesergő Nemes Magyar --
Pesten, 1792. Landerer Mihály ny. (16)+226+(7)p.

Kopott aranyozású, korabeli félbőr-kötésben. Az utolsó néhány levél enyhén foltos.

Contemporary half leather. Spine richly gilt, slightly worn. Some leaves slightly stained.

Szűry: 1238.

20 000,-

1848-1849**36. ÖRÖM MIKLÓS:**

Unio! Erdély Magyarhon egygyé lett: Minden bölcsnek üdvözet! Szívből ajánlva adom ki a' nagy világnak, Édes jó testvér magyar, oláhnak. -- sajátja.

Pesten, 1848. Trattner-Károlyi ny. (4)p.

A nem túl sikerült vers az Erdéllyel való egyesülést ünneplve a románokkal való megbékélést hirdeti, és áthatja az áprilisi törvényeket aláíró V. Ferdinánd király iránti túlárado hála. Az egész szövegből süt a – feltehetően csupán a katolikus – papok iránt érzett gyűlölet, bár ennek okát nem fejt ki értelmesen a költő. Ő feltehetően Öröm Miklós, aki a címlapon kiadóként szerepel. Ugyan e munkáját nem ismeri a szakirodalom, de 1849-ben Nagyváradon megjelent egy hasonló alkalmi költeménye. A vers alatt „Minden pap czáfolója” olvasható aláírásként.

Enyhén foltos darab. Mérete: 255 x 210 mm.

Leaflet.

40 000,-

37. RADICSEVICS, SZTEFAN:

Проектъ устава за Войводовину Сръбску, са државословнымъ примѣтбама. саставио --.

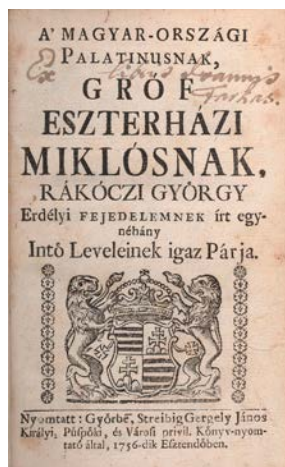
U Zemunu, 1849. Pecsatiya Medakovika. (2)+XIV+463+(7)p.

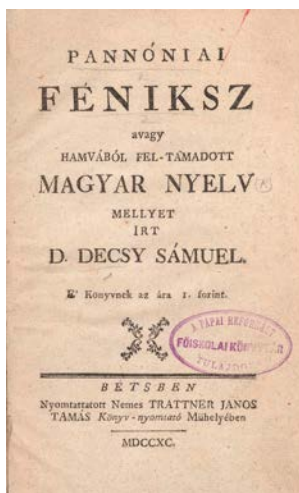
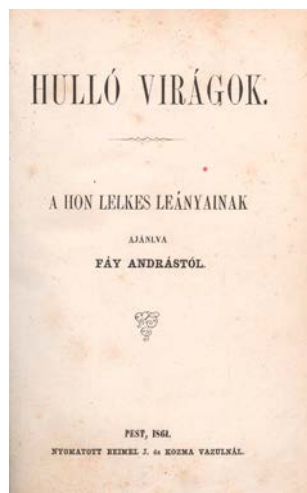
A Magyar Királyság szerbek által lakott déli területeiből szervezendő, önálló vajdaság alkotmánytervezete. Az 1848. május 13-án Josip Rajačić érsek vezetésével alakult karlócai szerb nemzeti bizottság a bécsi udvar és a szerb fejedelemség támogatásával kezdettől élesen szembehelyezkedett a magyar forradalom ügyével. Az önálló szerb vajdaság létrehozásának érdekében egyik első intézkedéseként egy alkotmányelőkészítő bizottságot hozott létre. A pátriárka ragaszkodott hozzá, hogy a szerb fejedelem is delegáljon két tagot, ezek egyike volt a kötet összeállítója, Miloš Obrenović fejedelem volt igazságügyi minisztere. Végül az új alkotmány végleges szövege 1849. április 27-re készült el.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

350 000,-

38., 39., 41., 42.. tétel

38. FÁY ANDRÁS:

Hulló virágok. A hon lelkes leányainak ajánlva.

Pest, 1861. Beimel J. és Kozma V. ny. 323p. Első kiadás.

Fáy igazi polihisztor, a reformkor egyik érdekes egyénisége volt. Széchenyi feltétlen hívének számított. Kiterjedt szépirodalmi munkássága mellett politikai, gazdasági, pedagógiai művei is megjelentek. Méltán nevezte el Szemere Pál „A Haza mindenese”-nek. Díszesen aranyozott, enyhén kopott gerincű, korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather. Spine richly gilt, slightly worn.

Szűry: 1311.

20 000,-

39. FÁY ANDRÁS:

Óra-mutató. Jóakarató hitfeleinek mutogatja --.

Pest, 1842. Trattner - Károlyi. XII+149p.

Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

Szűry: 1316.

40 000,-

40. FEKETÉBEN. IRODALMI ÉS GRAFIKAI GYŰJTEMÉNY A MAGYARORSZÁGI SZEGÉNYEK TÁMOGATÁSÁRA

Bp., 1982. SZETA. 151+(1)p.+21t. (szitanyomatok)

Tulajdonképpen az első hazai szamizdatnak tekinthető a Szegényeket Támogató Alap kiadásában napvilágot látott kötet. 300 példányban készült, ebből 75 számozott volt. Utóbbiakban a szitanyomatokat a művészek aláírták. Kőszeg Ferenc visszaemlékezése szerint a nyomdából kikerült darabok mintegy kétharmadát a rendőrség elkobozta, ezért rendkívül ritka. A lapszámozás és a tartalomjegyzék szerint hiányzik négy levél a kötetből (a tartalommutatóban ezeket kihúzták). Ennek okára az antológia másik szerkesztője, Lengyel Gabriella világít rá: négy szerző (Apáti Miklós, Lázár Ervin, Vasadi Péter és Vathy Zsuzsa) már a nyomdába kerülés után lépett vissza, ezért az ő verseiket nem fűzték bele, a tartalomból pedig kisírták a nevüket. Részletesen beszámol a nyomtatás körüli konspirációkról, ő 80 megmaradt példányról tud.

Példányunk ugyan nincs beszámozva, de a grafikákat a művészek aláírták.

Fekete, kiadói papírborítóban, a gerincen vászoncsíkkal.

Signed by the illustrators. Original paper. Spine restored.

800 000,-

*Felvilágosodás, nyelvújítás***41. DECSY SÁMUEL, D.:**

Pannóniai Féniksz avagy hamvából fel-támadott magyar nyelv

Bétsben, 1790. Trattner. (16)+274+(11)p.

A nemzeti nyelv védelmében íródott munka a felvilágosodás kori magyar irodalom és politika egyik fontos kiadványa.

Korabeli bőrkötésben. Festett előzéklapokkal.

Contemporary leather, with painted endpapers.

Poss.: A címlapon a pápai református főiskolai könyvtár pecsétjével.

80 000,-

42. [RÉVAI MIKLÓS] FÉNYFALVI KARDOS ADORJÁN:

Versegi Ferentznek megszatkozott illetlen motskolódásai a' tiszta magyarságban. Mellyeket... megmutat és méltán megdorgál Révai Miklósnak buzgó hív tanítványa, 's igaz tisztelője, --.

Pest, 1806. Trattner M. 219+(6)p.

A szerző Verseghy Ferencsel folytatott éles, helyenként durva hangú vitájának egyik darabja. Révai a jottista, ellenfele az ipszilonista álláspontot védte. Kazinczy Révai mellett állt ki a kérdésben.

Modern félbőr-kötésben. A címlap enyhén foltos.

Modern half leather. Title page slightly stained.

Szüry: 3829/a.

20 000,-

*Fényképek***43. LÓNYAY FERENC (1861-1945) FERROTÍPIÁJA ÉS NAGYAPJA, LÓNYAY LÁSZLÓ (1791-1865) DAGERROTÍPIÁJA.**

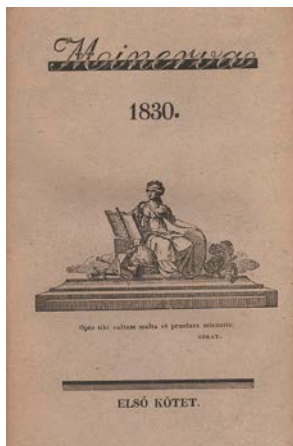
Az öt darabból álló családi hagyatékból származó fotóegyüttes két kiemelkedően érdekes korai fényképtípust tartalmaz. Az 1848-ban készült dagerrotípián egy egyenruhás alak látható. Ő feltehetően Lónyay László, Borsod vármegye egykori szolgabírája. Színnyei szerint 1848-ban nemzetőr őrnagyként szolgált, de egyéb források ezt nem erősítik meg. Bona Gábor megkerülhetetlen munkája sem említi. Mérete 81 x 72 mm; bal alsó sarkán „40M” beütés látható, amely a lemez francia gyártmányára utal (ezeket a hazai dagerrotípiákat importálták Magyarországra). Unokájának, Lónyay Ferencnek a képei már ferrotípián maradtak fenn, így a kétféle felvételtípus együtt a XIX. századi fényképezés két korszakát, a technika fejlődését is érzékletesen megidézi.

Ferrotypes of Ferenc Lónyay and daguerreotype of his grandfather, László Lónyay. 5 photographs.

1 500 000,-

Folyóirat

46. FELSO-MAGYARORSZÁGI MINERVA. NEMZETI FOLYÓ-ÍRÁS. I-X. ÉVFOLYAM.

Kassán, 1825-1836. Ellinger István.

A reformkor egyik legjelentősebb folyóiratának teljes sorozata. Szerkesztője Dulházy Mihály volt, munkatársai között megtalálható Kazinczy mellett az ifjú Szemere Bertalan, Kis János, Guzmics Izidor, gróf Desewffy József, Bajza József, Döbrentei Gábor és Fáy András is. Érdekességként néhány előfizető neve: gróf Széchenyi István, József nádor, Rudnay Sándor érsek, gróf Teleki József, báró Wesselényi Miklós. A negyedévente megjelenő lap az ötödik évtől jóval kisebb formátumban látott napvilágot. 1833-ban anyagi nehézségek miatt szünetelt. Tételünk összesen 36 táblát tartalmaz, szemben a Lakatos által leírt 42-vel. Teljes gyűjteménye eleve páratlanul ritka, de jelentősen növeli értékét, hogy minden darabja eredeti borítójában, illetve kötésében maradt meg.

Minden darab kiadói papírborítóban.

Original paper.

Prov.: Horváth József könyvtárból.

Lakatos: 477.

150 000,-

47. GARAY JÁNOS:

Novellák, népmondák és legendák

Pest, 1846. Hartleben. (8)+260+(1)p. Első kiadás. (Tollrajzok. I. kötet.)

Hozzá:

Genre-képek, elmefuttatások és komolycsák

Pest, 1846. Hartleben. (4)+208+(2)p. Első kiadás. (Tollrajzok. II. kötet.)

Hozzákötvé:

Tájraképek és utiképek

Pest, 1846. Hartleben. (4)+191+(1)p. Első kiadás. (Tollrajzok. III. kötet.)

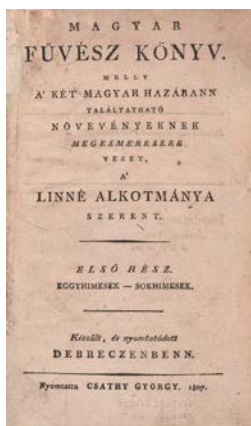
Egységes, korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

Szűry: 1500., 1496., 1512.

40 000,-

Gyógyító növények

48. (DIÓSZEGI SÁMUEL – FAZEKAS MIHÁLY):

Magyar fűvész könyv. Melly a két magyar hazában találtatató növevényeknek megismerésére vezet, a Linné alkotmánya szerint. I-II. rész [egybekötve].

Debreczenbenn, 1807. Csáthy. XVI+608p.

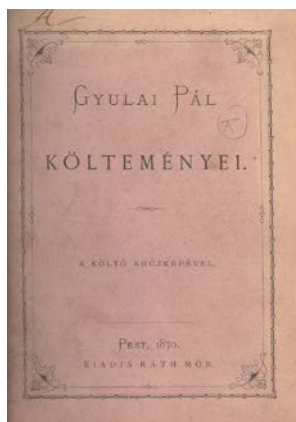
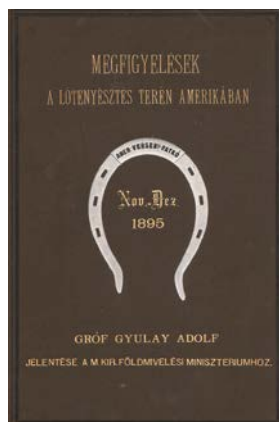
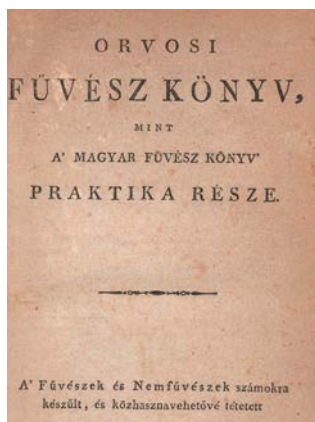
Az első magyar növényhatározó, amely Linné rendszere alapján készült. Az ötlet Földi Jánosé volt, de korai halála miatt ő csupán az állattani részt tudta elkészíteni. Kéziratai felhasználásával kezdett hozzá Diószegi Sámuel és sógora, Fazekas Mihály a magyar növénytan szaknyelv megalkotásához. A kortársak részéről vegyes volt a fogadtatás, a könyv nem bizonyult kelendőnek. Az eladatlan példányok évekig a lelkészlak (Diószegi református pap volt) pincéjében álltak. Ezt látva a szerzők elálltak a javított kiadás gondolatától. Ennek ellenére a munka sikerét mutatja, hogy majd' egy évszázadig használták.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

Szűry: 967.

150 000,-

49., 50., 51., 52. tétel

49. (DIÓSZEGI SÁMUEL):

Orvosi fűvész könyv, mint a' magyar fűvész könyv' praktika része. A' Fűvészek és Nemfűvészek számokra készült, és közhasznavehetővé tétetett...

Debreczenbenn, 1813. Csáthy György ny. (2)+XVI+(2)+396p.

A Diószegi-Fazekas-féle első magyar növényhatározó 1807-ben jelent meg. A kortársak részéről vegyes volt a fogadtatása, a könyv nem bizonyult kelendőnek. Ennek ellenére a munka sikerét mutatja, hogy majd' egy évszázadig használták. Diószegi ennek folytatásaként adta ki ezt a művét, amely annál jóval ritkábban bukkan fel.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine richly gilt.

Győry: 56. old.

150 000,-

50. GYULAY ADOLF, GRÓF:

Megfigyelések a lótenyésztés terén Amerikában. -- jelentése a m. kir. földmivelési miniszteriumhoz.

Bécs, 1896. ny.n. 1t.+22p.+8t.

A szerző a magyar ügétősport jelentős alakja volt. A Torontál vármegyei Sárafalván nagy ménest tartott, amelybe az USA-ból is hozott versenylovakat.

Aranyozott, kiadói vászonkötésben.

Gilt, original cloth.

500 000,-

51. GYULAI PÁL:

-- költeményei. A költő arczképével.

Pest, 1870. Ráth Mór. 1t.+(4)+336p. A fénykép alatt a szerző autográf aláírásával.

Korabeli félbőr-kötésben. Felül aranymetszéssel díszítve.

Signed by the author. Contemporary half leather. Upper edges gilt.

20 000,-

Hadtörténet**52. (FABER, CHRISTIAN WOLFGANG) FÁBER KRISTIÁN FARKAS:**

Hadi embernek oktatása, Mellyet magyar katona iffiúságnak kedvéért rövid írásba foglalt Báro --, nagy méltóságú Gróff Pálfi Leopold Magyar Gyalog Seregének Vezérő Ezeres Kapitányja

Kassán, 1759. Akadémiai bőtükkal. (8)+166+(26)p. A címlapon metszetvignettával.

A tartalommutató utáni 12 levélen a „Felséges Austriai háznak hadi artikulusi” olvashatók. A német származású szerző a Pálffy-gyalogezred ezredese volt. Németül írt művét Dobay Székely Sámuel kapitány (korának neves műgyűjtője) fordította magyarra. Ő szinte minden forrás szerint gyalogos tisztként szolgált, de a visszaemlékezései alapján gróf Esterházy József huszárezredének kapitánya volt. Modern papírkötésben.

Modern hardpaper.

80 000,-

53. GOBBI KÁROLY DR. (1873-1943) KATONAORVOS „EMLÉKEIM PRZEMYSL OSTROMÁRÓL ÉS AZ OROSZ HADIFOGSÁGRÓL” CÍMET VISELŐ, AUTOGRÁF EMLÉKIRATA.

519 beírt oldal. Datalás nélkül.

A galíciai Przemyślben épült ki a XIX. század második felében az Osztrák-Magyar Monarchia legfontosabb védelmi erődtípusrendszere egy esetleges orosz támadás főirányának elzárására. Az első világháborúban a keleti fronton 1914 őszétől 1915 nyaráig itt zajlott a háború egészét tekintve is az egyik legnagyobb és legtöbb véráldozatot követelő ostromművelet, amely egyedül a verduni csatához mérhető. Az erőrendszer védőinek, áldozatainak és hadifogságba esett katonáinak jelentős része magyar volt. Dr. Gobbi Károly – a 8-ik, majd a 7-ik Honvéd Gyalogezred, végül a 23-ik Honvéd Gyaloghadosztály orvos-századosa – történeti forrásértékű megörökítője Przemyśl 1914 szeptemberében sikerrel visszavert első ostromának. Adatgazdag dokumentálója a cári csapatok által egy újabb támadás során 1914 novemberében ostromgyűrűbe zárt erőrendszer közel fél éves, minden erőt felörlő, embertelen szenvedésekkel teli elkeseredett védelmének, kiéheztetésének, majd 1915. március 22-i kényszerű feladásának. Az ostrom végeztével mintegy 120 000 osztrák-magyar katona esett fogságba. Dr. Gobbi részletgazdag és tárgyilagos körkép rajzol fogsága oroszországi helyszíneiről: Kazányról, Tyetyusiról, Szamaráról, Szaratovról, Balasovról, Kamisínról, Krasnojarszkról és Csisztopolról. Fogsága helyszínein mindenhol orvosi-fogorvosi feladatokat látott el, nem csupán bajtársait, hanem a települések polgári lakosságát is kezelve. A fogvatartottak és a helyi lakosság életkörülményeit, életmódját már-már irodalmi igénnyel megfogalmazott naturalizmussal ábrázolja. Megörökíti az oroszországi mindennapokat, jellemzi mindazokat, akikkel kapcsolatba kerül, feljegyzi a forradalmat követő változásokat, de leírja gáláns kalandjait is. Kitűnő hegedűjátékos lévén koncertjeiről is megemlékezik. A feljegyzések zárószakasza egy 11 oldal terjedelmű betűrendes szöveget az orosz nyelv idegenből átvett szavaival, illetve a közös orosz-magyar szavak gyűjteményével. Dr. Gobbi Károly – a szövegben több helyen egyértelműen jelzeten – az 1930-as években írta le visszaemlékezéseit az 1914. június 28. és 1918. augusztus utolsó napjai között eltelt négy évről. A memoár részletgazdagsága, az események és a résztvevők igen széles körére való kitekintése, a pontos dátumok szerinti hivatkozások, de maga a szerző is egyértelművé teszi, hogy az emlékirat összeállítója az eseményekkel egyidőben írt egykori naplójára támaszkodott. Különlegesen ritka esemény- és kortörténeti forrásértékkel bíró publikálatlan memoár-kézirat.

Dr. Gobbi Károly sztomatológus orvos az itáliai eredetű, Magyarországon több generáción át kiemelkedő muzsikusokat felsorakoztató Gobbi család tagja. Nagyapja idősebb Gobbi Alajos (Luigi Gobbi-Ruggieri) mantovai születésű Magyarországra költözött és pályáját itt kiteljesítő hegedűművész. Édesapja ifjabb Gobbi Alajos hegedűpedagógus, a Nemzeti Zenede főigazgatója. Apai nagybátyja Gobbi Henrik Liszt Ferenc baráti és szakmai megbecsülését élvező zongoraművész, a Zeneakadémia tanára. A család művészi hírnevét tovább emelte a legendás színművésznő, Gobbi Hilda, aki dr. Gobbi Károly unokahúga volt (Medve Mihály szíves közlése nyomán).

Hozzá:

1. A Przemyśl eleste emlékünnepe ültő 23-ik Honvéd hadosztálybeli tiszteket megörökítő fotó. A fotó előoldalán Gobbi Károly 11 résztvevő személyét azonosító autográf névfelíratával. Pobuda Alfréd gumipeccsével jelzett felvétele. 1928. március 17.
2. A Przemyśli Emlékbizottság névjegyzéke a nyilvántartott bajtársakkal. 371 egykori Przemyślben szolgáló katona névlistája. 6 oldalas gépirat dr. Gobbi Károly gumipeccsétjével és autográf kiegészítéseivel. Datalás nélkül.
3. A Przemyśli Emlékbizottság körlevele. Benne mellékelve 328 a przemyśli várban szolgált tényleges és tartalékos tiszt névjegyzéke. 7 oldalas gépirat Gobbi Károly autográf kiegészítéseivel. 1937. február 22.

4. Lévai Jenő: A przemyśli vár titkai Bp., (1932.) A Magyar Hétfő kiadása (Hungária ny.) 106p.

Kiadói papírborítóban, dr. Gobbi Károly gumipeccsétjével.

Dr. Károly Gobbi, military doctor. Autograph memoir about the siege of Przemyśl and his Russian captivity, with some related documents.

500 000,-

54. UGRÓCZI FERENTZ:

Zentai ütközet

Szegeden, 1816. Grün Orbán ny. 1 kihajt. t.+63p.

A török hódoltság alatt álló magyarországi területek visszafoglalása egyik legjelentősebb csatájának történetét a piarista szerző – mint maga árulja el – Vedres István biztatására írta meg. A rézmetszetű csataképet Barzellini József rajza nyomán Rieder Lőrinc készíttette. Modern bőrkötésben.

Modern leather.

Szűry: 4776.

40 000,-

55. (WAHA-BAILLONVILLE, GUILLAUME DE):

Keresztény Herkulesnek Bullióni Godefrednek hadi munkái. Irta deákbold Gerö György. I-II. rész [egybekötve].

Kassán, 1768. Jesus Társ. Akad. Koll. betőivel. (16)+483+(4)+479p.

A luxemburgi születésű jezsuita szerző munkája 1673-ban látott napvilágot. A Jeruzsálemet elfoglaló kereszties had fővezére, Godfroi de Bouillon életét leíró heroikus regény számos kiadást ért meg, a hitetlenek ellen harcoló főhős példájával a török elleni európai összefogást kívánta ösztönözni. Itthon latinul kétszer jelent meg (1743 és 1746), ez az egyetlen magyar nyelvű kiadása.

Díszesen aranyozott, enyhén sérült gerincű, korabeli bőrkötésben A címlap javítva.

Contemporary leather. Spine richly gilt, slightly worn. Title page restored.

30 000,-

56. HAJNÓCZY PÉTER:

A halál kilovagolt Perzsiából. Regény.

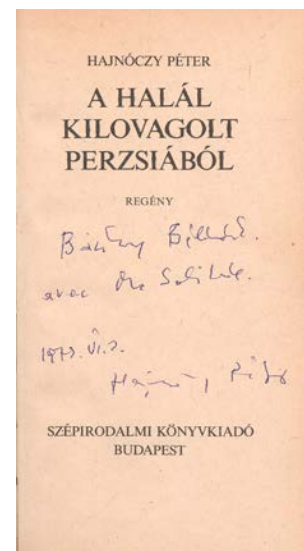
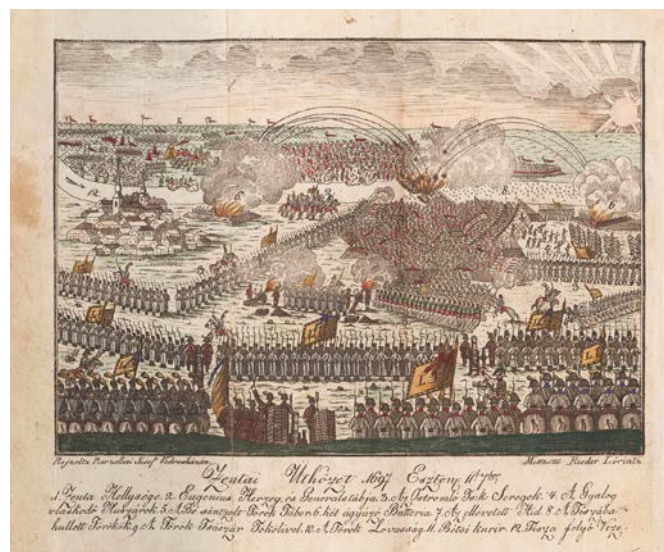
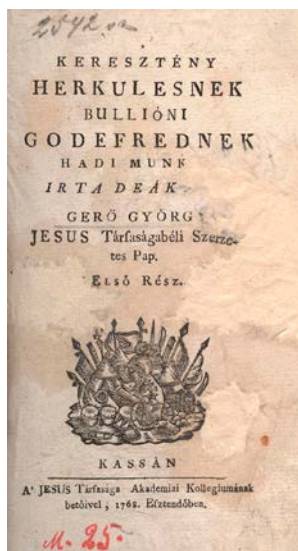
Bp., (1979.) Szépirodalmi. 130+(2)p. Első kiadás.

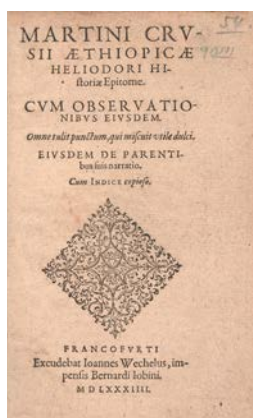
A címlapon ajánlással: „Bánky [?] Bélának avec de Solitude 1979. VI. 2. Hajnóczy Péter”.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed by the author. Original cloth with dust jacket.

100 000,-

57. (HÉLIODÓROS) HELIODORUS:

Martini Crusii Aethiopicæ -- Historiæ Epitome. Cum observationibus eiusdem. Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Eiusdem de parentibus suis narratio. Cum Indice copioso.

Francofurti, 1584. Excudebat Ioannes Wechelus, impensis Bernardi Jobini. 388 [recte 386]+(14)+67p.

A magyar és a világirodalomban egyaránt jelentős szerepet játszó regény a ránk maradt legkorábbi és legigényesebb alkotás e műfajban. Egyiptom vidékein játszódik, Theagenes és Charikleia történetéről szól, akik hosszú kalandok után egymáséi lesznek. Kr. u. az V. században keletkezett és a reneszánsz idején nevezetessé lett egész Európában, alapvetően meghatározta a nyugati regény műfaját, s a magyar romantikában is több átdolgozásával találkozunk. A mű gondozója, Martin Kraus német történész, Melanchton egyik követője volt. A kötet végén, önálló lapszámozással egy értekezése olvasható.

Korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

VD16 H 1676.; BNH Cat H 142.

150 000,-

Hitviták tüzeiben

58. ILLYEFALVI ISTVÁN:

A' három idvösseges kerdes Igassága ellen költ Bányász Csakánynak tompitasa, avagy Vásárhelyi Matkó István Hazugságainak (kiket Tisztelendő Professorom ellen irt vala) másodszeri meg-torkolása: kiből mind a Görcsös Botok; mind a' Czigány Pallérozások; mind az Igasságra vezérlő Kalauz ellen való rothatt Istápok; mind az Gyermeki Japhetké; könnyen meg-czáfoltathatnak.

Cassán, 1669. (Tüersch Dávid János özvegye ny.) (24)+343+(1)p.

E vitairat a Sámbar Mátyás 1661. évi Három üdvösséges kérdése által elindított ún. felső-magyarországi hitvita katolikus záródarabja. Bár Illyefalvi művét elsősorban Matkó István 1668. évi „Bányász csakány”-ára válaszként írta meg (lásd következő tételünket), de egyben feleletnek szánta az alábbi – egyébként e munka címszövegében ugyancsak megemlített – református vitairatokra is: Pósházi János: Görcsös bot... (Kassa 1668); Szathmárnémeti Mihály: Igasság próbakövének nyert peri (Sárospatak 1669); Czeglédi István: Redivivus Jáfetke (Kassa 1669). Ezek szerint e könyv 1669 vége felé jöhetett ki a nyomdából. Illyefalvi e munkájára válasz nem született, mivel a protestánsok helyzete már nem tette lehetővé a polémia folytatását.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

RMNy 3515.; RMK I 1083.

300 000,-

59. MATKÓ ISTVÁN, (KÉZDIVÁSÁRHELYI) KEZDI VASÁRHELYI:

X, ut Tök, Könyvnek el-tépése avagy, Banyasz Csakany. Mellyel amaz Fövényen épített s-már le romlott házát, elébbi fövényre sikertelen sárral raggatni akaró és 1000. mocskokkal eszelősen színlő s-mázló Sambar Mattyas nevü tudatlan sár gyúró meg-csakányoztatik -- Mostan Zilahi Ecclesiának együgyü lelki Pásztora által. Ki Sambartol Bányásznak neveztetet.

(Sárospatak), 1668. (typ. principis.) (6)+460 [recte 461]+(9)p.

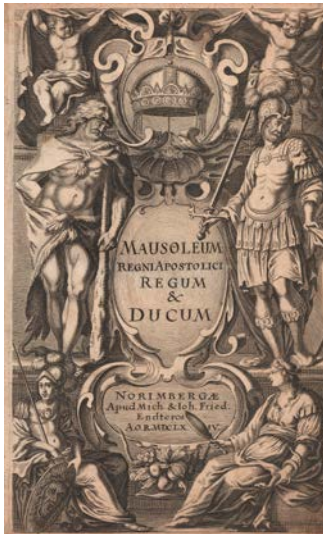
A mű a hitvitázó irodalom második hullámának egyik leghíresebb darabja. Ennek az 1660-as években újra fellángoló küzdelemnek fontos momentum a Báthori Zsófia és a Rákócziak rekatolizálása, így a viták súlypontja áttért az ország északkeleti részére (Kassa, Sárospatak). Az iratok stílusára jellemző Pázmány korának gúnyos, személyeskedő, néhol a szitkozódásig fajuló hangvétele, de annál nyersebb, jóval alacsonyabb színvonalú, sokszor trágárságba hajlik. A katolikus oldal kiemelkedő alakjai Sámbar Mátyás és Kis Imre jezsuiták voltak, míg a protestánsok közül Matkó mellett Czeglédi István és Pósházi János neve említhető meg. A szerző református lelkész volt, munkája válasz Sámbar „A' Három Idvösséges kérdésre, a' Luther és Calvinista Tanítók mint felelnek?” (Kassa 1667) című művére. A címlapon egy fametszetten felül babérkoszorúba foglalt két, keresztbe fektetett bányászcsákány látható, alul két csákányos bányász között egy jezsuita sárgombócokat gyúr egy asztalon. Az egyik bányász „Gyúrjad, Sámbar” szavakkal biztatja, a másik csákányával döngeti: „Rádverem, gyúrjad”. A műnek az RMNy két változatát ismerteti, ezek az „LLI” ívtől teljesen eltérő szedéssel készültek. Darabunk az ott „B”-vel jelzett variáns egyike.

Restaurált, pótolta gerincű, korabeli bőrkötésben. A címlap, valamint az utolsó levél javítva (az utóbbi felső sarkán kis szöveghiánnyal).

Restored, contemporary leather. Two leaves restored.

RMNy 3481.; RMK I 1072.

600 000,-

Hungarica a XVII-XVIII. századból**60. MAUSOLEUM POTENTISSIMORUM AC GLORIOSISSIMORUM REGNI APOSTOLICI REGUM & PRIMORUM MILITANTIS UNGARIAE DUCUM...**

Norimbergae, 1664. Mich. & Joh. Fried. Endter. 1t. (rézmetszetű díszcímlap)+(6)+407+(7)p. Lapszámozáson belül 59 egészoldalas, rézmetszetű táblával.

A Nádasdy Ferenc országbíró saját költségén és ajánlásával megjelent királykép-sorozat az egyik legnevezetesebb magyar illusztrált munka. A hun és magyar vezérektől egészen I. Lipót trónra lépéséig követi királyaink történetét rézmetszetű képekkel illusztrálva. Alakjai számos későbbi ábrázolás ihletőivé váltak. A kötetben található királyverseket a jezsuita Lanzmár Ferenc, Nádasdy udvari lelkésze írta. (A latin elógiumokat ezek német fordítása követi.) A mű alapötlete Ferenczffy Lőrincről származik, aki a század elején Berger Illést bízta meg egy nagyszabású történeti munka megírásával (ennek kézírata és az ehhez készült metszetek lemezei is fennmaradtak). A terv – feltehetően pénzhány miatt – nem valósult meg, a rézlemezek pedig a pozsonyi jezsuitákhoz kerültek. Tőlük szerezte meg Nádasdy, majd az azóta eltelt időszak uralkodóinak képeivel kiegészítve a magyar rendeknek ajánlva jelentette meg a művet.

XX. századi bőrkötésben.

20th-century leather.

RMK III 2254.; Apponyi: 863.

400 000,-

61. REGALES, SEU INVITATORIAE, AD REGNI HUNGARIAE COMITATUS, AD GENERALEM CONVENTUM, SEU DIAETAM, 3. APRILIS 1712. POSONII CELEBRANDAM. KÖNIGLICHES EINLADUNGS-SCHREIBEN AN DES KÖNIGREICHES HUNGARN GESPANSCHAFTEN: ZU DER AUFF DEN 3. APRIL 1712. IN PRESSBURG ANGESTELLT- ALLGEMEINEN VERSAMLUNG, ODER LAND-TAG.

Wien, 1712. ny.n. (4)p.

III. Károly latin és német nyelvű meghívólevele a magyar vármegyékhez az 1712. április 3-ára összehívott pozsonyi országgyűlésre. A meghívó kelte 1712. február 2., aláírói a király mellett gróf Illésházy Miklós és Hunyady László. Az országban dúló pestisjárvány miatt a rendek képviselői lassan gyülekeztek, első ülésüket csak május 2-án tartották. Az uralkodó 18-án érkezett Pozsonyba, 21-én kiadta a királyi hitlevelet, a következő napon ünnepélyesen megkoronázták.

Modern félpergamen-kötésben.

Modern half vellum.

Apponyi: 0

40 000,-

62., 63., 64. tétel

62. RESPUBLICA ET STATUS REGNI HUNGARIAE

(Leyden), 1634. Ex officina Elzeviriana. 330+(1)p. Lapszámozáson belül rézmetszetű díszcímlappal.

Az Elzevir-műhely ún. „republika”-sorozatának Magyarországot bemutató kötete. Hazai forrásokat is közöl, így Szent István Intelmait, az ő, Károly Róbert és Zsigmond törvényeit, valamint az 1603-as pozsonyi országgyűlés artikulusait. Ezek mellett talán a legjelentősebb szöveg Werner György eperjesi bíró és tanár a magyarországi gyógyvizekről szóló, néprajzi érdekességeket is tartalmazó geológiai tanulmánya. A kötet összeállítója feltehetően egy Németalföldre menekült cseh tudós volt. A címlapon felül az ország címe-re, alul hun lovas képe látható, amely Apponyi szerint Schödel Márton „Disquisitio” című műve nyomán készült.

Díszesen aranyozott gerincű, XIX. századi félbőr-kötésben. Márványozott előzéklappokkal.

19th-century half leather, with marbled endpapers. Spine richly gilt.

Apponyi: 828.; RMK III 6190., 7593.

80 000,-

63. SCHREIBER, JOHANNES GEORGIUS:

Descriptio Liberae ac Regiae Civitatis Hungariae Inferioris Modor adumbrata & concinnata

Zittaviae, 1719. Hartmann. (54)p.

A Pozsony vármegyei Modor szabad királyi város leírása.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Poss.: „Biblioth. Hung. Jankovich.”

30 000,-

64. TÜRCKEN TRUTZ UND GOTTES SCHUTZ. IN BETRACHTUNG DESS IM VERGANGENEN 1660. JAHR IM MONAT DECEMBER ZU SCHAROSBODACK IN OBER-UNGARN AM HIMMEL ERSCHIEENENEN WUNDERZEICHENS GEZEIGET...

H.n., 1661. ny.n. (2)+55+(3)p.+2 kihajt. mell.

A röpirat történeti, politikai és teológiai kontextusban magyarázza az 1660 decemberében Sárospatak fölött megjelent – a törökök számára baljósak vélt – égi csodajeleket. A két kihajtható rézmetszetű tábla a rendkívüli égi jelenségeket ábrázolja.

Díszesen aranyozott gerincű, restaurált, korabeli félbőr-kötésben.

Restored, contemporary half leather. Spine richly gilt.

Apponyi 858.; VD17 23:238761R.

200 000,-

Ifjúságunk kedvencei

65. [DODGSON, CHARLES LUTWIDGE] LEWIS CARROLL:

Through The Looking-Glass and what Alice found there. By --. With fifty illustrations by John Tenniel. (People's edition). London, 1887. Macmillan and Co. (12)+208+(3)p.

A neves matematikus írói álnevét keresztnevei latin alakja (Ludovicus Carolus) nyomán találta ki. Világhírű ifjúsági regényei főhősnőjét oxfordi tanártársa és barátja, Henry Liddell egyik lánya ihlethette (bár ezt Carroll következetesen tagadta). Az Alice Csodaországban 1865-ben, e munkája pedig 1871-ben jelent meg először. Darabunk értékét az első levélen olvasható ajánlás emeli: „Presented to the Library, West Hill School, by the Author Oct. 24, 1894.”

Kopottas, festett, kiadói vászonkötésben. A leveleken rozsdafoltokkal.

Inscribed by the author. Worn, illustrated, original cloth. Leaves slightly stained.

1 000 000,-

66. FEKETE ISTVÁN:

Köd

Bp., 1960. Magvető. 321+(3)p. Első kiadás. Dedikált példány.

Kiadói félvászon-kötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed by the author. Original half cloth with dust jacket.

200 000,-

67. FEKETE ISTVÁN:

Vuk. Állatregény.

Bp., 1967. Móra. 87+(1)p.

Az első levélen ajánlással: „Bellának régi szeretettel!

Fekete István 1967. Karácsony.”

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed by the author. Original cloth with dust jacket.

400 000,-

68. KARINTHY FRIGYES:

Tanár úr kérem. Képek a középiskolából. Vértes Marcel rajzaival.

Bp., (1916.) Dick Manó. 185+(7)p. Szövegközti rajzokkal. Első kiadás.

Rajzos, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Illustrated, original paper. Uncut.

150 000,-

69. MILNE, A(LAN) A(LEXANDER):

The House at Pooh Corner by -- with decorations by Ernest H. Shepard

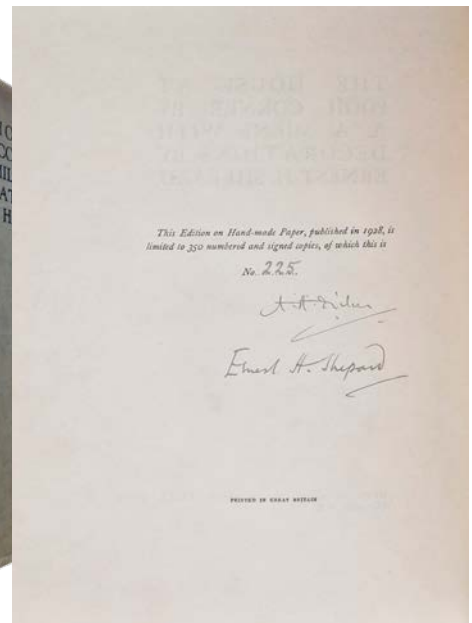
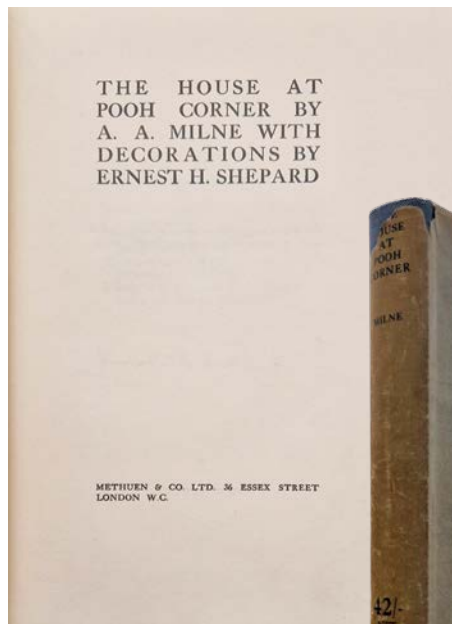
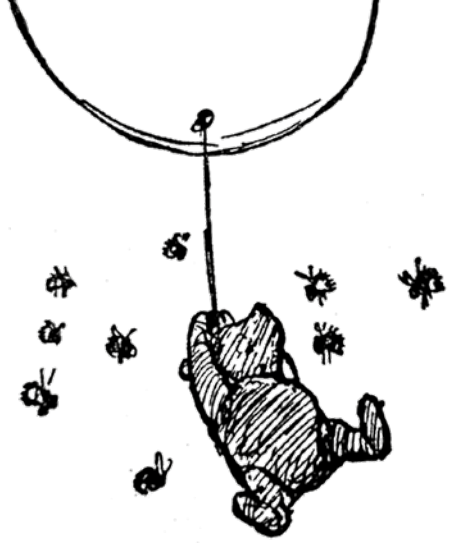
London, 1928. Methuen & Co. Ltd. XI+178p. Számozott (250./350), a szerző és az illusztrátor által aláírt, merített papírra nyomtatott példány.

A világirodalom egyik legnépszerűbb ifjúsági regényének első kiadása. Az angol író több regényt és színdarabot is írt, de a világhírt kétségkívül Micimackó karaktere hozta meg számára, aki talán a világirodalom legismertebb mesehőisévé vált. A róla szóló regények főszereplőit fiáról és a játékmacskájáról mintázta. A történet tulajdonképpen négy részből állt: az első (When we were very young – Amikor fiatalok voltunk) 1924-ben, a második (Winnie-the-Pooh – Micimackó) 1926-ban, a harmadik (Now we are six – Hatévesek lettünk) 1927-ben, az utolsó pedig kötötünk, amely magyarul Micimackó kuckója címen látott napvilágot. Mind egységes formátumban és kötésben jelent meg.

Kiadói félvászon-kötésben, enyhén sérült, eredeti védőborítóval.

Limited first edition, signed by the author and the illustrator. Original half cloth with slightly damaged dust jacket.

3 000 000,-

70. MOLNÁR FERENC:

A Pál-utcai fiúk. Regény kis diákok számára.

Bp., 1907k. Franklin-Társulat. 242p.+8t.

Az évszám nélküli, ún. kétszillagos kiadás véleményünk szerint az első kiadás harmadik levonatának tekinthető, amely nem sokkal annak megjelenése után láthatott napvilágot. Kivitelük a címlaptól eltérően teljesen megegyezik, még a kötésük is azonos.

Aranyozott, festett, kiadói vászonkötésben.

Gilt, illustrated, original cloth.

60 000,-

71. TANULÓK LAPJA. KÉPES HETILAP AZ IFJÚSÁG SZÁMÁRA. SZERKESZTI GAAL MÓZES. KIADJA A FRANKLIN-TÁRSULAT. 1905/6. TIZENHARMADIK ÉVFOLYAM I. FÉLÉV.

Bp., 1905-1906. Franklin-Társulat ny. IV+416p.

Itt jelent meg először nyomtatásban a magyar irodalom egyik legfontosabb ifjúsági regénye, „A Pál-utcai fiúk” folytatásokban. A félév minden száma tartalmaz egy-egy részt, Széchy Gyula rajzaival illusztrálva. A közlés mintegy egy évvel előzte meg az első önálló kiadást, így irodalmi jelentősége mindenképpen vetekszik azzal.

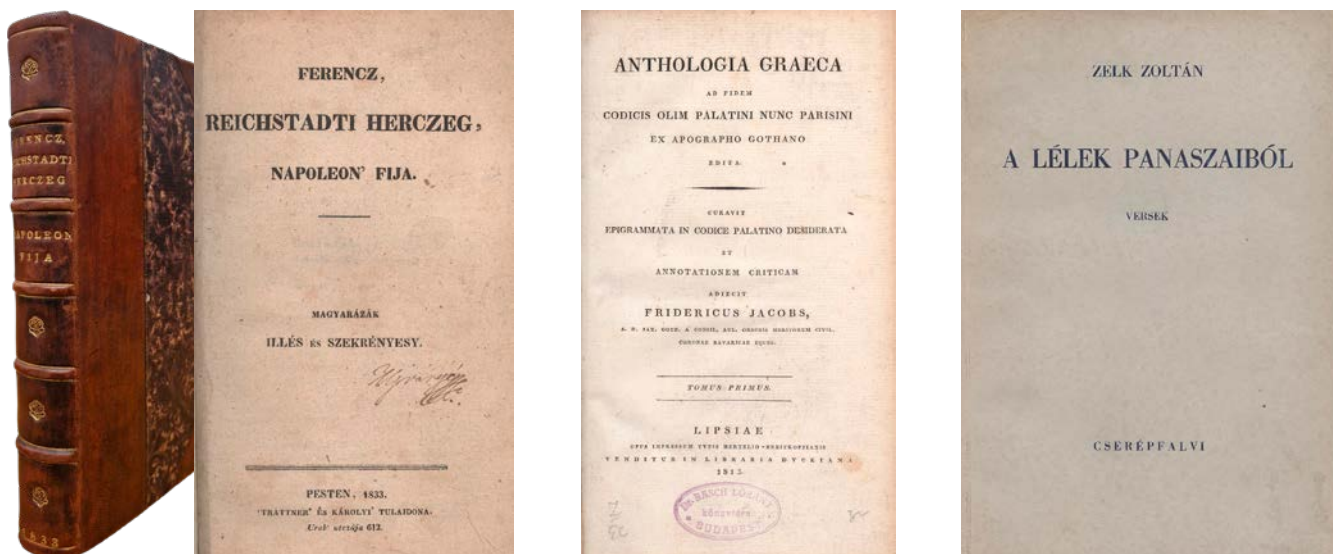
Javított gerincű, kiadói félvászon-kötésben.

Original half cloth. Spine restored.

Lakatos: 3831.

150 000,-

72., 73., 74. tétel

72. ILLÉS (ENDRE) – SZEKRENYESY (ENDRE):

Ferencz, reichstadti herczeg, Napoleon' fija. Magyarázák --.

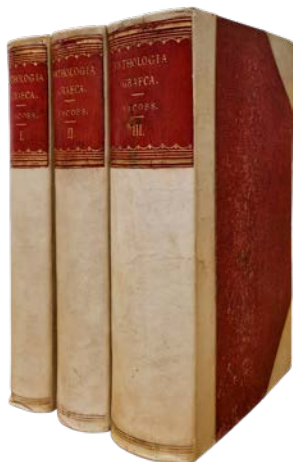
Pesten, 1833. Trattner és Károlyi. VIII+310p.

Bonaparte Napoleon fia, rövid ideig II. Napoleon néven francia császár, a „Sasfiók” regényes élete sok író megihletett. Ez az első magyar nyelvű életrajza.

Aranyozott gerincű, XX. század eleji félbőr-kötésben. Festett előzéklapokkal. Az eredeti borító bekötve. Körülvágtatlan példány.

20th-century half leather. Spine gilt. Original cover bound inside. Uncut.

30 000,-

Jeles magyarok könyvtárából

73. JACOBS, FRIDERICUS:

Anthologia Graeca ad fidem codicis olim Palatini nunc Parisini ex apographo Gothano edita. Curavit epigrammata in codice Palatino desiderata et annotationem criticam adiecit --. Tom. I-III.

Lipsiae, 1813. Typis Hertelio-Breitkopfianis. LXXII+604+(2)p.; (2)+IX+880p.; CIV+1058+XVIp.

Darabunk egyik korábbi tulajdonosa, dr. Basch Lóránt ügyvéd a Baumgarten-alapítvány kurátora, Babits Mihály közeli munkatársa és barátja volt.

XX. század eleji félpergamen-kötésben. Márványozott előzéklapokkal. Gyönyörű példány.

20th-century half vellum with marbled endpapers.

Prov.: Charles Lancelot Shadwell könyvjeggyével; Dr. Basch Lóránt gyűjteményi bélyegzőjével; Horváth József könyvtárából.

40 000,-

74. ZELK ZOLTÁN:

A lélek panaszaiból

(Bp.), 1942. Cserépfalvi. 74+(3)p. Első kiadás.

Az első borító belső oldalára ragasztott ex libris tanúsága szerint Radnóti Miklós könyvtárát gazdagította.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Original paper. Uncut.

Poss.: Radnóti Miklós Buday György által tervezett könyvjegyével.

80 000,-

Jogtörténet

75. ASZALAI, (ISTVÁN) STEPHANUS:

Index Seu Compendium Operis Tripartiti, Et Generalis Decreti, Constitutionumque Inclyti Regni Hungariae, Ac Partium eidem Annexarum...

Tyrnaviae, 1694. Typis Academicis. (28)+441 [recte 440]+(2)p.

Hozzákötvé:

Articuli Juris Thavernicalis...

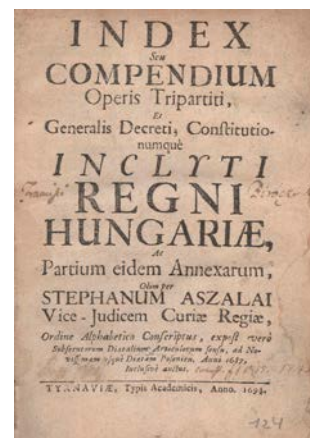
Tyrnaviae, 1694. Typis Academicis. (38)p.

Enyhén kopott, korabeli bőrkötésben. Mindkét kötéstáblán középdísszel (elől címerrel, a hátsón ovális arabeszkkel).

Slightly worn, contemporary leather.

Prov.: Horváth József könyvtárából.

RMK II 1781., 1780.

150 000,-

76. HOMOROD SZ(ENT) PÁLI N. FERENCZ:

Verbőczi István Törvény Könyvének Compendiuma. Melly közönséges Magyar-Versekre formáltatván iratott és ki-adatott -- által.

Kolosvaratt, 1699. Lengyel Andras özvegye. (8)+110+(26)p. Első kiadás.

A szerző királybíró volt Erdélyben, a paszkvillusok legjobb korabeli művelőjeként emlegetik. A verses előszó Felvinczi György költő, színműíró nevéhez fűződik. A mű 1701-ben újra megjelent. Míg a második kiadást többször is kínálták aukciókon, az első eddig csak egyetlen alkalommal bukkant föl.

A kötéstábla hátoldalain és az előzéklapokon korabeli bejegyzésekkel.

Kissé vetemedett, korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

RMK I 1541.

200 000,-

77. MARTINI, (KARL ANTON):

Báró -- természet törvényéről való állításainak magyarázatja, mellyet német nyelvből magyarra fordított, és a maga költségén ki-adott Dienes Sámuel. Második darab [unicus].

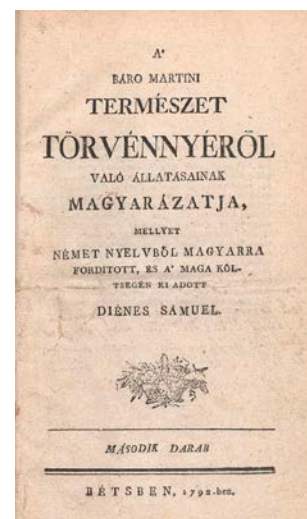
Bétsben, 1792. (Hummel ny.) (10)+494+(8)p.

A legelső magyar nyelven megjelenő jogbölcseleti mű a bécsi professzor „Positiones de lege naturali” című könyve második kötetének fordítása, Dienes Sámuel jóvoltából látott napvilágot. Dienes a heidelbergi egyetemen tanult, majd az Erdélyi Udvari Kancellária hivatalnoka lett.

A tankönyvet a kiegészítésig használták a hazai jogi oktatásban. Ez az első magyar nyelvű kiadás, az első kötete nem jelent meg.

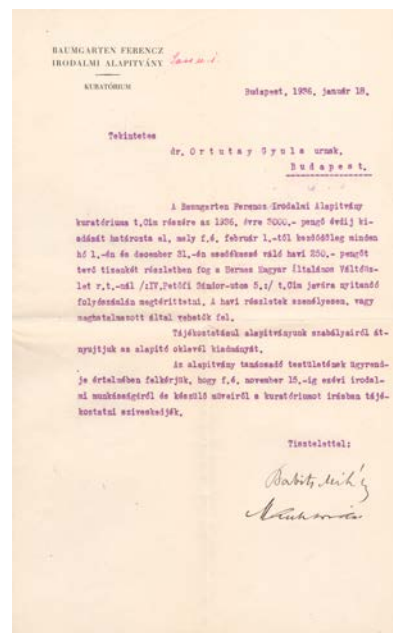
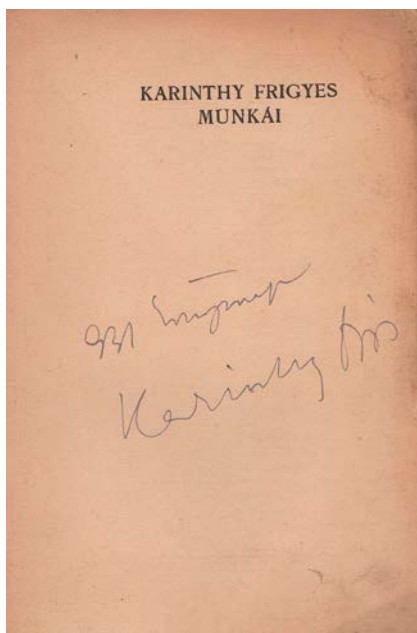
Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

60 000,-

78., 79., 80. tétel

78. JÓZSEF ATTILA:

Medvetánc. (Válogatott költemények 1922-1934.)

(Bp., 1934.) Révai. 108+(4)p. Első kiadás.

Restaurált, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Restored, original paper. Uncut.

50 000,-

79. KARINTHY FRIGYES:

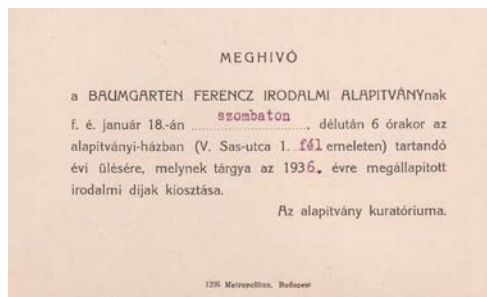
Nevető dekameron (Száz humoreszk). Második kiadás.

Bp., (1929.) Athenaeum. 272p. (-- munkái.) Aláírt példány.

Kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Signed by the author. Original paper. Uncut.

30 000,-

Kéziratok**80. BABITS MIHÁLY (1883-1941) KÖLTŐ, ÍRÓ AUTOGRÁF ALÁÍRÁSA A BAUMGARTEN-ALAPÍTVÁNY GÉPELT LEVÉLÉN.**

A kuratórium értesíti dr. Ortutay Gyulát, hogy háromezer pengőt ítéltek oda neki. A levelet dr. Basch Lóránt ügyvéd, az alapítvány kuratóriumi tagja is kézjegyével látta el.

1 gépeelt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1936. I. 18.

Hozzá:

Az alapítvány nyomtatott meghívója a díjkiosztóra.

Mihály Babits, poet. Autograph signed, typed letter.

200 000,-

81. BILICSI TIVADAR (1901-1981) SZÍNÉSZNEK SZÓLÓ LEVELEK GYŰJTEMÉNYE.

Bilicsi Tivadar 1901-ben született Budapesten. Az előadóművészet iránti rajongást otthonról hozhatta. Édesanyja, Tarczsal Szerafin énektanárnő volt Budán. Sőt, családi visszaemlékezések szerint az édesapja, Grawátsch Tivadar is fellépett műkedvelő előadásokban. Az érettségi után egy ideig postatisztviselő volt, majd hosszú vidéki szárnypróbálgatás következett: Miskolc és Szeged volt a két fő

helyszín. A fővárosban tagja volt többek között az Operett- és a Magyar Színháznak. Utóbbi helyszínen ismerkedett meg Timár Liza színésznővel, akivel 1942-ben kötött házasságot, és akitől négy lánygyermek született. 1952-től nyugdíjazásáig a Vígszínház társulatát erősítette. Az 1945-ös szovjet megszállás előtt rendkívül sokat foglalkoztatott, népszerű filmszínész volt. 15 év alatt majd' 80 film-ben szerepelt: A Noszty fiú esete Tóth Marival, a Pesti mese, a Halálos tavasz és a Katyi! csak egy-egy kiragadott példa a terjedelmes listából. Családi visszaemlékezések szerint Bilicsit istenhite miatt nem engedték szerepelni, a 60-as évektől azonban ismét feltűnt a tévében. A színházban kezdetben komikus karaktereket játszott: vígjátékokban, boházatokban és operettekben tűnt föl nevetgetőként. Később drámai szerepekben is bizonyította tehetségét. Számos legendás alakítás fűződik a nevéhez: Heltai Jenő Néma leventéjében játszotta Beppót, Rageunean volt a Cyranóban és Vidorov Osztrovszkij komédiájában, az Erdőben. Szerepelt a Rómeó és Júlia Lőrinc barátjaként, de a leghíresebb drámai alakítása talán Dürrenmatt klasszikusában, Az öreg hölgy látogatásában Ill szerepe. Sokakban azonban Rettegi Fridolin alakjával kapcsolódik össze személye. Mindemellett számos hangjátékban szerepelt a rádióban, előadóként több sláger is fűződik a nevéhez, és nem utolsósorban ő volt a Csinn-Bumm Cirkusz Bruhaha Kelemenje. 1981. július 11-én hunyt el Siófokon. A legtöbb megemlékezés egyhangúan állította, hogy egy korszak utolsó képviselője távozott. „Elment a komédiások öreg királya, elment Bilicsi Tivadar. [...] A világot jelentő deszkákért élő-haló Fridolinok jelképe, a nagy komédiások ivadéka, a zenés-táncos darabok virtuóz komikusa – akiről ráadásul élete derekán a Vigben kiderült, hogy nemcsak örök Beppo, hanem nagy drámai színész is, Dürrenmatta is futja zsenialitásából.” (Esti Hírlap, 1981. július 11.) Hosszú pályafutása, közmegbecsültsége és vidám, kedves személyisége folytán széles kapcsolati háló vette körül. Gyűjteményünkben közel 100 darab levél, képeslap, fotó, rajz és különböző dokumentum található. A színészek közül olyan kortársak neveit találjuk itt, mint Bajor Gizi, Fedák Sári, Feleki Kamill, Gobbi Hilda, vagy éppen Latabár Árpád. Szerepelnek még írók, mint Heltai Jenő, Gyurkovics Tibor vagy Vaszary Gábor, zeneszerzők, mint Eisemann Mihály vagy Huszka Jenő, valamint rendezők, konferansziék, jelmeztervezők és a kulturális élet két nagy potentátja, Aczél György és Erdős Péter is. Kétségtől egy rendkívül izgalmas színháztörténeti gyűjtemény. A tétel részletes leírása a honlapunkon megtalálható.

Collection related to Tivadar Bilicsi, actor.

600 000,-

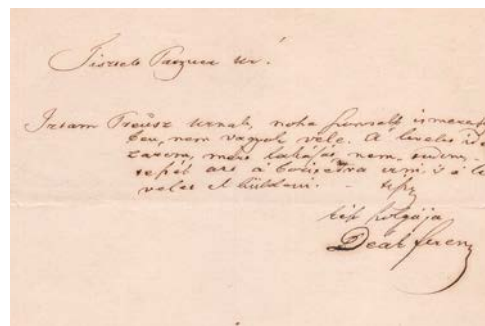
82. DEÁK FERENC (1803-1876) POLITIKUS AUTOGRÁF LEVELE EGY BIZONYOS PATZNER ÚRNAK.

Közlí a címzettel, hogy Preusz úrnak írt levelét mellékeli, mivel annak címét nem tudja.

1 beírt oldal. Kelt: Pusztaszentlászló, 1862. IX. 3.

Ferenc Deák, politican. Autograph letter.

150 000,-

83. FÜST MILÁN (1888-1967) ÍRÓ SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, GÉPELT ÖNÉLETRAJZA.

A szöveg az egyetem részére készült, benne az író saját kezű javításaival és aláírásával: „Dr. Füst Milán, Kossuth-díjas író, egyet. m.tanár, megbízott előadó.”

Füst Milán egyetlen ismert önéletrajzát először a párizsi Magyar Műhely adta közre 1967/23-24. számában. Az ELTE részére írta, amelynek Bölcsészettudományi Karán éppen abban az évben, 1951-ben kezdte meg legendássá vált Shakespeare-előadásait. Az önéletrajz, amelynek példányunk az író által javított és aláírt indigómásolata, rendeltetésétől függetlenül, hamisítatlan Füst Milán-próza, a nagy író jellegzetes stílusában, szófordulataival, még ha itt-ott bizonygatnia is kellett – hiszen 1951-et írunk! – baloldali elkötelezettségét.

4 gépelt oldal. Kelt: Bp., 1951. I. 22.

Milán Füst, writer. Autograph signed, typed autobiography.

50 000,-

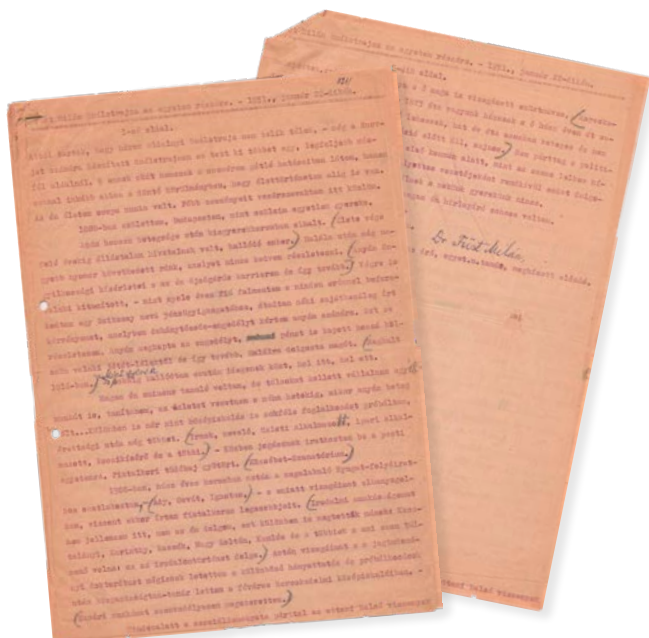
84. GÖRGEI ARTHUR (1818-1916) VOLT HONVÉDTÁBORNOK AUTOGRÁF LEVELE GYULAI PÁLNAK „KEDVES BARÁTOM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

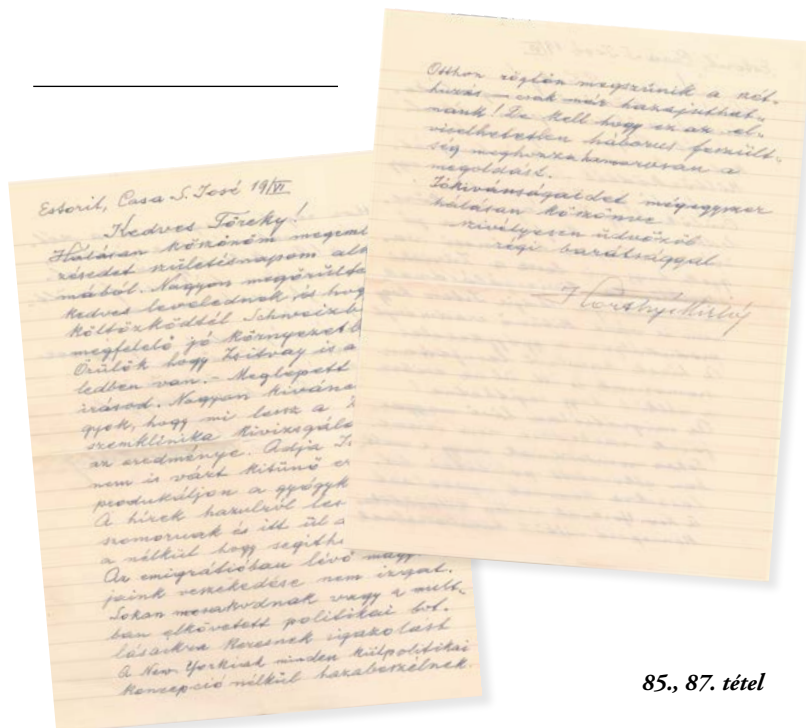
Már a kezdőmondat is érdekes: „Rehabilitálásomat is te kezdted meg. Utánad ballagtak darab idő multán kétszázheten nyíltan, – hát még titkon!” Utóbbival arra a nyilatkozatra utal, amelyet 207 volt honvéd tett 1884-ben, miszerint nem tartják árulónak a volt fővezért. Háláját fejezi ki Gyulai támogatásáért, majd megköszöni az ajándékba küldött kostököket (a kos heréből készült dohánytartó), ironikus megjegyzéssel: „sietek megköszönni a kostököket, nehogy úgy járjak veled mint Kossuth Lajos az imént járt Komárom városával.” Ez utalás arra, hogy a volt kormányzó egy cikksorozatban köszönte meg az őt díszpolgárrá választó városoknak ezt, de Komáromot nem említette meg. A sértődött komáromiak nyílt levélben emlékeztették, hogy ez már 1848. március 9-én megtörtént. Végül a küldött borért is köszönetet mond, hozzáfűzve, hogy nem visegrádi bort fog cserébe adni, hanem „olyanféle asztali karczost a milyent te leányfalui elfogultságod mellett is megihatsz a kostökben tündöklő nemzeti genius megtagadása nélkül”. Kettejük évtizedes barátságának elmélyülését segítette, hogy szinte szomszédok lévén (Visegrád-Leányfalu) Gyulai rendszeresen látogatta a volt honvédtábornokot.

2 beírt oldal. Kelt: Visegrád, 1889. VII. 19.

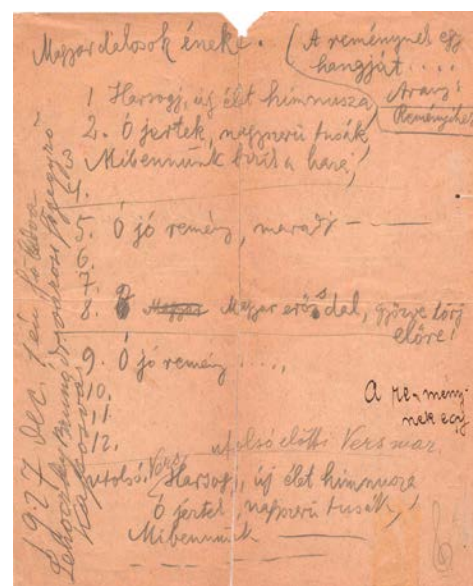
Arthur Görgei, former general. Autograph letter.

150 000,-

85., 87. tétel

85. HORTHY MIKLÓS (1868-1957) VOLT KORMÁNYZÓ AUTOGRÁF LEVELE DR. TÖREKY GÉZA JOGÁSZNAK, A KÚRIA VOLT ELNÖKÉNEK.

Megköszöni a címzett születésnapjára jókívánságait. Reményét fejezi ki, hogy Tőrek kigyógyul szembetegségéből. Örül, hogy Zsitvay Tibor volt igazságügyi miniszter is Svájcban van. Az otthonról érkező híreket lesújtónak nevezi, az emigránsok torzalkodásait rezignáltan veszi tudomásul. Érdekes a levél befejezése, ahol bizakodással szól a közeli hazatérésről, ahol szerinte ezzel minden széthúzás megszűnne. 2 beírt oldal. A kézzel címzett levélboríték mellékelve. Kelt: Weilheim, 1951. VI. 19.

Miklós Horthy, former Governor of Hungary. Autograph letter.

400 000,-

86. NOTATIONES, GEORGII K. V. JANTSO. SEU. CATALOGUS VITAE, AB ANNO 1687. AD ANNO 1744.

14 beírt oldal.

Kézdivásárhelyi Jantso György 1744-ben, 57 éves korában vetette papírra magyar nyelvű feljegyzését a maga és családja életének eseményeiről, születésétől kezdve, évről évre haladva. Tolnai Gábor „Molnár Albert éneke” című tanulmányában így méltatja: „Annyi bizonyos, hogy a Molnár Albert énekét másoló Jancsó György nem mindennapi műveltségű ember volt. Kétségtelenül tanult külföldön is, valószínűség szerint Svájcban, vagy Hollandiában. Műveltségéről, széles érdeklődéséről maguk azok a művek tanúskodnak, amelyeket a kolligatumban leírt.” Néhány életrajzi adatot is közöl róla, eszerint többek között Sárközüújlakon és Szilágybagoson működött református lelkészként.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

150 000,-

87. JUHÁSZ GYULA (1883-1937) KÖLTŐ „A MAGYAR IFJAK ÉNEKE” CÍMŰ ÉNEKKARI SZÖVEGÉNEK AUTOGRÁF KÉZIRATA.

A költő testvérhúga, Juhász Margit a szegedi zeneiskola igazgatójához, Király-König Péterhez ment feleségül. A neves zeneszerző jó viszonyt ápolt sógorával, több versét is felhasználta alapul sikeres kórusműveihez. Darabunk a címben jelzett énekkari mű vázlata, tervezete, mely feltehetőleg átdolgozás céljából született. Hátoldalán a mű egyik autográf címváltozata szerepel: A jó reménység himnusza. 2 beírt oldal. Kelt: „1927. dec. 1én földadva Lehoczky Brunó dr városi főjegyző Kaposvár”.

Gyula Juhász, poet. Autograph poem.

80 000,-

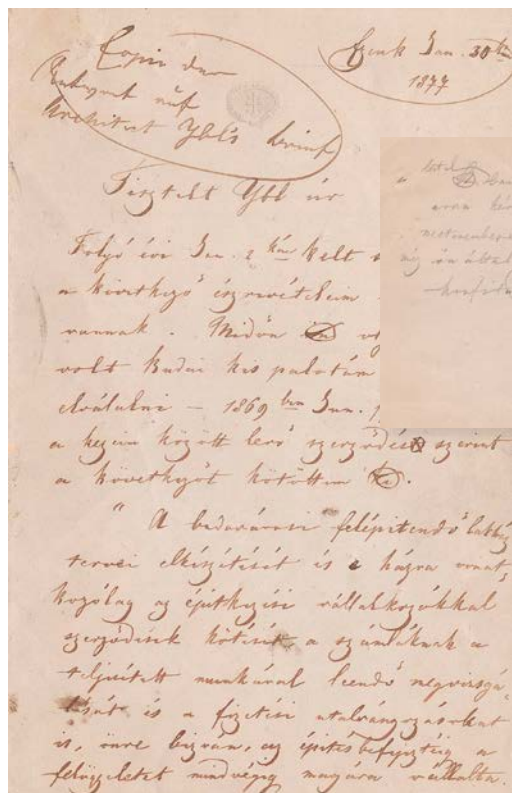
88. SZABÓ LŐRINC (1900-1957) KÖLTŐVEL ÉS SZERETŐJÉVEL, VÉKES ÖDÖNNÉ KORZÁTI ERZSÉBETTEL (1902-1950) KAPCSOLATOS KÉZIRATGYŰJTEMÉNY.

A költő az 1920-as évek elején ismerkedett meg felesége, Mikes Klára barátnőjével. „Először én úgy láttam meg őt, hogy a Horánszky utcában, Klára volt lakásán az ablaknál állt, s téged mint csecsemőt a karján tartott. Nem figyeltem rá különösebben.” (Szabó Lőrinc visszaemlékezése.) 1924 nyarán csoportosan kirándultak Csillebércre, ahol viszonyuk ténylegesen elkezdődött: „Ő velem jött, ki a kapu elé, a zöld tájba, ahol egy nagy, mély füves árok volt. Ahol nem láttak, ott leültünk. És én csókolózni kezdtem vele. Talán egyéb is történt volna, de két perc múlva feltűnt a férje és mások”. Itt kezdődött az a viharos kapcsolat, ami negyedszázadig tartott, és tragédiával ért véget. Ez a se veled, se nélküled kapcsolat négy év után fordulóponthoz jutott. Erzsébet a fiával, Endrével hosszabb időt töltött Hollandiában 1928-ban. Ez idő alatt Szabó Lőrinc odáig jutott, hogy egyszerre szeretné mindkét nőt: a feleségét és a szeretőjét. „Bárcsak egyesíteni lehetne valahogy kettőtöket az életemben, akkor volnék igazán boldog! Biztos vagyok benne, hogy megváltás lesz számunkra – neki is –, ha megvalljuk szerelmünket.” Elképzelését felvázolta feleségének, aki kezdetben hajlott az ötletre, ám mikor az is kiderült, hogy a szerető a legjobb barátnője, természetesen megtagadta ezt a kérést. Kérte a férjét, hogy szakítsa meg a kapcsolatot Erzsébettel. Ez nem történt meg, minek következtében Klára háromszor kísérelt meg öngyilkosságot. Mikor Erzsébet férje, Ödön is tudomást szerzett a kapcsolatról, véget vetettek neki. Ám a költő mégsem bírt elszakadni, elszánta magát a válásra, és Erzsébetet is döntés elé állította. Ő azonban a családját választotta. Ennek következtében valóban szünetelt a kapcsolatuk, mialatt Szabó Lőrinc is öngyilkosságot kísérelt meg. Három év múlva ismét találkoztak, és viszonyuk újfent fellángolt. Újrakezdődött minden, a titkos együttlétek, utazások, rejtett pillanatok. 1950. február 12-én aztán a tragédia, Erzsébet öngyilkossága. „Teljes levertség. Péntek: az idegösszeomlás. Szombat: a lelkielő visszatérésének megjátszása. Ahogy előző este engem, eltávolította Bandit, majd a Máday-féle kíséret. S éjjel végzett. Két-három hónapra látok visszamenőleg végzetes momentumokat. S tegnap a temetés. Vele temettek. Isten veled, Édesem!” A szörnyű emberi katasztrófák ellenére tagadhatatlan, hogy a magyar irodalom több halhatatlan alkotását köszönhetjük ennek a viharos történetnek. A Semmiért egészen, a Melletted, valamint az egyik legtöbbet újranyomott kötet, A huszonhatodik év szonettjei mind a dráma során és következtében születtek.

Tételünk egy rendkívül sokrétű irodalomtörténeti gyűjtemény. Tartalmazza Szabó Lőrinc 21 oldalas autográf levelét Erzsébet fiának, Endrének, melyből a fenti idézetek egy része is származik; A huszonhatodik év autográf javításokkal ellátott gépiratát; 9 darab, egy kivételével autográf Szabó Lőrinc-levelet; két levelet Mikes Klárától, melyek közül az egyik a költő diktálása a halála előtti hetekből; Korzáti Erzsébet megannyi Szabó Lőrinc-hez írt levelének gépiratos másolatát és autográf leveleit a családjának; illetve számos egyéb, Erzsébetnek és gyermekeinek szóló levelet. A tétel részletes leírása a honlapunkon megtalálható.

Collection related to Lőrinc Szabó, poet.

1 500 000,-

89. SZÉCHENYI BÉLA (1837-1918) UTAZÓ, A „LEGNAGYOBB MAGYAR” FIA AUTOGRÁF LEVELE YBL MIKLÓS ÉPÍTÉSZNÉK „TISZTELT YBL ÚR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

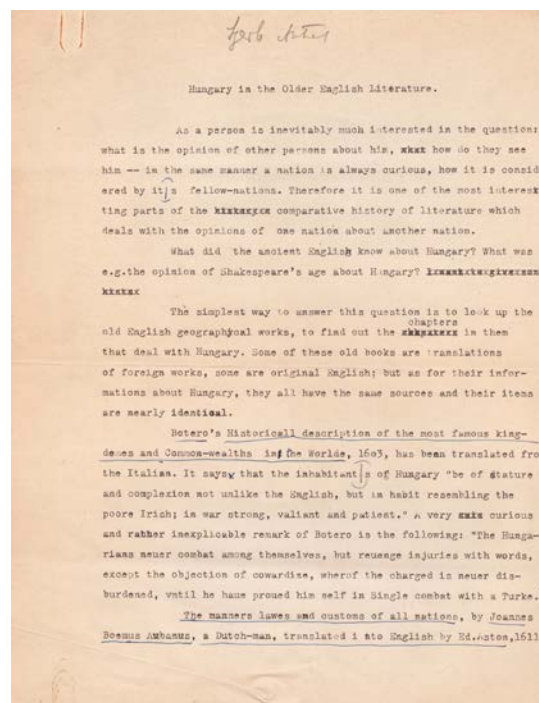
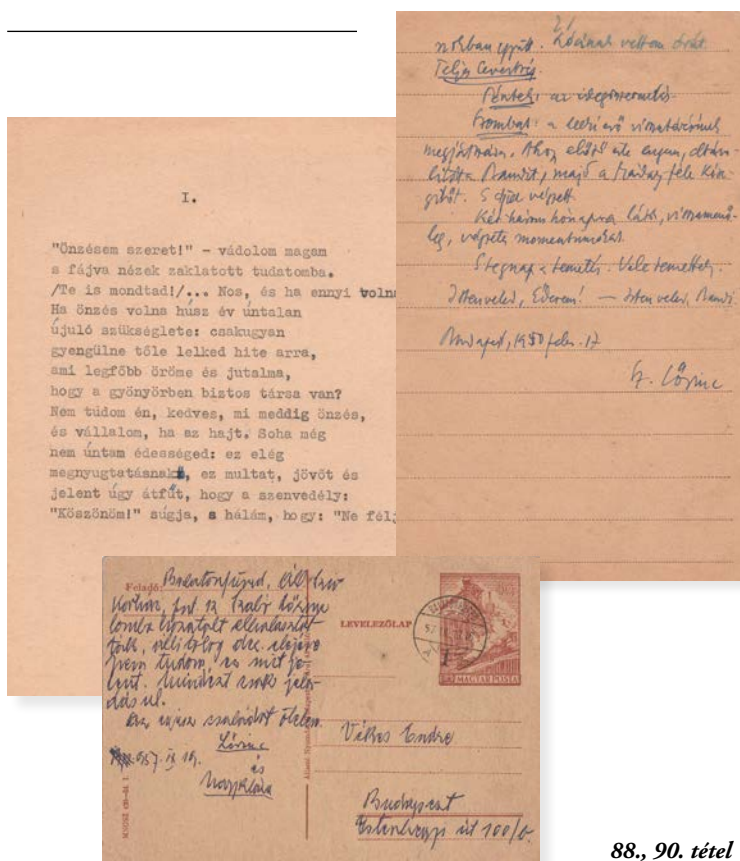
A levél elején felidézi, hogy 1869-ben bízta meg a címzettet budai palotája építésével, majd nagyon alaposan taglalva a szerződés részleteit, kéri, hogy az addig elvégzett munkálatokkal és az alvállalkozókkal kötött megállapodással kapcsolatban számoljon el. A kimért hangvételből ítélve úgy tűnik, kissé megrendülhetett a bizalma Ybl iránt, bár a végén „Tisztelő honfitársra” olvasható. Feltehetően rendeződött kettejük kapcsolata, hiszen az épület az 1880-as évek közepére elkészült.

Az 1945-ös ostrom idején elpusztult palota a Lánchíd budai hídfőjétől kissé délre állt. A kiegyezés után népszerű elképzelés volt, hogy a budai királyi vár alatt palotasor épüljön a Duna partján. A Fővárosi Lapok 1874-ben ezt írja: „A mánásoknak nem a Sándor-utcában, hanem a budai Dunaparton kellene építtetni palotáikat, hol kereskedelmi forgalom nem igen fog fejlődni s hol a kiépítést a főváros szépítése is követeli. Ugyane szempontból építkeztek gr. Andrássy Károlyné, gr. Andrássy Gyula, b. Liphay Béla, Széchenyi és Zichy grófok”.

6 beírt oldal. Kelt: Nagycenk, 1877. I. 30.

Béla Széchenyi, traveller. Autograph letter.

300 000,-

88., 90. tétel

90. SZERB ANTAL (1901-1945) ÍRÓ „HUNGARY IN THE OLDER ENGLISH LITERATURE” CÍMŰ, ANGOL NYELVŰ, ALÁÍRT GÉPIRATA.

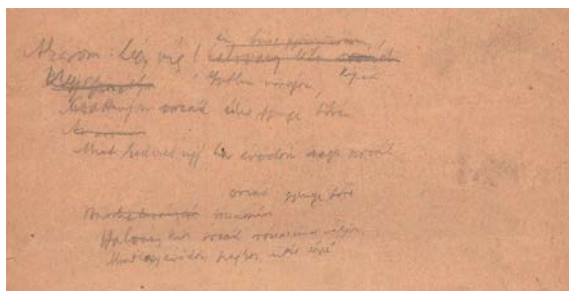
A tanulmány nem jelent meg Szerb Antal életében. Feltehetőleg 1940 táján keletkezett, a The Society of the Hungarian Quarterly számára. Ez a társaság adta ki az 1936-ban indult The Hungarian Quarterly című angol nyelvű folyóiratot. Az utolsó szám 1941 nyarán jelent meg, ám 1943-ban Budapesten kiadtak még egy könyvet A Companion to Hungarian Studies címmel. Ebbe a kultúr-diplomáciai eszköznek szánt kötetbe Szerb Antal írta a magyar irodalomról szóló fejezetet.

A tanulmány először magyar fordításban jelent meg a Jelenkor című folyóirat 2007 májusi számában. Az írás fordítója, Beck András egy aprólékos kísérőtanulmányban járta végig a kézirat nyomán felmerült kérdéseket (Szerb Antal esete a hungarológiával. Filológiai kilengések egy kézirat körül. Jelenkor, 2007. május). Eredetiben, angolul egy évvel később jelent meg nyomtatásban a The Hungarian Quarterly 49. számában.

11 gépelt oldal számos javítással, betoldással, aláhúzással. Keltezés nélkül.

Antal Szerb, writer. Autograph signed typescript in English entitled «Hungary in the Older English Literature.»

1 000 000,-

91. TÓTH ÁRPÁD (1886-1928) KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ „AKAROM: LÉGY VÍG!” KEZDETŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF KÉZIRATA.

A vers 1915-ben keletkezett, és először a Tóth Árpád összes versei, versfordításai és novellái című posztumusz, 1962-es kötetben jelent meg nyomtatásban. Szerepelt a Borda Antikvárium 16., 1992-ben kiadott ajánlójegyzékében. A piszkoslat számos javítást, kihúzást, átfogalmazást tartalmaz.

1 beírt oldal. Keltezés nélkül.

Árpád Tóth, poet. Autograph poem.

80 000,-

92. KNIGGE, ADOLF:

Az emberekkel való társalkodásról, vagy Miképen kellessék minden rendbéli emberekhez megunkat úgy alkalmaztatnunk, hogy a' Világban boldogúlhassunk. Irta német Nyelven Báro --. Szabadon fordította Kis János. I-III. kötet [egybekötve].

Pesten, 1811. Trattner Mátyás. 130+144+107+(3)p.

A mű magyarul először 1798-ban jelent meg Győrben.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

20 000,-

93. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Zsivajgó természet

Bp., (1930.) Genius. 101+(2)p. Első kiadás.

A címlapon ajánlással: „[?] Kosztolányi Dezső Bp. 1930.” A dedikáció címzettjének nevét nem sikerült megfejtenünk.

Kiadói félvászon-kötésben.

Inscribed by the author. Original half cloth.

Poss.: Natter-Nád Miksa gyűjteményi bélyegzőjével.

150 000,-

94. KÖLCSEY FERENCZ:

-- munkái. Kiadta: Szemere Pál. Első kötet [unicus]. Versek.

Pesten, 1832. Hartleben. 1t. (metszett címlap)+(4)+208+(2)p. Első kiadás.

Kötetben itt jelent meg először a Himnusz (nyomtatásban elsőként az Aurora almanachban).

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szűry: 2666.

40 000,-

95. KÖLCSEY FERENCZ:

-- naplója. 1832-1833.

Bp., 1848. Dobrossinál. (2)+173+(1)p.

Aranyozott gerincű, korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth. Spine gilt.

Szűry: 2667.

20 000,-

92., 93., 94., 95. tétel

96., 97., 98. tétel

96. KUIK IGNÁC:

Bonaparte Napoleon' Megbukása, vagy Sírvers a' Jacobinismusra. Szerzette --. Magyarázta Döme Károly. Posonyban, 1826. Wéber S. Lajos ny. 1t. (a Napóleont szállító hajó kikötése Elbán)+143p. XX. századi félbőr-kötésben.

20th-century half leather.

Szüry: 2713.

20 000,-

Különleges ajánlások**97. BÁLINT JENŐ:**

Ópium. Elbeszélések.

(Bp., 1915. Világosság rt.) 116p.

A borítót tervező művésznek szóló ajánlással: „Tichy Gyula úrnak szíves üdvözléssel: Bálint Jenő”.

Tichy Gyula által tervezett, színes, rajzos, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by the author. Illustrated, original paper designed by Gyula Tichy. Uncut.

100 000,-

98. FEJES ENDRE:

Színművek

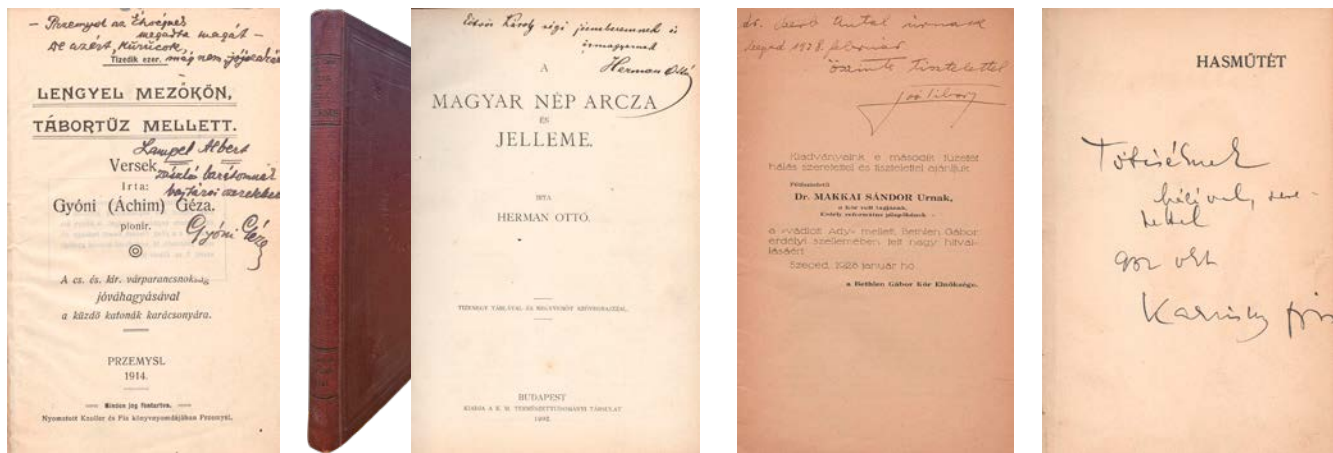
Bp., 1969. (Magvető.) 329+(4)p.

Törőcsik Mari színművésznek és férjének, Maár Gyula rendezőnek szóló ajánlással: „Marikának Gyulának igaz szeretettel Fejes Endre 1976. október”.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed by the author. Original cloth with dust jacket.

200 000,-

99., 100., 101., 102. tétel

99. GYÓNI (ÁCHIM) GÉZA:

Lengyel mezőkön, tábortűz mellett. Versek. A cs. kir. várparancsnokság jóváhagyásával a küzdő katonák karácsonyára. Tizedik ezer. Przemysl, 1914. Knoller és Fia ny. 48p.

A címlapon a szerző későbbi hadifogoly-társának szóló ajánlással: „Lampel Albert zászlós barátomnak bajtársi szeretettel Gyóni Géza”, fölötté autográf versikével: „Przemysl az Éhségnek megadta magát – De azért, kuruczok még nem jójczakát.”

A galíciai erődben napvilágot látott első kiadás – dacára a nagy példányszámnak – rendkívül ritka.

Hozzá:

Lampel Albert, a Békéscsabai Magyar Bank Rt. aligazgatója autográf levele Tevan Andornak „Kedves Andor” megszólítással.

Köszöni a fáradozást, amelyet a birtokában levő kötet eladása ügyében tett. Kevesli az általa eredetileg kért négymillió koronás ár helyett ajánlott kétmilliót. Az ajánlata két és félmillió korona.

2 beírt oldal. Kelt: (Békéscsaba), 1924. XII. 4.

Hozzá:

Tevan Andor könyvkiadó saját kezűleg aláírt, gépelt levele ismeretlennek „Méltóságos Uram!” megszólítással.

Kéri a címzettet, hogy utaljon át kétmillió koronát Lampel Albert részére. Ezek szerint Lampel végül elfogadta az általa kért összeg feléről szóló ajánlatot.

1 gépelt oldal. Kelt: Békéscsaba, 1924. XII. 22.

Korabeli félbőr-kötésben (Fischer Imre békéscsabai könyvkötészete).

Inscribed by the author. Contemporary half leather.

Poss.: Lampel Albert Kolozsváry Sándor által tervezett könyvjeggyével.

80 000,-

100. HERMAN OTTÓ:

A magyar nép arcza és jelleme. Tizenegy táblával és negyvenöt szövegrajzzal.

Bp., 1902. K. M. Természettud. Társ. 212p.+11t. (Természettud. Könyvkiadó-Váll. LXX.)

A címlapon érdekes ajánlással: „Eötvös Károly régi jóemberemnek és ősmagyarnak Herman Ottó”.

A tudós és a címzett régi politikai harcos- sőt, sokáig párttársak is voltak a Függetlenségi Párt soraiban.

Kiadói vászonkötésben.

Inscribed by the author. Original cloth.

80 000,-

101. JOÓ TIBOR:

Ady arca a történetphilosophia megvilágításában

Szeged, 1928. „Studium”. 20+(4)p.

A második levélen ajánlással: „Dr. Szerb Antal úrnak Szeged 1928. február őszinte tisztelettel Joó Tibor.”

Kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

80 000,-

102. KARINTHY FRIGYES:

Hasműtét. Novellák.

Bp., (1933.) Athenaeum. 185+(2)p. Első kiadás.

Az első levélen ajánlással: „Tótiséknek hálával, szeretettel 932 okt Karinthy Frig(yes)”. A név végét a könyvkötő levágta. A dedikáció címzettjei Totis Béla és felesége voltak. Totis marxista orvos, az abortusz legalizálásának egyik úttörője volt. Igazán híressé a József Attilával folytatott belső vitája tette a marxizmus és az erkölcs viszonyáról.

Korabeli félvászon-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Inscribed by the author. Contemporary half cloth. Original cover bound inside.

200 000,-

103. VÁSÁRHELYI VÁZLATKÖNYV 1957

(Bp.-Szeged, 1958.) Gondolat (Szegedi Nyomda Vállalat.) 95p. Lapszámozáson belül egészoldalas képekkel. Számozott (48./300) példány.

A címlapon a kötetben szereplő egyik művész izgalmas soraival: „Mesteremnek, Barcsay Jenőnek fiúi szeretettel Kondor Béla Bp. 1958.”

Kiadói félvászon-kötésben.

Inscribed by Béla Kondor. Original half cloth.

400 000,-

104. MAKKAI SÁNDOR:

Megszólalnak a kövek. Elbeszélések.

Cluj-Kolozsvár, 1925. (Minerva Rt.) 125p. A címlapon ajánlással: „Ravasz Lászlónak nagy szeretettel MS Bp 925 VI. 1.”

A dedikáció címzettje református püspök volt.

Korabeli félvászon-kötésben.

Inscribed by the author. Contemporary half cloth.

Poss.: Ravasz László könyvjegyével.

40 000,-

105. MAKKAI SÁNDOR:

Tudománnyal és fegyverrel (Arte et marte). A nemzetnevelés terve.

(Bp., 1939.) Révai. 192p. Az első levélen: „Dr. Imre Sándornak Debrecen 939 V. 5. őszinte tisztelettel s szeretettel Makkai Sándor”.

A dedikáció címzettje egyetemi tanár, rövid ideig vallás- és közoktatásügyi miniszter volt.

Kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

20 000,-

106. SHAW, (GEORGE) B(ERNARD):

Színművek

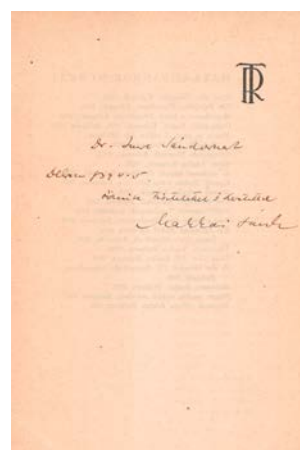
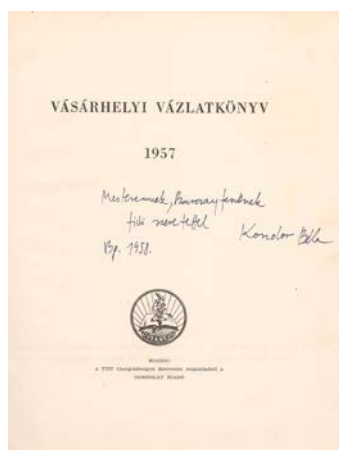
(Bp.), 1965. Magyar Helikon. 1562+(2)p. Számozott (1029./1200) példány.

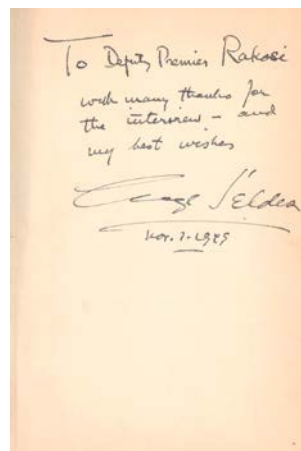
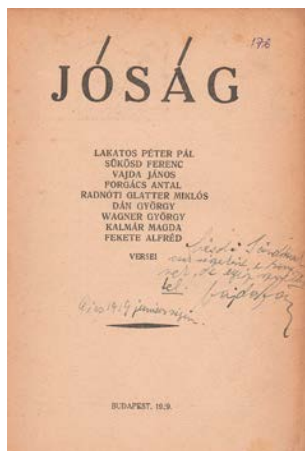
Az első levélen az egyik fordító ajánló soraival: „Ádám Ottónak hálával és szeretettel küldi Ottlik Géza Budapest, 1965. aug. 16”. A dedikáció címzettje színházi rendező, a Madách Színház igazgatója volt. Itt mutatták be 1963-ban Shaw „Man and Superman” című darabját, amely a kötetben „Ember és felsőbbrendű ember”-ként szerepel, de színpadra „Tanner John házassága” címmel került.

Kiadói bőrkötésben.

Inscribed by Géza Ottlik (translator). Original leather.

450 000,-

107., 108., 109., 110. tétel

107. PILINSZKY JÁNOS:

Harmadnapon. Versek.

(Bp.), 1959. Szépirodalmi. 112+(3)p.+1t. (a szerző fényképe) A címlapon ajánlással: „Réz Pálnak igaz szeretettel, hálával Pilinszky János”. A mű hosszú szilencium után jelenhetett meg. A dedikáció címzettje támogatta a kötet megjelenését, lektori jelentését így fejezte be: „Ha tíz legjobb élő költőnket kellene megnevezni, biztosan köztük lenne. Nagy igazságtalanságot teszünk jóvá, ha kötetben adjuk ki verseit.” Nyilván ennek is szólhat az ajánlás szövege.

Kiadói félévazon-kötésben.

Inscribed by the author. Original half cloth.

100 000,-

108. JÓSÁG

Bp., 1929. Hoffmann és Társa ny. 125p.

Ebben az antológiában jelentek meg először nyomtatásban Radnóti Miklós versei. A címlapon az egyik szerző, Vajda János ajánló sorai-val: „Sásdi Sándornak csak részeként e könyvnek, de egész szeretettel Vajda János Pécs 1929 június végén”. A címzett író volt.

Színes, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

Inscribed by János Vajda. Original paper. Uncut.

120 000,-

109. RADNÓTI MIKLÓS:

Orpheus nyomában. Műfordítások kétezer év költőiből.

(Bp., 1943.) Pharos. 191p. Első kiadás.

Az első levélen ajánlással: „Bercinek, barátsággal, Miklós 1943. Karácsonyán”. A dedikáció címzettje Gerhauser Albert tanár, egy ideig a Szegedi Fiatalok Művészeti Kollégiumának titkára volt. Több irodalmi lapban is jelentek meg írásai. Házy Albert álnéven írt művei a Művkoll szervezésében létrejött Szabadtéri Játékokhoz, illetve az 1933-ban bemutatott Madách-műhöz kapcsolódnak. 1942-ben feleségül vette József Attila testvérét, Jolánt, de házasságuk válással végződött (Bíró-Balogh Tamás szíves közlése nyomán).

Kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

500 000,-

110. SELDES, GEORGE:

The People Don't Know. The American Press and the Cold War.

New York, (1949.) Gaer Associates. (8)+342p.

Az előzéklapon izgalmas sorokkal: „To Deputy Premier Rakosi with many thanks for the interview – and with best wishes George Selde Nov. 2. 1949”. A mai napig a független újságírás mintaképeként emlegetett amerikai újságíró az USA kommunista pártjának titkos tagja volt. Mivel a KGB irataiban nincs bizonyíték arra, hogy közvetlen anyagi támogatást kapott volna, a Leninnek tulajdonított, de nagyon találó „hasznos hülye” elnevezéssel illetett nyugati értelmiségi tipikus képviselője. Elfogulatlanáságnak ékes példáját adta, amikor beszállt a Mindszenty bíboros elleni, rákossita rágalomhadjáratba, antiszemitizmussal és nácibarátsággal vádolva a főpapot.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed to Mátyás Rákosi, communist leader. Original cloth with dust jacket.

120 000,-

111. SOK ESETEK ADVÁN ELŐ MAGOKAT, A' LOTTÉRIAI KINTSTÁRBÉLI JÖVEDELEM' SZEMBE-TÚNÓ KÁRÁVAL...

(3)p.

Feltehetően a Helytartótanács által kiadott „rendelmény” 13 fejezetben közli a lottózás új szabályait. A bal felső sarokban „22941” számmal. A nyomtatvány évszám nélküli, de azt tudjuk, hogy maga a királyi rendelet 1808. október 11-én kelt.

Lottery regulation of the Lieutenantcy Council.

60 000,-

Magyar avantgárd**112. BORTNYIK SÁNDOR: RAJZ**

Bp., é.n. Krausz J. és Társa.

A magyar avantgárd irodalom legfontosabb folyóirata, a Kassák Lajos által szerkesztett MA képeslap-sorozatának darabjai alig bukkannak fel kereskedelmi forgalomban, és a korszakot tárgyaló szakirodalomban is kevés információ lelhető fel róluk. Bortnyik Sándor lapja a 39. sorszámot viseli.

Postcard designed by Sándor Bortnyik. Published by periodical MA.

80 000,-

113. MÁRTIS TEUTSCH JÁNOS: FESTMÉNY.

Bp., é.n. Krausz J. és Társa.

Mártis Teutsch lapja a fenti sorozat 1. sorszámát viseli.

Postcard designed by Sándor Bortnyik. Published by periodical MA.

80 000,-

Mezőgazdaság**114. FÁY ANDRÁS:**

Hasznos házi jegyzetek. Gyűjtögette --.

Pesten, 1826. Fűskúti Landerer Lajos betűivel. 175p.

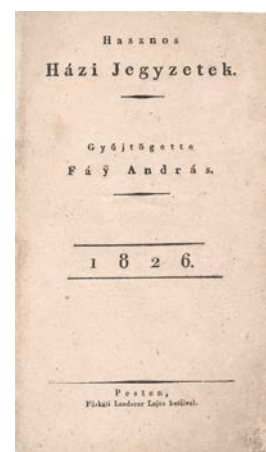
A háztartási és mezőgazdasági tudnivalókat és fortélyokat tartalmazó kötet ritka első kiadása. A szerző igazi polihisztor, a reformkor egyik érdekes egyénisége volt. Kiterjedt szépirodalmi munkássága mellett politikai, gazdasági, pedagógiai műveket is írt. Méltán nevezte el Szemere Pál a „Haza mindenese”-nek. A mű másodszer 1833-ban jelent meg, majd 1842-ben „új lenyomata” is napvilágot látott. Fáy a terjedelmet mintegy a duplájára kibővítve, magyarázó szótárral kiegészítve 1851-ben negyedszer is kiadta a népszerű munkát.

Modern félbőr-kötésben, papírtokban. Az eredeti borító bekötve. Körülvágtatlan példány. Néhány levél felső sarka javítva (szöveghiány nincs).

Modern half leather in hardpaper case. Original cover bound inside. Uncut. Some leaves restored.

Szűry: 1310.

40 000,-

115. KACSKOVICS LAJOS:

Gazdasági tudósítások. Kiadja a' Gazdasági-Egyesület. Bizottsági ügyelés alatt szerkeszti --. Második évi folyamat 3-ik füzete.

Pesten, 1838. Trattner-Károlyi ny. 83+(1)p. 1 kihajt. mell.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

80 000,-

116. SZÁZ ESZTENDŐRŐL SZÓLLÓ KALENDÁRIUM, AZ 1803DIK ESZTENDŐTŐL FOGVA 1902DIKIG MELLYBEN A' GAZDÁK FELTÁLLHATJÁK A BÚDOSÓTSILLAGOK SZÁMÁN, A' HÚSVÉT, 'S PÜNKÖST INNEPEIT, HÓLD VÁLTOZÁSAIN, 'S KÉT GYÖNYÖRKÖDTETŐ TÖRTÉNETEKEN KIVÜL, AZ ÚGY NEVEZETT GAZDÁK RÉGULÁJÁT...

Budán, (1802.) Konrád Adolf Hartleben. 123+(3)p.

A címdalra kedvcsinálóként kikerült: „P. o. Mit kell akkor tsinálni, mikor menydörög, s villámlik; nem különben a szántásról, vetésről, az egészség feltartásáról, és hogy lehet az időjáráshoz hozzá vetni.”

XX. századi félbőr-kötésben. Néhány levélen halvány folttal.

20th-century half leather. Some leaves slightly stained.

80 000,-

117. (TESSEDIK SÁMUEL) THESCHEDIK, SAMUEL:

A' paraszt ember Magyar Országban, Mitsoda és mi lehetne; egy jó rendbe-szedett falunak rajzolatjával egyetemben. -- által. most pedig Németbül Magyarra fordította Kónyi János.

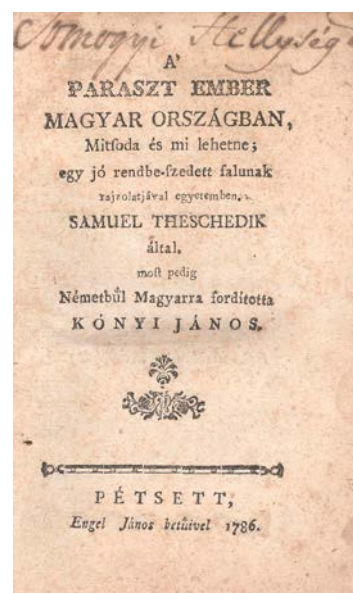
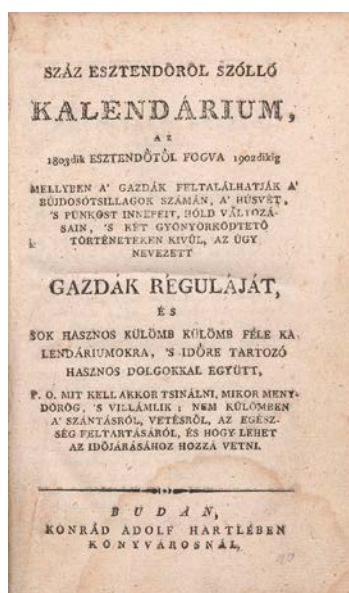
Pétsett, 1786. Engel. (2)+508p. Példányunkból hiányzik a melléklet.

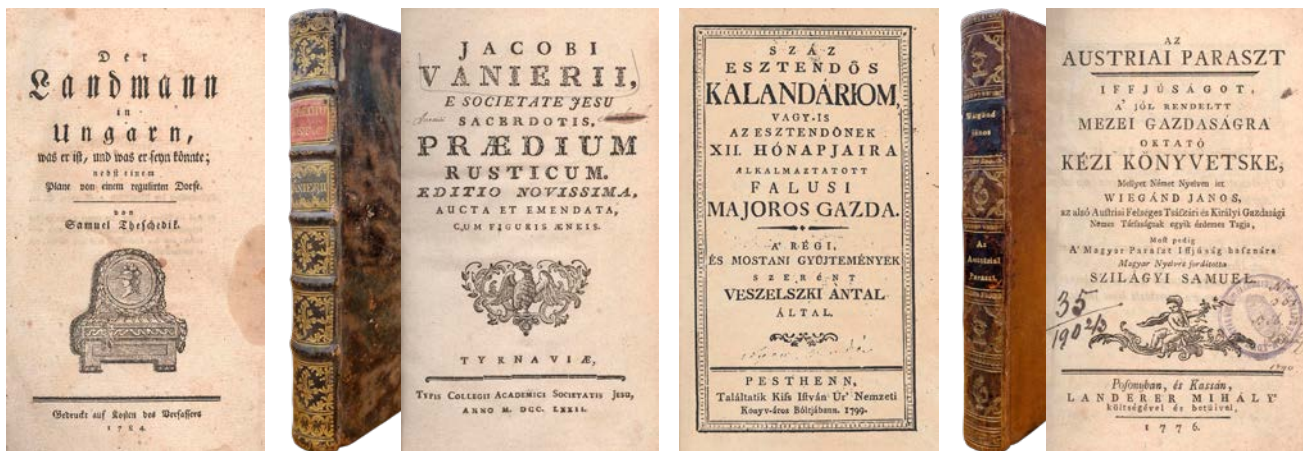
A magyar mezőgazdasági irodalom egyik legjelentősebb műve. Szerzője német származású (a közhiedelemmel ellentétben nem szlovák, bár a nyelvet beszélte) evangélikus lelkész volt. Jelentős pedagógiai munkássága mellett sokat tett a magyar mezőgazdaság fellendítéséért és modernizálásáért, valamint a parasztság felemeléséért. E kötet tekinthető legjelentősebb művének. Először német nyelven jelent meg, két évvel korábban (lásd következő tételünket). A fennmaradt levelekből kiderül, hogy ebből Tessedik küldött egy példányt gróf Széchényi Ferencnek. Ő felkérte pártfogoltját, Kónyi János strázsamestert, hogy fordítsa le a munkát, majd – Baranya vármegye főispánja lévén – Pécssett saját költségén ki is nyomtatta azt. A könyvben Tessedik számba veszi a parasztság rossz helyzetének okait: az iskolai oktatás elmaradottságát, a korszerű ismeretek hiányát, a rossz körülmények között folyó földművelést és állattenyésztést, az aprófalvas településrendszert, a kártékony szokásokat, babonákat, valamint a szükséges piacok hiányát. Ezt követően leírja, szerinte milyen lenne az ideális falurendtartás, illetve az eszményi falu: hogyan helyezkedjenek el az utcák és a házak, emellett miként tudnak jövedelmező módon gazdálkodni a bennük lakó parasztok. A – darabunkból hiányzó – nagyméretű melléklet a „Rajzolatja egy jó rendbe vett falunak” címet viseli.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper. Folding plate missing.

150 000,-

118., 119., 120., 121. tétel

118. (TESSEDIK SÁMUEL) TESCHEDIK, SAMUEL:

Der Landmann in Ungarn, was er ist, und was er seyn könnte; nebst einem Plane von einem regulirten Dorfe.

Pest, 1784. ny.n. (8)+216+(8)p.+1 színes, kihajt. térk.

A mű részletes leírását lásd előző tételünknel. A nagyméretű melléklet a „Plan eines regulirten Dorfes” címet viseli. A szerző rajza nyomán Junker metszette rézlemezbe. Jobbra fent falusi életkép látható.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Az első néhány levélen halvány folttal.

Contemporary half leather. Spine richly gilt. Some leaves slightly stained.

Poss.: Pál Ferenc János könyvjegyevel.

250 000,-

119. (VANIÉRE, JACQUES) VANIERUS, JACOBUS:

-- e Societate Jesu sacerdotis, Praedium Rusticum. Editio novissima, aucta et emendata, cum figuris aeneis.

Tyrnaviae, 1772. Typ. Coll. Ac. Soc. Jesu. 1t. (metszett díszcímlap)+(5)+IX+320+(8)p.+15t.

A francia jezsuita gazdaságtani munkája, mely magyarul „Paraszi majorság” címen jelent meg Baróti Szabó Dávid fordításában. A metszetek (I. Wagner munkái) többek között kertészettel, méhészettel, szőlészettel, galambtenyésztéssel kapcsolatos jeleneteket ábrázolnak. Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine richly gilt.

Prov.: Horváth József könyvtárából.

30 000,-

120. VESZELSZKI ANTAL:

Száz esztendősz kalandárium, vagy-is az esztendőnek XII. hónapjaira alkalmaztatott falusi majoros gazda. A' régi, és mostani gyűjtemények szerént -- által.

Pesthenn, 1799. Kiss István (Landerer Katalin ny.) (17)+18-175+(1)p. A címlap másolattal pótolva.

A szerző orvos, botanikus volt, bár egyes források gazdatisztként említik. A falusi gazdák számára készült útmutatóban az állattenyésztési és mezőgazdasági tudnivalók mellett házi praktikák és orvoslási tanácsok is olvashatók. 1798-ban kiadott, több mint 500 növény felsoroló fa- és fűszeres könyve fontos forrása a hazai flórákutatásnak.

Modern papírkötésben.

Modern hardpaper. Title page replaced by copy.

80 000,-

121. WIEGAND, (JOHANN) JÁNOS:

Az austriai paraszt. Ifjúaságot a' jól rendeltt mezei gazdaságra oktató kézi könyvetske, Mellyet Német Nyelven írt --... Most pedig A' Magyar Paraszt Ifjúaság hasznára Magyar Nyelvre fordította Szilágyi Sámuel.

Posonyban és Kassán, 1776. Landerer Mihály ny. (24)+238+(18)p.

A birodalom elemi iskolái számára készült tankönyv második magyar kiadása. Először két évvel korábban jelent meg. A szerző az osztrák Liechtenstein herceg gazdasági udvarmestere volt, a fordító, ifj. Szilágyi Sámuel Szatmár és Bihar vármegye táblabírája tekintélyes fordítói életművet hozott létre, a magyar irodalom ügyének elkötelezett híveként Kazinczyval és Csokonaival is kapcsolatban állt.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben. Az utolsó néhány levélen apró folttal.

Contemporary leather. Spine richly gilt. Some leaves slightly stained.

80 000,-

122. MOCSÁRY LAJOS:

Nemzetiség

Pest, 1858. Ráth Mór. (4)+204p. Első kiadás.

A szerző az Eötvös-féle nemzetiségi politikával szemben a kisebbségeknek való kollektív jogok megadása mellett érvel.

Javított gerincű, későbbi félvászon-kötésben.

Later half cloth. Spine restored.

Poss.: A címlap hátoldalán „Gárdonyi Géza könyveiből” gyűjteményi bélyegzővel.

10 000,-

123. N(AGY) S(ÁMUEL):

Egy Satyra: Aszszonytörvény. Melyet az egykori Falusi Aszszonyokból fenállott Bírák Protocollumából hitelesen kiírt, és közrebo-csátott -- G(eszti) N(ótárius)...

Nagyváradon, 1810. (Szigethy ny.) 24p.

A bibliográfia egy ugyanekkor, ugyanitt megjelent, de eltérő terjedelmű (és című) változatát ismeri, ennek említését nem találtuk.

Borító nélkül. A levelek egy része enyhén foltos, a másodikon kis szöveghiányt eredményező lyukkal.

Unbound. Leaves stained, one leaf slightly damaged.

40 000,-

124. NAGY PÁL, (SZŐKEFALVI):

Vitézvári báró Simonyi József Herczeg Hessen Homburg Magyar Lovas Regiment' híres ezredes kapitánnyának példás élete leírása melyet nemzeti örömből készített és kiadott --

Pesten, 1819. Trattner János Tamás ny. 1t. (rézmetszetű mellkép)+XX+IV+(1)+6-258+(8)p.

A bátorságáról híres, kalandos életű „Simonyi óbester” életrajza.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Szüry: 3362.

30 000,-

125. NÁRAY ANTAL, NÁRAJI:

Máré-vára. Eredeti Magyar Román a' Magyar Előidőből. I-II. rész [egybekötve].

Pesten, 1824. Petrózai Trattner Mátyás ny. 1t. (rézmetszet)+XXVIII+(3)+32-236p.+1t. (rézmetszet)+ 222p.

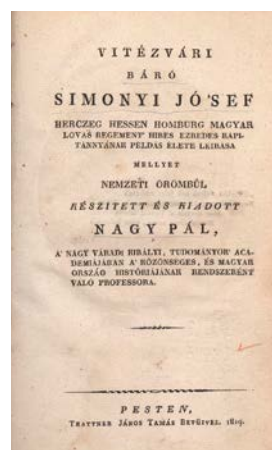
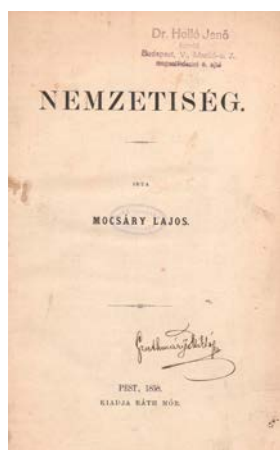
A Mátyás király korában játszódó szentimentális regény Kisfaludy regéit követi. A számos romantikus történetet ihlető mecseki vár első irodalmi felbukkanása.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borítók bekötve.

Modern half leather. Original covers bound inside. One leaf replaced by copy.

Szüry: 3377.

20 000,-

126. [NICOLAI, FRIEDRICH] NIKOLAI:

Erdővári Klára avagy a szerelem áldozatja. -- után németből fordítva Szathmári Királyi (Király) József.

Kassa, 1825. Vajda Pál. 2t. (címképmetszet+metszett címlap)+VI+7-168p.

XX. század eleji papírkötésben.

20th-century hardpaper.

Szűry: 3414.

20 000,-

Oklevelek**127. FORGÁCH ÁDÁM GRÓF (1601-1680) ORSZÁGBÍRÓ ÉS TÁRNOKMESTER SAJÁT KEZÜ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.**

A győri káptalant utasítja Zichy Pál (nagy)vázsonyi főkapitány ügyében. Hátán a győri káptalan 1673. szeptember 9-ére keltezett bizonyáglevelének fogalmazványa arról, hogy a tanúkihallgatás megtörtént Pápán, az év április 10-én.

Papíroklevél, 1 beírt oldal, papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Rajka, 1673. III. 18.

Count Ádám Forgách, Judge Royal and Treasurer. Autograph signed document in Latin.

80 000,-

128. HEISTER, SIEGBERT GRÓF (1646-1718) CSÁSZÁRI TÁBORNOK ÁLTAL SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, NÉMET NYELVŰ ELISMERVÉNY.
Igazolja 500 forint átvételét.

A főtiszt a törökellenes harcok egyik hőse, majd a Rákóczi-szabadságharc egyik legsikeresebb osztrák hadvezére volt. Többször is nevezték a császári csapatok fővezérének, ő vezette a szabadságharc legnagyobb ütközetét is, az osztrák győzelemmel végződött trencséni csatát. Bár katonai tehetsége vitathatatlan volt, kegyetlenkedése miatt vállalhatatlanná vált. Az írat születése idején a felvidéki hadmozdulatokat irányította.

1 beírt oldal, piros viaszpecséttel. Kelt: Bécs, 1709. III. 23.

Count Siegbert Heister, general. Autograph signed letter in German.

150 000,-

129. HADIK ANDRÁS GRÓF (1710-1790) ALTÁBORNAGY, AZ UDVARI HADITANÁCS ELNÖKE ÁLTAL SAJÁTKEZÜLEG ALÁÍRT, NÉMET NYELVŰ LEVÉL.

A bukovinai erődítési munkálatokkal kapcsolatban küld utasításokat.

2 beírt oldal. Kelt: Bécs, 1776. VI. 15.

András Hadik, lieutenant general. Autograph signed letter in German.

150 000,-

130. TELEKI SÁMUEL (1739-1822) ERDÉLYI KANCELLÁR SAJÁT KEZÜ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, NÉMET NYELVŰ LEVELE.

Tájékoztatja az ismeretlen címzettet, hogy az erdélyi indigenátus (honosítás) 1500 forintos díját nem kell befizetnie az államkincstárba.

Széki Teleki Sámuel 1791-től viselte az erdélyi kancellári hivatalát. Számos külföldi akadémia tagja, a Teleki Téka megalapítója volt.

1 beírt oldal. Kelt: Bécs, 1794. IV. 12.

Count Sámuel Teleki, Chancellor of Transylvania. Autograph signed letter in German.

80 000,-

131. GOROVE ISTVÁN (1819-1881) FÖLDMŰVELÉS-, IPAR- ÉS KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER SAJÁT KEZÜLEG ALÁÍRT, HIVATALOS LEVELE HIERONYMI KÁROLY KÖZMUNKA- ÉS KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTERIUMI OSZTÁLYTANÁCSOSNAK.

Tájékoztatja, hogy a magyar statisztikai tanács javaslatára elrendelte egy rendszeres statisztikai tanfolyam megszervezését. Mellékelten elküldi a tanrendet.

5 beírt oldal. Kelt: Pest, 1868. VII. 22.

István Gorove, Minister of Agriculture, Industry and Commerce. Autograph signed document.

80 000,-

132. (HABSURG) I. FERENC JÓZSEF (1830-1916) OSZTRÁK CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁT KEZÜ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, MAGYAR NYELVŰ NEMESI ADOMÁNYLEVÉL.

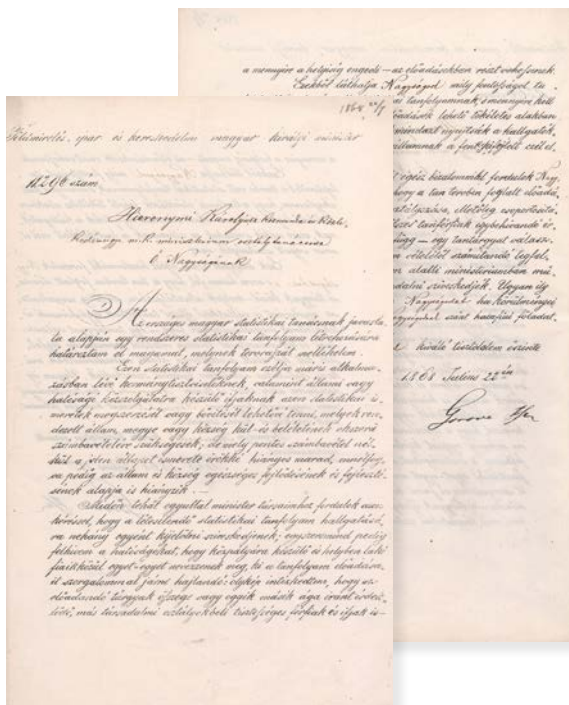
Sacelláry Györgyöt a fővárosi képviselő testületben szerzett érdemeire való tekintettel nemességre emeli és a széki előnevet adományozza neki. Úgy tűnik, hogy a családi címet tartalmazó levél ugyan elkészült, de kivágták a darabból.

3 pergamenlevél, egymástól hártapapírral elválasztva. A címoldal gyönyörűen festett, aranyozott keretét címerek ékesítik. A zsinóron függő viaszpecsétet a fémtok tökéletesen megvédte. Az oklevelet a király mellett báró Orczy Béla, a király személye körüli miniszter is kézjeggyel látta el. Kelt: Bécs, 1884. X. 10.

Zsinórral átfűzött bőrkötésben, selyemmel bélelt, három kapoccsal záródó, bőrborítású dobozban. Utóbbin kis kopásokkal.

Franz Joseph I, Emperor of Austria and King of Hungary. Ennobling of György Sacelláry. Document in Latin, autograph signed, 3 pages written on vellum, gilt and painted, with hanging seal. Original leather in leather box.

300 000,-

133. HIERONYMI KÁROLY (1835-1911) BELÜGYMINISZTERSEGÉVEL KAPCSOLATOS IRATGYŰJTEMÉNY.

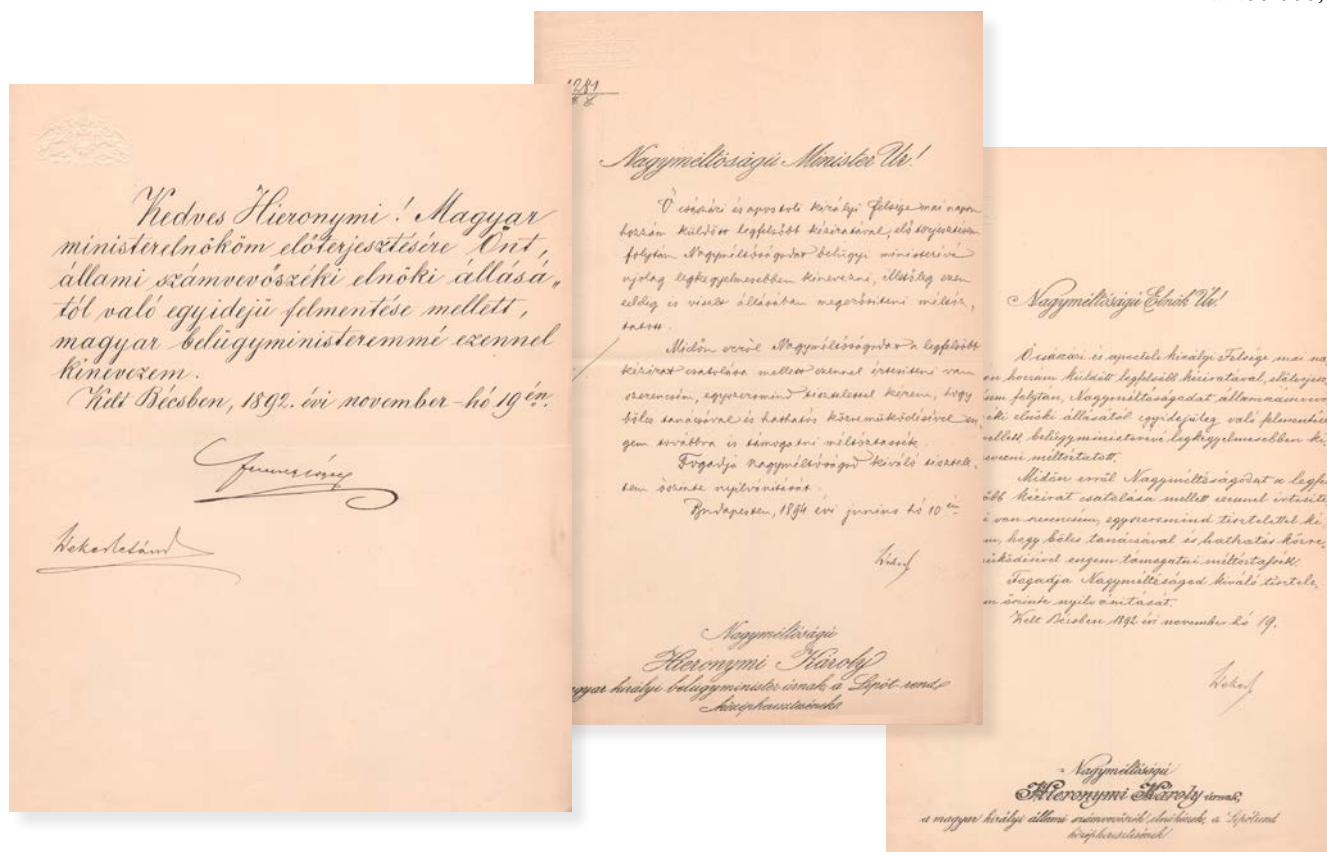
Hieronymi a dualizmus korának érdekes és fontos alakja, feltehetően az egyik legtöbb állami tisztséget betöltő képviselője volt. Már az Andrássy-kormány idején a Közmunka- és Közlekedésügyi Minisztériumba került miniszteri titkárnak. 1874-ben mint helyettes államtitkárt a minisztérium legfontosabb ügyeinek vezetésével bízták meg. Egy időre megvált az állami szolgálattól, de 1892-ben előbb az Állami Számvevőszék elnöke lett, majd november 19-én elvállalta a Wekerle-kabinet belügyminiszteri posztját, és a kormány fölmentéséig (1895. január 15.) hivatalban is maradt. Gyűjteményünk ehhez az időszakhoz kapcsolódik. Később még két alkalommal lett miniszter: Tisza István első, majd Khuen-Héderváry második kormányában töltötte be a kereskedelmi tárcát, egészen 1911 májusában bekövetkezett váratlan haláláig.

Az okiratok

1. Wekerle Sándor saját kezű aláírásával ellátott kinevezési irat.
Tájékoztatja, hogy a király felmentette a számvevőszék elnöki tisztségéből, és egyidejűleg kinevezte belügyminiszterré.
1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bécs, 1892. XI. 19.
2. Ferenc József magyar király saját kezű aláírásával ellátott okirat.
Felmenti Hieronymit a számvevőszék elnökségéből, és kinevezi belügyminiszterré.
1 beírt oldal, szárazpecsétetes fejléccel, Wekerle Sándor miniszterelnök autográf ellenjegyzésével. Kelt: Bécs, 1892. XI. 19.
3. Wekerle Sándor saját kezű aláírásával ellátott okirat.
Tájékoztatja, hogy a király elfogadta a kormány lemondását, és egyben felkérte az ügyvivő miniszteri feladatok ellátására.
Az egyházpolitikai törvényjavaslat kudarca után Wekerle beadta a kormány lemondását, amelyet az uralkodó június 4-én elfogadott, 9-én azonban ismét őt bízta meg kormányalakítással.
1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1894. VI. 4.
4. Wekerle Sándor saját kezű aláírásával ellátott kinevezési irat.
Tájékoztatja Hieronymit, hogy a király újból kinevezte belügyminiszterré.
1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1894. VI. 10.
5. Wekerle Sándor saját kezű aláírásával ellátott okirat.
Tájékoztatja, hogy a király elfogadta a kormány lemondását, és egyben felkérte az ügyvivő miniszteri feladatok ellátására.
A miniszterek a következő, Bánffy Dezső által vezetett kormány 1895. január 15-i hivatalba lépéséig vezették tárcáikat.
1 beírt oldal, fejléces levélpapíron. Kelt: Bp., 1894. XII. 24.

Károly Hieronymi, Minister of Interior. Collection of 5 documents.

1 200 000,-

134. AZ IVÁDY CSALÁD CSALÁDFÁJA.

Az Ivády Tihamér és Béla megbízásából készült lap valamikor a XIX-XX. század fordulóján készülhetett. A jobb alsó sarokban márkus és batizfalvi Máriássy Tivadar cs. és kir. kamarás autográf hitelesítő aláírásával. A négy generációra visszavezető darab tetején 16 kézzel festett címerrel. Alul négy – zsinóron függő – fatokban stilizált viaszpecséttel (ezek egyike hiányos).

Mérete: 550 x 750 mm. Henger alakú fémtokban.

Genealogical chart of the Ivády family.

40 000,-

Orvostörténet**135. HÁISZLER GYÖRGY:**

--' orvosi munkája. I-II. darab.

Weszprém, 1801-1802. Számmer ny. (14)+460+(2)p.; (10)+498+(2)p.

A szerző Veszprém vármegye főorvosa volt (korábban Sopron vármegyében, majd Szily János szombathelyi püspök udvari orvosaként működött). Az első rész „A' főbb Hideglelésekről, a' Pestisről, és a' Hideglelés kiütésekről”, a második „A' hosszas Nyavalyákról” alcímet viseli (harmincöt évvel később egy harmadik darab is napvilágot látott „A' gyermekkor' és nőnem' nyavalyáiról” címmel).

Példányunkban az előzéklapokon olvasható kézírásos, latin nyelvű bejegyzések szerint mindkét kötetet Fuchs Xavér Ferenc nyitrai püspök (1804-től egri érsek) adományozta a pruszkai parókiának.

Egymástól eltérő, korabeli bőrkötésben. Az egyik gerince kopottas.

Contemporary leather.

Győry: 138. old.

150 000,-

136. HUFELAND, (CHRISTOPH) CHRISTOF WILH(ELM):

Az emberi élet meg-hosszabbításának mestersége. Íratott -- által. Most pedig Német nyelvből Magyarra fordítattott, a' nehezebb helyeken meg-világossítottattott, alkalmatosság szerént a' Magyar Hazára szabattott, néhol pedig meg-bővítettett Kováts Mihály orvos doktor által. I-II. rész [egybekötve].

Pesten, 1798. Trattner Mátyás' betűivel. XVI+271+(4)+259p.

A nagy német orvos „Makrobiotik oder die Kunst das Leben zu verlängern” című munkájának első magyar nyelvű kiadása, ugyanebben az évben egy kivonatos változata is napvilágot látott Kolozsváron. Fordítója korának legszorgalmasabb orvosírója – 1832-től a Magyar Tudós Társaság levelező tagja –, Kováts Mihály volt. 1799-ben, majd 1825-ben is megjelent.

Hozzákötvé:

Az emberi élet meg-hosszabbításának mestersége...

(4)p. A könyv előzetes könyvtári hirdetése.

Javított, korabeli félbőr-kötésben. A címlap javítva, néhány levélen szúrágás nyomaival.

Restored, contemporary half leather. Title page restored, worm holes on some leaves.

Győry: 149. old.

80 000,-

137. (KISS JÓZSEF):

Egészséget tárgyzó katechismus a' köz-népnek és az Oskolába járó Gyermekeknek számára, Hogy tudhassák Egészségeket betsülni és örizni

Sopronban, 1794. Sziesz Klára ny. 138+(2)p. Első kiadás.

Kérdés-felelet formájában íródott egészségtan-könyv. Két évvel később másodszor is megjelent. A szerző gróf Széchényi Ferenc háziorvosa volt.

Modern papírkötésben. A címlapon kisatírozott bejegyzésekkel.

Modern hardpaper.

Győry: 150. old.

80 000,-

138. NÉHAI ORVOS-DOKTOR CSEH SZOMBATI JÓSEF UR SIRHALMA

Pesten, 1815. Trattner János Tamás ny. 1t.+110+(1)p.

A nagy hírű pesti „magányorvos” 1768-tól a debreceni református kollégiumban tanított, majd külföldi egyetemeken tanult. 1784-től országos főorvosként működött. Halálának alkalmából megjelent emlékkötetben az elhunyt életrajza, Báthori Gábor református püspök és Fodor Gerzson nagykőrösi professzor gyászbeszédei, valamint versek olvashatók. A példány különlegességét egykori tulajdonosa, Ponori Thewrewk Árpád, a neves irodalomtörténész bejegyzései adják, aki 1876-ban a Karacs által metszett címkép latin epigrammáját is magyarra fordította, és azt tintával odabiggyesztette Cseh-Szombati József ovális portréja fölé.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

80 000,-

139. NÉMA ORVOS, AZ-AZ: EGYÜGYŰ ÉS HASZNOS HÁZI KÖNYVETSKE; MELLY A' FALUSI TSELÉDES GAZDÁKNAK, 'S GAZDA-ASZSZONYOKNAK, ÉS ORVOSOK NÉLKÜL SZÜKÖLKÖDŐ BETEGESKEDŐKNEK SEGEDELMEKRE ÉS VÍGASZTALÁSOKRA ÍRATTATOTT S E** ÁLTAL**
Posonyban és Pesten, 1813. Fűskúti Landerer' Örökösei. 1t.+150p. Egy helyen téves lapszámozással (14. után 17. oldal következik). Az ismeretlen szerző által írt munka először 1805-ben jelent meg. Egyes feltételezések szerint Kömlei János református lelkész fordította német eredetiből. Felmerült az is, hogy talán szegedi illetőségű, mert a hasonló jellegű, ugyancsak S** E** monogrammal jelzett Néma mester című könyvecske (1802) címlapján az áll: „Írattatott Szegeden”.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

Győry: 211. old.

150 000,-

140. OTTLIK GÉZA:

A Valencia rejtély – Hajónapló – Pályákon

Bp., (1989.) Magvető. 211+(4)p. Dedikált példány.

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Inscribed by the author. Original cloth with dust jacket.

100 000,-

141. PAGET, JOHN:

Hungary and Transylvania; with remarks on their conditions, social, political, and economical. Vol. I-II.

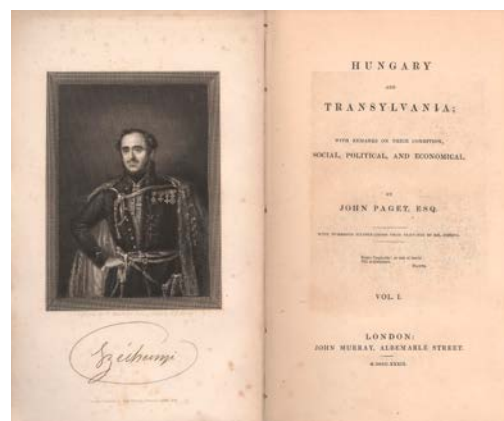
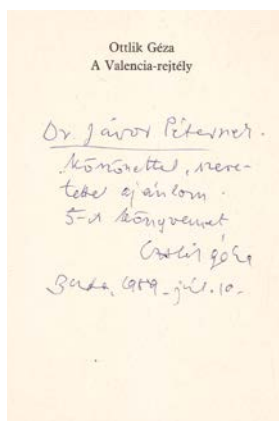
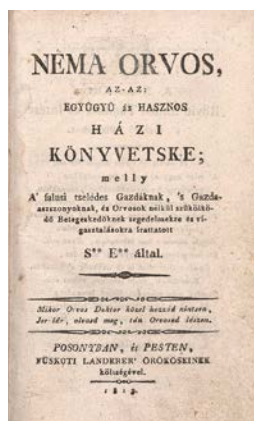
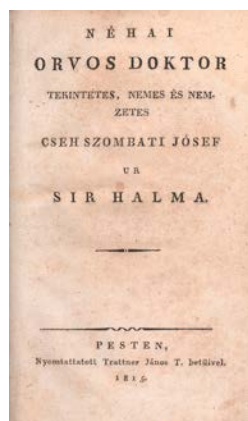
London, 1839. John Murray. XXII+(4)+483p.+2t. (Széchenyi István mellképe, a Magas Tátra látképe)+1 színes, kihajlt. térk.; (2)+631p.+2t. (a Lánchíd képe, a Kazán-szoros)

Az angol származású orvos hazánkat bemutató munkája ekkor jelent meg először, Több kiadást megért, sőt németre is lefordították. 1835-ben Olaszországban ismerkedett meg Wesselényi Polixéniával, báró Bánffy László feleségével. Az ő hatására jött hazánkba, majd az időközben elvált Polixéniát feleségül vette, és az erdélyi Aranyosgyéresen telepedett le. A magyarra lett Paget János Wesselényi Miklóssal és Széchenyi Istvánnal is jó barátságot ápolt.

Enyhén kopottas, aranyozott, kiadói vászonkötésben. A második kötet leveleinek oldala nedvességet kapott.

Slightly worn, gilt, original cloth. Leaves of the second volume lightly stained.

120 000,-

142. (PÁLÓCZI) HORVÁTH ÁDÁM:

A' magyar Magóg pátriarkhátul fogva I. István királyig. Irta és most közre bocsátja --.

Pesten, 1817. Trattner János Tamás ny. XVI+412p.

A szerző a felvilágosult, a nemzeti hagyományok iránt fogékony köznemesség jellegzetes képviselője volt. E munkájában az őstörténet ingoványos talajára tévedt. Művének komolyságát jelzi, hogy szerinte már Mózes is fordított magyar hősi énekeket.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Poss.: Magyary-Kossa Sámuel tápiószentmártoni könyvtárának bélyegzőjével.

20 000,-

143. PAP GÁBOR, INÁNTSI:

Szösszvár; Egy rege. Szerzette --.

Pesten, 1818. Trattner János Tamás ny. 84p.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

Szűry: 3529.

20 000,-

144. PERGER JÁNOS, NAGY BÁNYAI:

A' magyar, és hazája régenten

Pesten, 1831. Trattner-Károlyi István ny. (8)+150p.+1 kihajt. mell. (a Szent Korona három nézetből)

Korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth.

30 000,-

145. POÓTS ANDRÁS, CSENKESZFAI:

--' ifjúi versei. 1-2. darab [egybekötve].

Pozsonban és Komáromban, 1791. Wéber Simon Péter. XXXIV+238p.

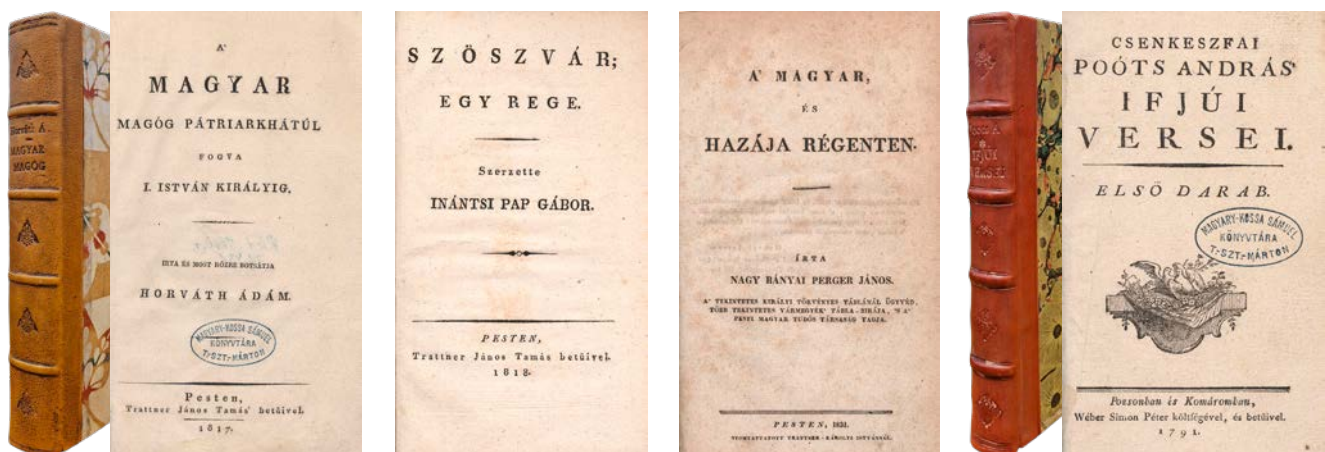
Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Poss.: Magyary-Kossa Sámuel tápiószentmártoni könyvtárának gyűjteményi bélyegzőjével.

Szűry: 3677.

20 000,-

142., 143., 144., 145. tétel

Régi Magyar Könyvtár

146. (SZÉKELY ISTVÁN) SZEKEL' ESTVAN:

Chronica ez vilagnac yeles dolgairól

Craccoba, 1559. Nyomtatott Striykouiai Lazar Altal. (1)+217 lev. A címlap másolattal pótolva. Példányunkból hiányzik 84 levél (a címlapot követő három számozatlan, 1-40; 46-47, 68-79, 94-95, 209-216, 218-237).

Az első magyar nyelven megjelentetett történeti mű, egyben az első magyar szerző által írt világkrónika. Székely István életéről keveset

tudunk: a XVI. század elején született, Bod Péter szerint „Bentzden, Udvarhely-székből”. 1529-től a krakkói egyetemen tanult, hazatérve előbb 1538-ban Szikszón, majd Abaújszántón, Liskán iskolamester, később szikszói plébános, utóbb Károlyi Gáspár mellett a reformáció helvét irányának prédikátora volt Göncön. Iskolamesterként több tankönyvet írt, „Calendarium”-a az első magyar nyelvű nyomtatott naptárunk. Életéből az utolsó ismert adat 1563-ból való, ekkor Liskán lelkész. Az első reformátor nemzedék egyik legjelentékenyebb tudós írója volt, humanista indíttatásra műveit magyarul írta. A reformáció történelem-szemléletében született munka elsősorban a magyar múlt bemutatására összpontosít. Attól kezdve, hogy a hunok belépnek a történelembe, a világtörténeti anyag egyre inkább háttérbe szorul. Leírását a reformáción felül a magyar, kiváltképpen pedig a székely nemzeti öntudat hatja át, természetesen kora nemesi szellemében. Krónikájában a magyarság története szerves része a világtörténelemnek, amelyet a világ teremtésétől 1558. november 14-ig tárgyal. A kronológia fontos, világtörténelmi események mellett annalsztikus rendben kuriózumokat, hiedelmeket, helyi jelentőségű híreket sorol fel, sőt művelődéstörténeti tudnivalókat, „historia literaria”-t ad olvasóinak. A hun-magyar azonosság hirdetője, a magyar múlt első dicsőséges korszakának a hun birodalmat, az első magyar királynak Attilát tekinti. A nemzet fénykorának azonban a Hunyadiak időszakát tartja, legjelentősebb alakjának pedig Mátyás királyt, a „második Attilát”. Székely igen nagy teret szentel a Hunyadiak kultuszának, osztatlan elismeréssel ír Mátyásról, kiemeli birodalomépítő sikereit, műveltségét, szellemességét, emberségét. Ennek bemutatására a

korabeli szájhagyományból is merít, a későbbi Mátyás király mesék alapjául szolgáló anekdoták, „trufák” közül is lejegyez egyet. Világtörténeti forrásai között több kronológia mellett fontos helyet foglal el Johannes Carionnak Melancthon közreműködésével írt – a reformáció reprezentatív világtörténetének szánt – német „Chronica”-ja és Sebastian Münster híres „Cosmographia”-ja. A magyar múlt történeti anyagát Thuróczy Jánostól és a humanista Bonfini néhány évvel azelőtt megjelent művéből vette, azonban a felhasznált latin szövegeket nem egyszerűen összeállította és lefordította, hanem saját elvei szerint válogatta és alakította. A kiadvány Krakkóban készült, a város a XVI. század elején a közép-európai reneszánsz központja, európai viszonylatban is jelentős nyomdahely volt. Lazarus Strikoviensis (másképpen Lazarz Andrysowic) műhelye annak a Victor nyomdának az utódja volt, amelyben az első nyomtatott magyar szöveg napvilágot látott. Egy Szenczi Molnár Alberttől eredő tévedés folytán a XX. század elején a szakirodalom feltételezte egy 1558-as kiadását is. Még így, töredékesen is rendkívül becses darab (művelődéstörténeti jelentőségét facsimile kiadása is bizonyítja). A korabeli, dupla bordára varrt, fatáblás kötés maradványával. Bőr borítás és fém csatok nyomaival. Számos levél széle a nedvességtől kirojtosodott, ez több helyen az alsó sarkokon hiányt is eredményezett, illetve 5 levélnél (41-44, 127) jelentősen érinti a szöveget. A kötet elején és végén a lapok halványan foltosak.

Fragment. 84 leaves missing. Several leaves damaged, five (41-44 and 127) with some loss of text. Title page replaced by copy. In remains of contemporary bindings' wooden boards.

RMNy 156.; RMK I 38.; Székely István: Krónika ez világnak yeles dolgairól. Krakkó 1559. Faksimile kiadás. A kísérőtanulmányt írta Gerézdi Rabán. MTA Irodalomtörténeti Intézete. 1960. 46. old.

500 000,-

147. (SZIKSZAI) ZYKZAJ HELLOPOEVS BÁLINT:

Az my kerezteni hitöknnek es vallasonknak három fü articlvssarol. I. Az igaz Istenről. II. Az valasztasrol. III. Es az Vr vaczoraiarol valo könueczke. Zereztetet es irattatot, zep rendel, Niluan valo kerdesekek feleletekkel es io erthelemmel Zykzaj Hellopoevs Balint debreczöni praedicator által.

Debreczembe, 1574. Niomtattat Komlos Andras Altal. (202)p.

A református tanítás szerzője a wittenbergi egyetemen, majd Genfben tanult. 1567-ben tért haza, Egerben rektor, majd református lelkész volt. 1573-ban Méliusz Juhász Péter utódjaként első pap lett Debrecenben.

Az RMNy szerint a címlevél hátán, továbbá a főrészt megelőző és követő leveleken csak egy-egy nagyméretű könyvdísz található. Példányunkban (éppúgy, mint az OSZK-ban levő két – teljesként leírt – darabban) a főrészt előtt nincs ilyen. Tekintettel arra, hogy nem ismerünk olyan kötetet, amelyben szerepel ez az A6-os lap, létezése is kétséges.

Páratlanul ritka, árverésen legutóbb az I. világháború előtt bukkant fel a könyvnek egy hiányos példánya.

XX. század eleji félbőr-kötésben. Márványozott előzéklapokkal. Több levele javítva.

20th-century half leather. Marbled endpapers. Some leaves restored.

RMNy 347.; RMK I 100.

3 000 000,-

148. TELEGDI MIKLÓS:

Az evangeliomoknak, mellyeket vasarnapokon és egyeb innepeken esztendoe által az anyaszentegyhazba oluasni es predicalni szoktana, magyazattyanac elseo resze...

Bechbe, 1577. Appfi Mihály ny. (20)+613+(16)p. Az első tizenkét levél, valamint további egy (49-50p.) másolattal pótolva.

Telegdi fő műve Bornemisza Péter „hasas és potrohos” könyveivel felelő háromkötetes prédikációskönyve, amelynek kiadását Bécsben kezdte el 1577-ben, de ugyanebben az évben Rudolf király és az esztergomi káptalan támogatásával megvásárolta a bécsi jezsuiták használaton kívüli nyomdafelszerelését. Az új nyomdát saját nagyszombati házában állíttatta fel, és a beszédgyűjteménye második kötetét, mint a harmadikat is, már itt nyomtatták ki (lásd következő két tételünket). 1638-ban Bécsben a teljes munka másodszor is megjelent.

A szerző az ellenreformáció egyik legnagyobb alakja volt. Esztergomi kanonok, érseki helynök, majd pécsi püspök lett. A humanista műveltségű főpap Pázmány előfutáraként fontos szerepet játszott a magyar barokk irodalmi nyelv kialakulásában. Nevéhez fűződik Nagyszombat katolikus kulturális központtá alakítása. Bornemissza Péterrel folytatott polémijából a magyar hitvitázó irodalom jelentős darabjai születtek.

A korabeli maradványát felhasználó, bordázott gerincű bőrkötésben, csatokkal. Több levele javítva.

Modern leather with clasps. 13 leaves replaced by copies, some restored.

RMNy 374.; RMK I 122.

2 000 000,-

147., 148. tétel

149., 150. tétel

149. TELEGDI MIKLÓS:

Az evangeliomoknak, mellyeket vasarnapokon es egyeb innepeken esztendő által, az anyaszentegyházban olvasni es praedicallani szoktanac, magyarazattyanac masodik resze...

Nagyszombatban, 1578. Telegdi Miklós hazánál. (16)+892+(12)p. Kétszínnyomású címlappal.

A kötet a szerző által alapított nagyszombati nyomda első kiadványa. Az előszóban Bornemissza Péter az első kötetet támadó „Fejtegetés” című munkájára válaszol. A főrész – amelynek felépítése megegyezik az elsővel – az egyházi év húsvét és advent közötti időszakára vonatkozó beszédeket tartalmazza.

Pótolt gerincű, restaurált, korabeli bőrkötésben, modern zárókapcsokkal. Több levele javítva.

Restored, contemporary leather with modern clasps. Some leaves restored.

RMNy 418.; RMK I 145.

3 000 000,-

150. TELEGDI MIKLÓS:

Az evangeliomoknak, mellyeket vasarnapokon, es egyeb innepeken esztendő által, az anyaszentegyházban olvasni es praedicallani szoktanac, Magyarazattyánac. Harmadik resze...

Nagy Szombatba, 1580. Telegdi Miklós hazánál. (8)+757 [recte 758]+(2)p. A címlap, valamint a nyolc utolsó levél másolattal pótolva. E harmadik kötet a szentek ünnepeire írt prédikációkat tartalmazza. Az első kettőhöz képest némi késéssel jelent meg, Telegdi az előszóban ezért elsősorban betegségét okolta, továbbá azzal magyarázta, hogy a régi szerzőkre való hivatkozás sok idejét vitte el. Az egyházi műfajokon kívül a klasszikus műveltség ismeretében is kimagasló szerző posztilláival az alsópapság számára egyfelől segítséget kívánt nyújtani a rendszeres prédikációs gyakorlathoz, másfelől erkölcsi épülésüket is szolgálni akarta. Műve saját hitszónoki tapasztalataiból táplálkozik, a kortársak szenvedélyes prédikátorként említik. Az evangéliumi szakaszokat minden bizonnyal maga fordította, szigorúan ragaszkodva a Vulgata szövegéhez.

Bordázott gerincű, modern félbőr-kötésben. Számos levele javítva, több lapnál kisebb, egynél jelentősebb szöveghiánnyal (utóbbi másolata a kötetbe helyezve). A 3-4., valamint a 81-128. lap egy roncs kötetből lett átemelve, s ezeket a lapokat a példányok méretkülönbsége miatt a restaurálás során kiöntötték.

Modern half leather. Nine leaves replaced by copies, some restored.

RMNy 474.; RMK I 176.

1 200 000,-

151. (NAPRÁGYI DEMETER) NAPRAGI, DEMETRIUS:

Hungariae Periclitantis Legatorum, Reverendi Domini --... ad Serenissimum Potentissimum Sigismundum tertium Poloniae et Sueciae Regem... Oratio...

Cracoviae, 1595. In Officina Lazari. 29+(2)p. A címlap másolattal pótolva.

Az 1595-ös év fontos volt a tizenöt éves háború történetében. A törökkel szembeforduló Báthory Zsigmond szövetségre lépett I. Rudolfal, majd követséget küldött a lengyel udvarba. Kötetünk a Naprágyi Demeter vezette fejedelmi delegáció III. (Vasa) Zsigmond lengyel uralkodó és a rendek előtt a szejmben előadott beszédének szövegét tartalmazza. Első kiadás, ugyanebben az évben Kolozsváron is megjelent, sőt, lengyel és cseh fordítása is napvilágot látott. Hazai közgyűjteményeink tudomásunk szerint hat példányát őrzik, árverésen való felbukkanásának nem találtuk nyomát.

Modern vászonkötésben.

Modern cloth. Title page replaced by copy.

Prov.: Horváth József könyvtárából.

RMK III 857.

80 000,-

152. (WERBŐCZY ISTVÁN) WERBEUTZ, STEPHANUS DE:

Decretum Oder Tripartitum Opus Der LandtsRechten unnd Gewonheiten des Hochlöblichen Königreichs Hungern / Durch -- In Lateinischer Sprach beschrieben. An jetzo aber der Hochberümbten Teutschen Nation zu guetem auss dem Latein ins Teutsch trewlichst vertirt unnd gebracht: Durch Augustinum Wagnerum...

Wienn zu Osterreich, 1599. Leonhart Formica. (6)p.+155 levél+(73)p. A címlapon fametszetű magyar címerrel. Három levél (Cc1, Aaa1, valamint az utolsó) kéziratos másolattal pótolva.

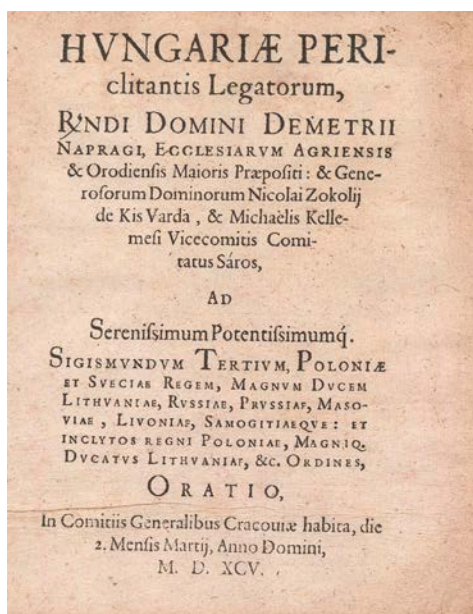
Első német nyelvű kiadás. Werbőczy István az országgyűlés sürgetésére és II. Ulászló király felkérésére foglalta írásba a magyarországi jogot, majd az 1514-es országgyűlésen bemutatta. Törvényerőre ugyan nem emelkedett műve, de a magyarországi szokásjog kézikönyveként 1848-ig használták. A fordítást Wagner Ágoston jogtudományi doktor-jelölt készítette, aki Pozsony ügyeinek intézőjeként művét a város tanácsának ajánlotta. Az utolsó levélen hibajegyzék (vitia typographica) olvasható.

Enyhén kopottas, XVIII. századi bőrkötésben. Néhány levél enyhén vízfoltos.

First German edition. Slightly worn, 18th-century leather. Three leaves replaced by manuscripts.

Apponyi: 642.; RMK III 933.; BNH Cat W 120.; VD 16 ZV 20542.

600 000,-

151., 152. tétel

153., 154. tétel

153. PÁZMÁNY PÉTER:

A setet haynal-csillag-utan budoso luteristak vezetője. Mely útba igazította a Vittebergai Acemiának Fridericus Balduinus-által ki-bocsátot feleletit a Kalauzra.

Bechben, 1627. Formica Mate. (2)+481+(5)p. A címlap díszes fametszetű keretben, a hátoldalon IHS-embléma.

Első kiadás. A katolikus vitairat válasz Pázmány legjelentősebb művét, a Kalauzt ért bírálatokra, melyeket a magyarországi evangélikusok biztatására a wittenbergi professzor, Friedrich Balduin fogalmazott meg „Phosporus veri catholicismi” című kötetében (1626). Mivel a protestáns kritikák több mint tíz évvel később jelentek meg – ráadásul latinul –, nem igazán tudták a Kalauz hatását ellensúlyozni, színvonalban annak nyomába sem értek. Pázmány a támadásra már a következő évben válaszolt, tudatosan választva a magyar nyelvet. Így ír erről: „Es jóllehet Deákul-is tudok, de mivel a Kalauzt a Magyarokért Magyarul írtam, annak óltalmát-is Magyarul akarom írnyia, Nemzetiségemnek lelki orvosságáért. Tudom, ebben senki meg nem ütközik. Mert, ha másnak szabad a Magyar könyvre Deákul felelni; engem sem tilthat, hogy Magyarul ne írjak a Deák könyvre.” A vitázó Pázmányról találóan írja Sik Sándor (Pázmány - az ember és az író, Budapest, 1939): „...az első pillanatban meglátja az ellenfél gondolatmenetének gyengéit, mindig kezeügyében találja a kellő érveket, csoportosításokat, különböztetéseket, kihegyezéseket, sőt – ha lelkiismerete megengedi – akár ravaszságokat, amelyekkel a maga tételeit a legkedvezőbb formában, a legvilágosabban, a legmeggyőzőbb erővel fogalmazhatja, ellenfelének gondolatait pedig a legtalálóbban, legérzékenyebben támadhatja, megsemmisítheti, vagy akár kiforgathatja, ad absurdum vezetheti. Pázmány többé-kevésbé így áll szemben ellenfeleivel. Még legjobbjai is, mint Balduinus és Alvinczi, akik képzett hittudósok és gyakorlott dialektikusok, nehézkesnek, hosszadalmasnak, szegényesnek tünnek fel, mikor vele kell összemérniök más csatákban jól bevált fegyvereiket. Tehetséges emberek állnak itt szemben a lángelmével.” Ritka, becses darab.

XVIII. századi félbőr-kötésben. A kötéstáblákon kopással.

18th-century half leather. Covers slightly worn.

RMNy 1376.; RMK I 558.

800 000,-

154. DRASKOVICH JÁNOS GRÓF (FORD.):

Officium B(eatae) M(ariae) Virg(inis) az az Aszszonyunk Szűz Marianak Három külömb időre-valo Szolosmaja.

Posonban, 1643. (typ. Societatis Jesu.) (2)+XXXVI+430+(2)p. Tizenkét levele (401-404p.+utolsó tíz lap) másolattal pótolva.

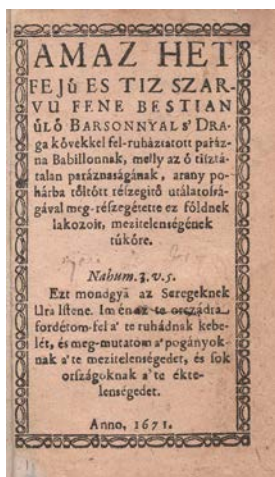
Draskovich János árvai főispán, horvát bán, majd nádor fordította latinból magyarra és adatta ki neve föltüntetése nélkül a hóraskönyv V. Pius pápa által megrefomált változatát. Az egyik legszebb tipográfiájú, kétszínnyomású XVII. századi magyar könyvet 24 szövegközi fametszet ékesíti, s minden lapját 4-4, figurális díszítésű elemből összeállított fametszetes keret veszi körül. Tudomásunk szerint árverésen még soha nem szerepelt.

Bordázott gerincű, vaknyomásos, elegáns, modern bőrkötésben, zárókapcsokkal. Példányunkat, a kötéstáblán lévő bejegyzése szerint, Sasvári Dezső, az egyik legnevesebb könyvkötő-restaurátor kötötte be, és restaurálta 1963-ban (a másolt lapok korának technikáját tükrözik).

Blindstamped, modern leather with clasps. 12 leaves replaced by copies.

RMNy 2016.; RMK I 745.

500 000,-

155. (PATHAI ISTVÁN):

Amaz het fejü es tiz szarvu fene bestian ülő Barsonnyal s' Draga kövekkel fel-ruháztatott parázna Babilonnak, melly az ő tisztátalan paráznságának, arany pohárba töltött részegítő utálatosságával meg-részegétette ez földnek lakozoit, mezitelenségének tüköre.

(Kolozsvár), 1671. (Veresegyházi Szentyel Mihály.) (158)p.

A református vitairat második kiadása, tartalma és beosztása teljes egészében megegyezik az 1626-ban Pápán kinyomtatott első kiadással. (Szabó Károly ezt – tévesen – pataki nyomtatványként írta le.) Pathai István református lelkész, egyházi író, egy időben a dunántúli egyházkerület püspöke volt. Ez a kései, anonim műve két jezsuita nevelésű fiktív személy, Diaphanes és Scotodulos párbeszédében igyekszik lerántani a leplet mindenkiről és mindenről, aki és ami katolikus. A dialógus végére nem maradhat kétség új hitüknek felekezete felől. A könyv vége felé (Y5-6. lev.) Janus Pannonius egy sikamlós epigrammája olvasható magyarul.

Enyhén veremedett, korabeli pergamenkötésben.

Contemporary vellum.

RMNy 3728.; RMK I 1125.

300 000,-

156. (GÖRGEI PÁL – TECSI JÁNOS):

Szomorú Halotti Pompa, melly... Bocskai Istvannak... bujdosásában, Karácson havának 24. napján 1672. Kolosvárt bódogul ki-múlt, s meg-hidegedett Teste felett, ugyan Kolosvárt... siralmason celebrátatott, 1673. Pünkösöd havának 29. napján.

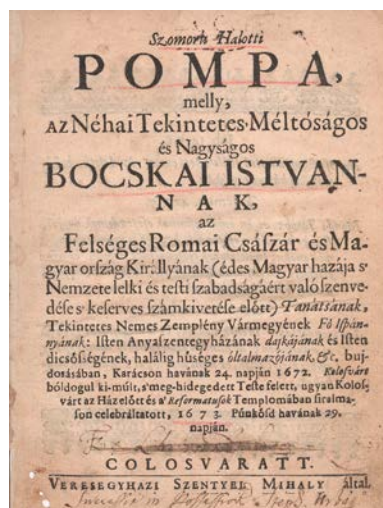
Colosvaratt, (1674.) Veresegyházi Szentyel Mihály. (21)p.

Hozzákötvé:

Tecsi Janos – Porcsalmi András:

Idvességes szenvedesnek ösvenye...

(38)p.

Hozzákötvé:

Posahazi, (János) Joh.:

Oratio de Fatalium rerum Humanarum...

(28)p.

Hozzákötvé:

(Diószegi Sámuel):

Hólt s-Eleven Phoenix hamva felett való rövid beszélgetes...

(15)p.

Hozzákötvé:

Bucsuztató versek...

(9)p.

Kiadói kolligátum. Bocskai István, Zemplén megye főispánja részt vett a Wesselényi-féle szervezkedésben mint a felső-magyarországi fegyveres lázadás főparancsnoka. 1670-ben Erdélybe menekült, ahol 1672. december 24-én elhunyt. A gyászbeszédet tartó református prédikátorok maguk is mindannyian menekülésre kényszerültek a politikai nyomás és a válásüldözés következtében. A gyűjtemény különösen érdekes darabjai a Bocskai család részletes, 10 oldalt felölelő története (Pósházi János: Az tekintetes méltóságos Bocskai családnak

genealogiája...), valamint Diószegi Sámuel rímes prózában írt Rövid beszélgetése. Példányunkban possessor-bejegyzések, valamint a hátsó előzéklapon és a kötéstábla belső oldalán a Bocskai családra vonatkozó XVIII. századi bejegyzések találhatók. A rendkívül ritka könyvnek árverésen egyetlen alkalommal bukkant fel egy töredékes példánya.

Korabeli félbőr-kötésben.

Contemporary half leather.

RMNy 3960.; RMK I 1164.; RMK II 1339.

300 000,-

157. WENDELINUS, MARCUS FRIDERICUS:

--nak a' keresztyen isteni tudományrol irott ket könyvei. Mellyek mostan... Magyar nyelvre fordittattanak Apafi Mihaly... által. Kolosvárott, 1674. Veresegyházi Szentyel Mihaly által. (24)+10012 [recte 1012]+(20)p.

Az olvasó, könyvszerető embernek ábrázolt I. Apafi Mihály fejedelem nevéhez több, főleg kegyességi munka fordítása és egy önálló mű is fűződik. Írásainak java csak kéziratban maradt ránk. A fordítást az 1639-es amszterdami kiadás alapján készítette, jelentőségét az adja, hogy igyekezett a teológiai és a logikai kifejezéseket lefordítani és ezzel a magyar tudományos szaknyelv kialakulását elindítani. Bod Péter írja Apafiról Mihályról: „A tudományt ez a fejedelem és a tudós embereket igen szerette; maga is a tudományokban gyakorlotta magát, és magyarra fordította a Vendelinus Friderik Márk Keresztyén isteni tudományról írott két könyveit, s ki is nyomtattatta igen szépen... A könyv, amint tudva vagyon, igen szép: magában foglalja hitünk ágazatit, s az ellenkezőknek értelmektől megoltalmazza...” Amit a Magyar Athenas szerzője nem említ: Apafi önéletrajzi elemekkel gazdagított előljáró beszédet is írt a fordításához. Különlegesen szép példányunk, amelynek lapjai szinte „nyomdafrissek”, 1973-ban szerepelt már az ÁKV 40. aukcióján. Korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather.

Poss.: Az előzéklapon található, 1876. november 25-i bejegyzés szerint (m. kir. országos levéltár) a kötet Apafi Mihály könyvtárából származik.

RMNy 3958.; RMK I 1161.

400 000,-

158. TELEKI MIHÁLY GRÓF, SZÉKI (FORD.):

Fejedelmi Lelek Avvagy a' Jo Fejedelemnek Szükséges Ajandeki, Mellyeket rövid Szakaszokban foglalván, Historiákkal és Politiai elmékedésekkel világositván, Deák nyelven adott-ki Weber Adam Janos... Es Deák nyelvből Magyarra fordított -- Kolosvaratt, 1689. Némethi Mihály ny. (6)+138 [recte 238]p.

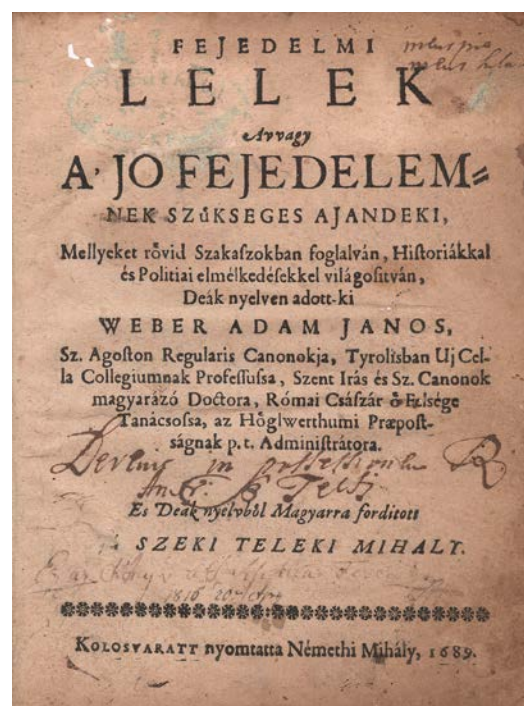
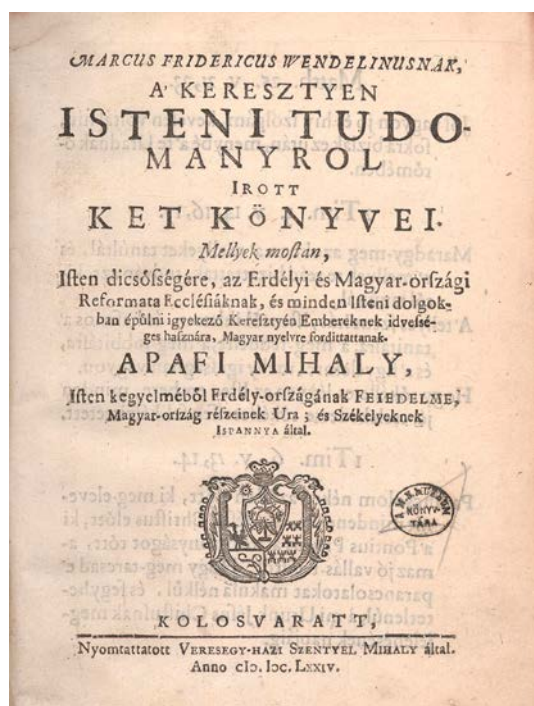
A fordító kővári kapitány, később főkormányiszéki tanácsos, 1704-től II. Rákóczi Ferenc erdélyi és partiumi főárendátora volt. Egyetlen nyomtatásban megjelent munkája Adam Weber osztrák Ágoston-rendi kanonok fejedelmi tükrének fordítása, amelyet II. Apafi Mihálynak ajánlott. 1690-től 1720-ig vezetett naplójának kéziratát a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár őrzi.

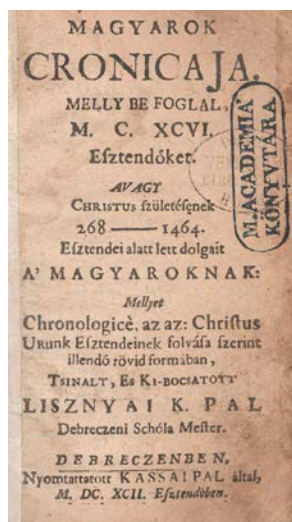
XX. századi félbőr-kötésben. Néhány levele enyhén foltos, egy helyen szúrágás nyomaival.

20th-century half leather. Some leaves slightly stained.

RMK I 1373.

300 000,-

159. LISZNYAI K(OVÁCS) PÁL:

Magyarok cronicaja. Melly be foglal M. C. XCVI. Esztendőket. Avagy Christus születésének 268-1464. Esztendei alatt lett dolgait a' magyaroknak: Mellyet Chronologicé az az: Christus Urunk Esztendeinek folyása szerint illendő rövid formában, Tsinált, Es Ki-bocsátott -- Debreczeni Schóla Mester.

Debreczenben, 1692. Kassai Pál ny. 338+(22)p.+1 kihajt. mell.

A szerző pataki diák volt, majd a kassai református gimnáziumban tanított. Az iskola megszűntekor külföldre ment, a groningeni és a leideni egyetemen tanult. 1678-ban tért haza, befogták katonának, de a debreceniek kiváltották, és harmadik professzornak hívták meg a kollégiumba, ahol földrajzot, történelmet, matematikát, később teológiát és logikát is tanított. Itt állította össze a hunok és a magyarok középkori történetére, életére, kultúrájára, az ország természeti viszonyaira vonatkozó legismertebb adatokat tartalmazó munkáját. A történelemre, mint az élet tanítómestérére vonatkozó ismert mondás idézése arra utal, hogy főként tankönyvnek szánhatta a kollégium diákjai számára. Darabunk nagy erénye, hogy benne van a kötethez kapcsolódó, kizárólag szedéssel kialakított, vázlatos Pannónia térkép, amely a példányok legnagyobb részéből hiányzik, vagy csupán erősen sérülten található meg. Lisznai következő évben bekövetezett haláláig még két történeti munkája hagyta el a debreceni sajtót. Érdekes e példány provenienciája: korábbi tulajdonosa a XX. század egyik legnagyobb magyar könyvgyűjtője (az 1960-as évektől magán antikvárius), dr.

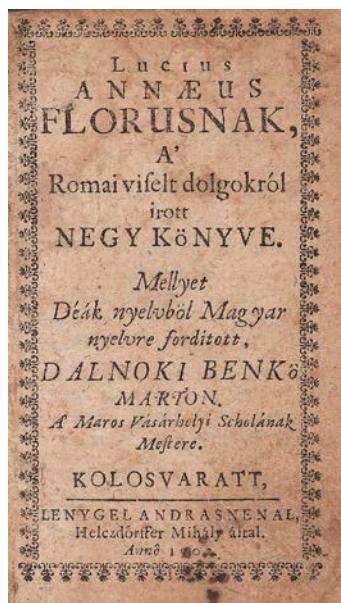
Forgács Béla volt, aki az Akadémiai Könyvtárral lebonyolított csere útján jutott hozzá. (A címlapon a M. Academia Könyvtára bélyegzője, az előzéklapon az ügyletre vonatkozó bejegyzés.)

A korabeli kötéstáblák felhasználásával készült, modern bőrkötésben. Több levele foltos.

Modern leather. Some leaves stained.

RMK I 1421.

400 000,-

160. FLORUS, LUCIUS ANNAEUS:

--nak, A' Romai viselt dolgokról írott Negy Könyve. Mellyet Déák nyelvből Magyar nyelvre fordított, Dalnoki Benkő Márton, A' Maros Vásárhelyi Scholának Mestere.

Kolosvaratt, 1702. Lenygel [!] Andraszenal, Helczdörffer Mihály. (80)+344+(7)p.

A II. században élt római író a birodalom történetét Romulustól Trajanus császárig leíró munkájának fordítása. Kiegészítéseivel együtt az első olyan rendszeres magyar nyelvű munka, mely a Caesar előtti római történelmet is tartalmazza, ugyanakkor megalapozója volt a XVIII. század második felében végrehajtott oktatási reformoknak. Benkő Márton – a marosvásárhelyi református kollégium rektora, később nagyenyedi tanár – az ajánlásban terjedelmes világtörténeti áttekintést adott. Történetfelfogásában az ún. biologikus-organikus és a négy birodalom gondolata keveredik. Az előbbi antik eredetű és ciklikus szemléletű, épp Florus volt a legjelentősebb ókori képviselője, lényege, hogy a történelem folyamatát és az állam működését egy élőlényhez hasonlítja. Az utóbbi viszont bibliai háttérrel alapul, az egyházatyákat követve, a protestáns gondolkodók, Luther, Melancton, Zwingli és Comenius által kidolgozott elképzelés szerint a történelem négy – az asszír-babilóniai, a perzsa, a Nagy Sándor-féle és a római – birodalmon keresztül halad a világvége felé.

Későbbi bőrkötésben.

Later leather.

RMK I 1649.

200 000,-

161. SIKDISZÍTMÉNYES MINTALAPOK. A KERESKEDELEMÜGYI M. KIR. MINISZTER MEGBIZÁSÁBÓL KIADJA: A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT. SZAKBIZOTTSÁG KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI: RÁTH GYÖRGY. 1-2. FÜZET.

Bp., (1904.) Athenaeum. 15 színes t.; 10 színes t.

Dacára annak, hogy iparosoknak és ipariskoláknak szánták minisztériumi jóváhagyással, a szakirodalomban nem találtuk nyomát, árverésen sem szerepelt. A Magyar Iparművészet 1905-ös évfolyamában említik, de pontatlanul. Ritkasága mellett különlegessé teszi, hogy a műlapok alkotói között a magyar szecesszió fellegvára, a Gödöllői Művésztelep két kiválósága, Nagy Sándor és Undi Mariska több munkájával is szerepel.

Piros-fehér-zöld zsinórral átfűzött, kiadói papírborítóban. A gerincet és a borítók széleit ragasztócsíkokkal megerősítették.

Damaged, original paper.

300 000,-

162. SVASTICS IGNÁC, CSÉCSÉNYI:

A' magyarok' felséges tzimere... Első könyv [unicus].

Győrben, 1796. Streibig József betűivel. 1t.+(10)+489+(2)p.

A mű a háromkötetes Magyarok históriája (lásd következő tételünket) korábbi kidolgozása, amelynek Svastics végül csak az első kötetét jelentette meg.

Modern félbőr-kötésben. A címkép, valamint az első levelek javítva, az utolsó néhány enyhén foltos.

Modern half leather. Frontispiece restored, the last leaves slightly stained.

30 000,-

163. SVASTICS IGNÁC, CSÉTSÉNYI:

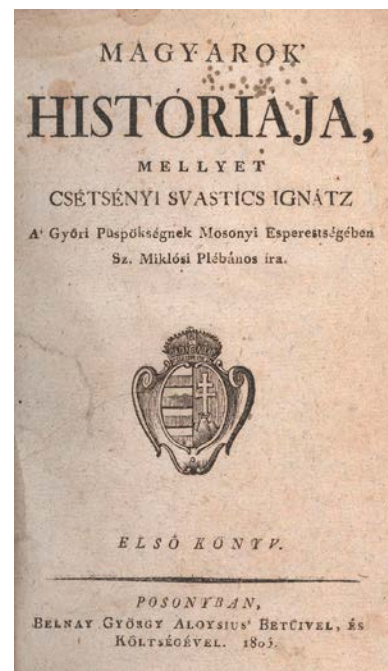
Magyarok' históriája, melyet -- íra. I-III. könyv [egybekötve].

Posonyban, 1805. Belnay György Aloysius. 1t.+(16)+380+(3)p.+1t.+(8)+384p.+1t.+(4)+368p.

Kopott aranyozású, korabeli félbőr-kötésben. Festett előzéklapokkal.

Contemporary half leather with painted endpapers. Spine richly gilt, slightly worn.

40 000,-

Széchenyi István gróf és kora

164. A' BUDA 'S PESTI HID TÁRGYÁBAN ORSZÁGOSAN RENDELT KIKÜLDÖTTSÉG JELENTÉSE.

Pest, 1835. ny.n. 31p.

Hozzá:

A' Buda 's Pest közt építtetni javallt állandó híd tárgyában Pestre kiküldetett országos Választottság' Jelentése.

Pest, 1835. ny.n. 84+(1)p.

A Lánchíd építéstörténetének érdekes dokumentumai. Balla Antal mérnök nevéhez fűződik egy Pest és Buda között építendő állandó híd ötlete, amelyet II. József is támogatott (1784). Campmiller József 1819-ben beadványt intézett Pest városához, amelyben előadja egy állandó híd tervét, 1825-ben Szvoboda József láncokon függő híd építését javasolta. 1828-ban Sándor Móric gróf Angliában egy építendő lánchídra és költségeire készíttetett terveket. 1832-ben alakult meg a Hídegyesület, amely folyamodványt adott be Pest megyéhez, az ügy támogatását kérve. 1833-ban jelent meg Széchenyi és Andrássy György gróf „Hídjelentés”-e, amelyben beszámolnak angliai tanulmányútkjáról. Pest megye követe még ugyanabban az évben indítványozta egy országos bizottság létrehozását, amelyet a képviselők meg is szavaztak. Az első darab tartalmazza gróf Széchenyi István 1835. november 15-én kiadott – mintegy két és fél oldal terjedelmű – nyilatkozatát is.

Two reports related to the history of the first bridge between Pest and Buda.

300 000,-

165. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Hitel

Pesten, 1830. Trattner és Károlyi. XX+(1)+22-270+(1)p. Első kiadás.

A szerző leghíresebb munkája, az 1830-as években induló reformmozgalom programadó műve, a magyar gazdasági irodalom egyik legfontosabb darabja.

Enyhén foltos, kiadói papírkötésben.

Slightly stained, original hardpaper.

Szentkirályi: 116.

500 000,-

166. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Néhány szó a' löverseny körül

Pesten, 1838. Heckenast Gusztáv. (4)+240p.+Errata. Első kiadás.

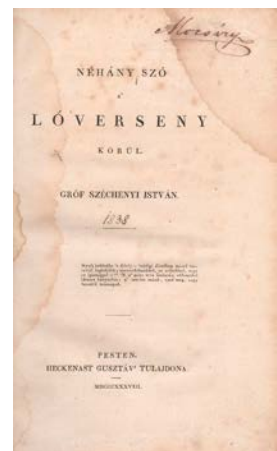
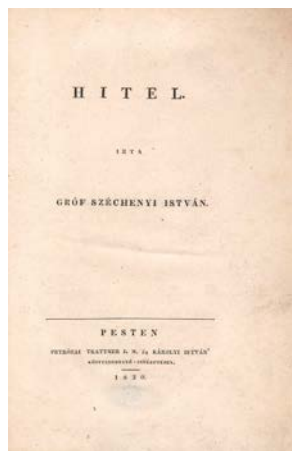
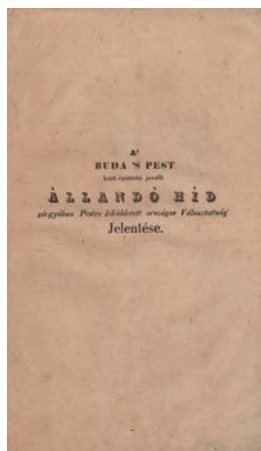
Az első hazai löversenyt 1827-ben rendezték. A következő években a fejlődésnek indult magyar lósport számos lekicsinylő külföldi kritikát kapott. Ezekre – különös tekintettel a Marmont herceg „Reise durch Ungarn, Siebenbürgen” című művében megfogalmazottakra – válaszul született e munka.

Pótolts gerincű, kiadói papírkötésben. A gerinc címke felragasztva. Néhány levélén halvány folttal.

Original hardpaper. Spine restored. Some leaves slightly stained.

Szentkirályi: 123.

250 000,-

167. SZÉCHENYI ISTVÁN, GR(ÓF):

Politikai programm töredékek. 1847.

Pesten, 1847. Trattner-Károlyi. (6)+168p. Első kiadás.

Enyhén kopott, korabeli félvászon-kötésben.

Slightly worn, contemporary half cloth.

Szentkirályi: 138.; Szűry: 4209.

40 000,-

168. WESSELÉNYI MIKLÓS, B(ÁRÓ):

Szózat a' magyar és szláv nemzetiség' ügyében. --tól.

Lipcsében, 1843. Wigand Ottó. VIII+372+(2)p. Első kiadás.

A szerző írásában a reformkori liberális nemesség programját és céljait foglalja össze a nemzetiségi politikával kapcsolatban, kiemelve az orosz birodalom által támogatott pánszlávizmus veszélyének jelentőségét.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

30 000,-

169. SZERB ANTAL:

Utas és holdvilág

(Bp., 1937.) Révai. 295+(2)p. Első kiadás.

A kötetbe helyezve:

A kiadó reklámlapja a kötet megjelenéséről (180 x 115 mm).

Kiadói vászonkötésben, eredeti védőborítóval.

Original cloth with dust jacket.

600 000,-

170. (TÁNCICS) STANCSICS MIHÁLY:

Hunnia' függetlensége

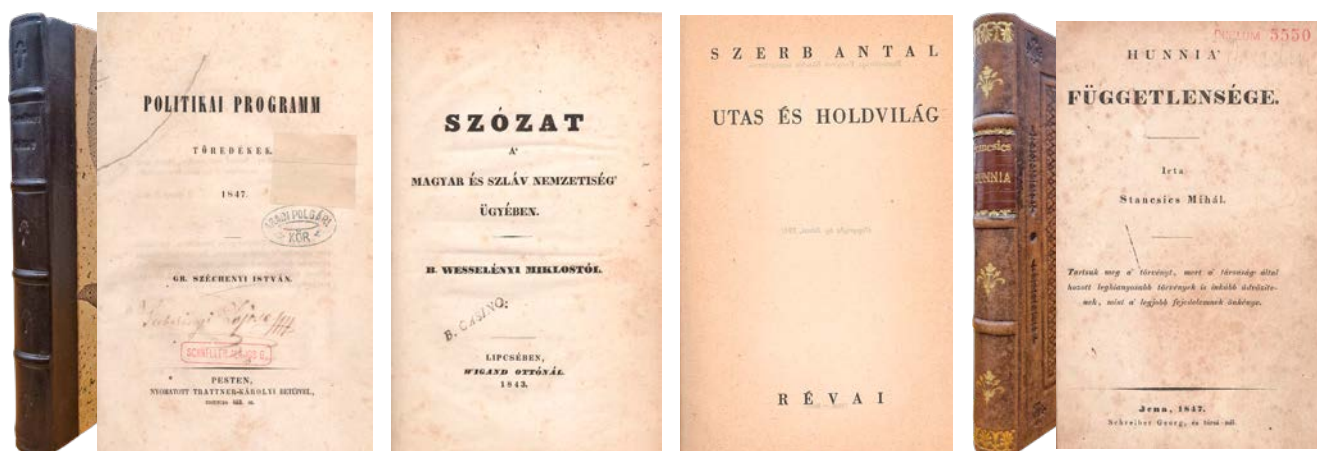
Jena, 1847. G. Schreiber. XLI+302p. Első kiadás.

Táncsics két röpiratában (az előző évben megjelent Népkönyvben és e munkájában) a reformellenzéknek radikálisabb nézeteket fejt ki, a társadalom gyökeres átalakítását és az Ausztriától való teljes különválást szorgalmazva. A hatóságok eljárást is indítottak ellene, ezért gróf Batthyány Kázmér szlavóniai birtokán, Brodon rejtőzködött. 1847 márciusában elfogták, majd elítélték. 1848. március 15-én szabadította ki a pesti polgárság a budai várbörtönből.

Díszesen aranyozott gerincű, XX. századi bőrkötésben.

20th-century leather. Spine richly gilt.

20 000,-

Tankönyvek

171. (BÉL MÁTYÁS) BEL, MATTHIAS:

Compendium Hungariae geographicum, ad exemplar Notitiae Hungariae novae historico-geographicae, --, in partes IV... Editio quarta auctior & correctior.

Posonii et Pestini, 1792. Sumptibus Joan. Michaelis Landerer de Fűskut. 1t. (címképmetszet)+(14)+318+(50)p.+1 határszínezett, kihajt. térk. (Mikoviny Sámuel munkája)

Hozzákötvé:

Compendiolum regnorum Slavoniae, Croatiae, Dalmatiae, Galliciae, et Lodomeriae, magnique principatus Transilvaniae geographicum. Supplementis et notis brevibus illustratum.

Posonii et Cassoviae, 1792. Landerer. 176+(29)p.

Kiadói kolligátum. A XVIII. század páratlanul termékeny polihisztorának honismereti műve 1753-ban jelent meg először, ez valójában az ötödik kiadás.

Pótolat gerincű, restaurált, korabeli félbőr-kötésben.

Restored, contemporary half leather. Spine restored.

Szántai: Fritsch 1.

30 000,-

172. [BÉL MÁTYÁS] MELIBOEUS:

-- ungarischer Sprachmeister in einer ganz veränderten Gestalt. Mit einer neuen Anhang... Itzt aber in der sechsten Auflage.

Pressburg, 1787. Johann Michael Landerer. 1t.+(6)+335p.

A neves polihisztor álnéven írt munkája, a népszerű német nyelvű magyar nyelvkönyv először 1729-ben látott napvilágot. 1829-ig tizenöt alkalommal jelent meg, újra meg újra átdolgozva. Ez a címlap szerint hatodik (valójában tizedik) kiadás.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

30 000,-

173. COMENIUS, JOH(ANNES) AMOS:

Orbis sensualium pictus; hoc est: Omnium fundamentalium in Mundo Rerum, & in Vita Actionum, Pictura et Nomenclatura, cum Titulorum Indice. Die Sichtbare Welt... A' Láthato Világ... Swet Wíditedný Namalowany...

Leutschoviae, 1728. Typis Brewerianis. (28)+262 [recte 273]+(11)p. Hat levele (215-218p.+az Index négy számozatlan lapja) másolattal pótolva.

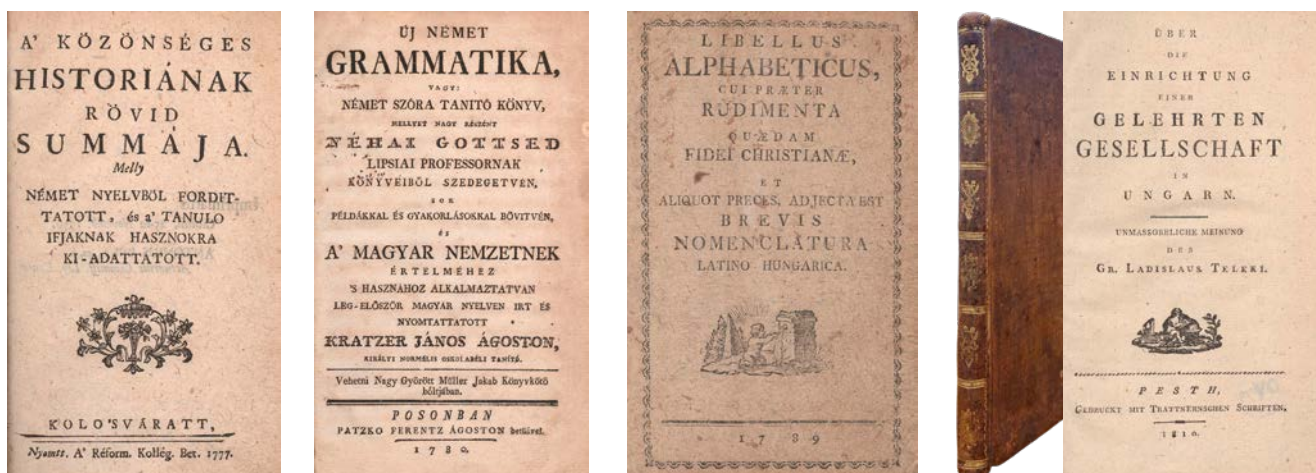
A szerző fő műve, amely az egyetemes neveléstörténet egyik mérföldkövének tekinthető. Az első magyar nyelvet is tartalmazó kiadása 1669-ben látott napvilágot Nürnbergben, az első négy nyelvű pedig 1685-ben jelent meg Lőcsén.

A korabeli kötéstáblák felhasználásával készült, modern félbőr-kötésben. Egy levél (5-6p.) javítva (a szöveg hiányát másolattal pótolva).

Restored, modern half leather. Six leaves replaced by copies, one restored.

120 000,-

174., 175., 176., 177. tétel

174. A' KÖZÖNSÉGES HISTORIÁNAK RÖVID SUMMÁJA. MELLY NÉMET NYELVBŐL FORDITTATOTT, ÉS A' TANULO IFJAKNAK HASZNOKRA KI-ADATTATOTT.

Kolo'sváratt, 1777. Réform. Kollég. Bet. (8)+219p.

Az első magyar nyelvű történelem tankönyv kérdésekben-feleletekben dolgozza fel a politika, az anyaszentegyház, a tudósok és a természet történiáját. Sem a német eredeti szerzőjét, sem a fordító személyét nem ismerjük.

Javított gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine restored.

Poss.: „Francisci Makai Ao 1780 die 29 Dec”.

60 000,-

175. KRATZER JÁNOS ÁGOSTON:

Új német grammatika, vagy: német szóra tanító könyv, melyet nagy részént néhai Gottsed lipsiai professornak könyveiből szedegétvén... a' magyar nemzetnek értelméhez 's hasznához alkalmaztatván leg-először magyar nyelven irt és nyomtattatott --

Posonban, 1780. Patzko Ferentz Ágoston ny. (8)+368p.

A szerzőről annyit tudni, amennyit a címlapon elárul magáról: „királyi normális iskolabéli tanító”. A könyv megjelenését lelkesen üdvözölte az első magyar nyelvű újság, a pozsonyi Magyar Hírmondó (1780/2. szám): „...leg-első Kr. uram, a ki a magyarok kedvéért magyarul irt német szóra tanító könyvet. Illyen könyvre pedig már régen volt szüksége nemzetünknek; ugyan óhajtottak-is a tanulók a-félét. Németül irt Magyar Grammatika úntig elég vagyon, De Német, magyar nyelvenn (amennyire tudom) egygy sints.” Kratzer úttörő grammatikájának ez az első kiadása, a XVIII. században még háromszor megjelent.

Korabeli, bordázott gerincű bőrkötésben.

Contemporary leather.

40 000,-

176. LIBELLUS ALPHABETICUS, CUI PRAETER RUDIMENTA QUaedam FIDEI CHRISTIANAE, ET ALIQUOT PRECES, ADJECTA EST BREVIS NOMENCLATURA LATINO-HUNGARICA.

H.n., 1789. ny.n. (48)p.

Libellus alphabeticus címmel a jezsuiták által a hazai katolikus iskolák számára szerkesztett ábécéskönyv-típus első darabja 1674-ben jelent meg Kassán. Kiseb változtatásokkal azután számos kiadást ért meg a XVIII. század folyamán.

Enyhén viseltes, korabeli félbőr-kötésben. Mindkét kötéstábla megtört.

Worn, slightly damaged, contemporary half leather.

Prov.: Horváth József könyvtárából.

20 000,-

177. TELEKI, (LÁSZLÓ GRÓF) LADISLAUS G(RAF):

Über die Einrichtung einer Gelehrten Gesellschaft in Ungarn. Unmassgebliche Meinung des --.

Pesth, 1810. Trattner ny. X+(1)+12-107+(2)p.

A szerző az akadémia létrehozásának egyik szószólója volt, röpiratában a tudós társaság működésének alapelveit vázolja fel.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine richly gilt.

Poss.: Kis-jóka Ágoston József könyvjegyevel.

30 000,-

Térképek

178. PTOLEMAEUS, CLAUDIUS:

(Világtérkép)

Róma, 1507/1508.

Finom kidolgozású, páratlanul ritka, rézmetszetű világtérkép, amely először 1478. október 10-én jelent meg Ptolemaiosz „Cosmographia” című munkájának harmadik nyomtatott (római), Arnold Buckinck által gondozott kiadásában. A reneszánsz kartográfia egyik alapműve. A kúpvetületű ábrázolás alapjául Nicolaus Germanus kéziratai szolgáltak. A lap metszője Konrad Sweynheim, aki a feltevések szerint 1460 körül Gutenberg műhelyében dolgozott. 1464-ben Arnold Pannartzzal Subiacóban megalapították az első olaszországi nyomdát, majd 1467-től Rómában folytatták munkájukat. 1473 után elváltak útjaik, és míg Pannartz továbbra is könyvkiadással foglalkozott, Sweynheim a metszés technikáját tökéletesítette. Fadúcok helyett már rézlemezt használt, és felismerte, hogy a térképek feliratainak kézi metszése gyakorlott betűmetszőnek is embert próbáló feladat, ezért ehhez új technikát dolgozott ki. A „Cosmographia” előszavában utalt rá, hogy három évbe telt a lapok elkészítése, így azok valószínűleg az 1477-es bolognai Ptolemaiosz-térképeknel korábbiak, vagyis az első rézmetszetű kartográfiai munkák. A lapnak négy kiadása (1478, 1490, 1507 és 1508) ismert, ám ezek mindegyike ugyanarról a lemeztől készült levonat, ami megnehezíti az azonosítást. A nyomtatáshoz egy ív papírt használtak, de két nyomólemezzel dolgoztak, és később illesztették össze a részeket. Emiatt fordulnak elő olyan esetek, amikor mindkét félen van egy-egy vízjel, de lehetséges az is, hogy csak az egyikre került ilyen, és vízjel nélküli ábrázolással találkozhatunk. Példányunk pontos kiadási idejét vízjele – egymást keresztező nyílvevesszők – alapján sem sikerült megállapítani, mivel ezt a típust 1490-től használták. Thomas Suarez kutatásai alapján az biztosan kijelenthető, hogy a harmadik vagy negyedik alkalommal készített levonatok egyike (Bonae Fortunae szigetét átmetszi az egyenlítő felső vonala), amelyet Bernardino Vitali nyomdájában – már „Geographiae Cl. Ptolemaei” címen – Marco Beneventano rendezett sajtó alá. A térképmező a ptolemaioszi ismert világot szemlélteti. Nyugat-keleti irányban a „Fortunatae insulae”-től (az elnevezés feltehetően az Azori- vagy a Kanári-szigeteket fedi) Kínáig húzódik, észak felől a Brit-szigetek, délről pedig Etiópia határolja. Szembeszökő furcsaság az Indiai-óceán beltengerként való bemutatása, valamint először jelenik meg a még évszázadokig a Nílus forrásának tartott Hold-hegység.

Mivel a Vitalibus-féle kiadásokban lévő Ruysch-féle modern térképből (ezek együtt jelentek meg a Ptolemaioszi világtérképpel) eddig összesen 64 ismert darab létezik, valamint a tételünkkel megegyező példányokból 16 található közgyűjteményekben a szakirodalom szerint, feltételezhető, hogy ebből a munkából is hasonló számú maradt fenn, ezért e lap szintén a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

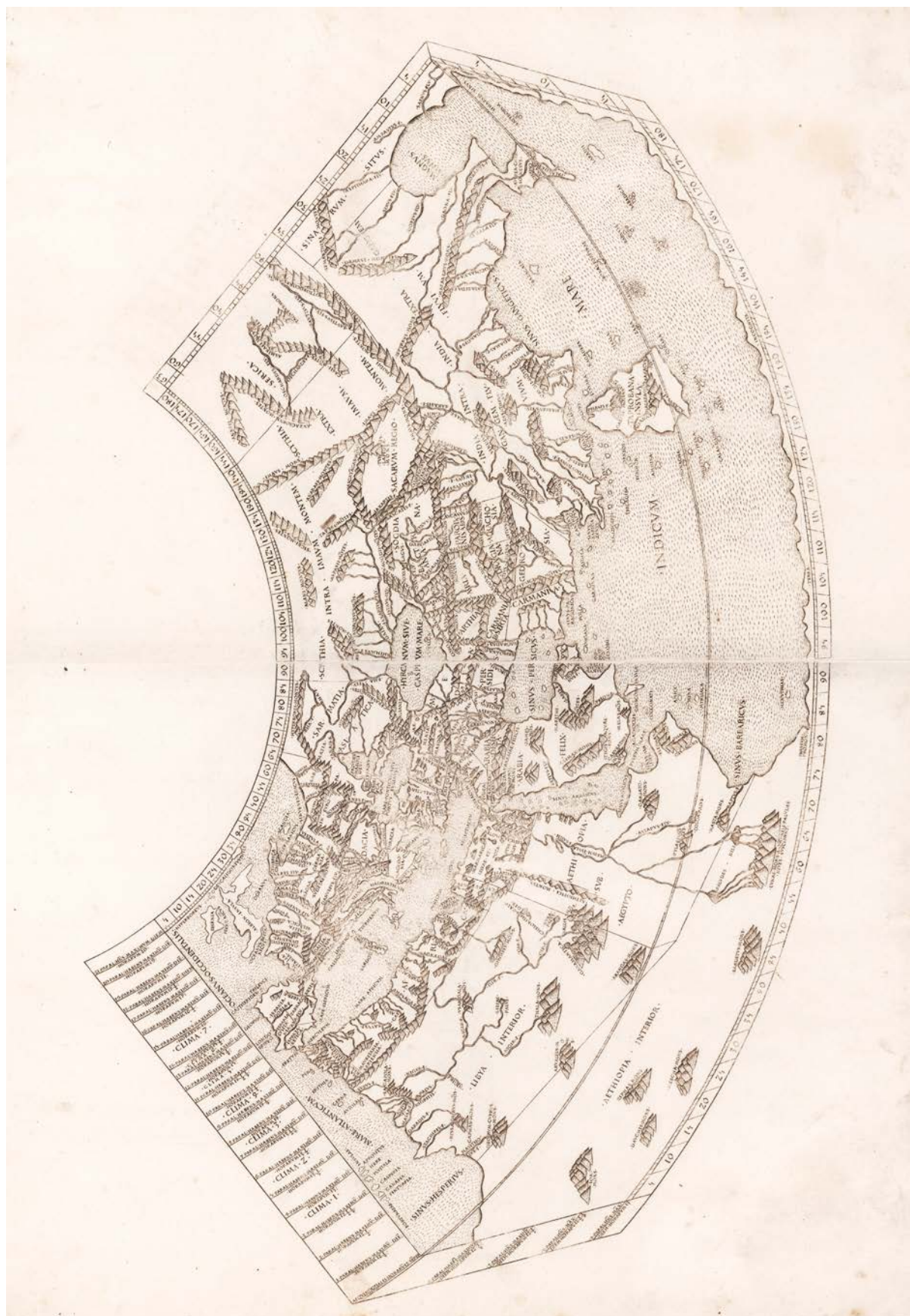
Mérete: 405 x 580 mm. A térképmezőn kívül néhány folttal. Paszpartuban.

Scarce, delicate, copperplate world map. First appeared on 10 October 1478, in the third printed – Roman – edition of Ptolemy's "Cosmographia" edited by Arnold Buckinck. One of the essential works of Renaissance cartography. The cone projection representation was based on Nicolaus Germanus' manuscripts. Konrad Sweynheim, the engraver, worked in Gutenberg's workshop around 1460. In 1464, he founded the first printing house in Italy (in Subiaco) with Arnold Pannart. Sweynheim improved his engraving technique: punch lettering. Four editions (1478, 1490, 1507 and 1508) of the map are known from the same plate, which makes identification difficult. A full sheet of paper was used for printing, but they worked with two copperplates and joined the parts later. For this reason, there are plates with watermarks on both sides, but it is also possible that only one of them has it or they are not present at all (as in the case of our item). The exact time of the publication of our copy has not been established. However, based on Thomas Suarez's research, it can be definitely stated that it is one of the third or fourth prints, edited by Bernardino Vitali. The map field illustrates the known Ptolemaic world. It stretches from the "Fortunatae insulae" (the name presumably covers the Azores or the Canary Islands) to China in the west-east direction, and the British Isles border it to the north and Ethiopia to the south. A striking oddity is the presentation of the Indian Ocean as an inland sea. Since there are 64 known pieces of Ruysch's modern map (which were published together with the Ptolemaic world map) in the editions of Vitalibus, 16 of the same item can be found in public collections according to reference books. It can be assumed that a similar number of copies from this work as the former has survived, therefore, this page is also among the greatest rarities.

In well-preserved condition, showing a few light stains beyond the map border.

Shirley: 4.; Bifolco – Ronca: Appendice D 1.

5 500 000,-

179. PTOLEMAEUS, CLAUDIUS:

Tabula Moderna Prussie, Livonie, Norvegie et Gottie

Róma, 1507. Bernardinus Venetus de Vitalibus

Rendkívül ritka, Észak-Európát kúpvetületen bemutató térkép, amely Skandinávia második legkorábbi nyomtatott, egyben az első rézmetszetű térképe. Kartográfiai alapját Nicolaus Germanus bencés szerzetes kézíratos, regionális térképe adta, aki több térképészeti újítást, többek között a települések helyét jelző pontok, körök, valamint a szaggatott határvonalak használatát vezetett be. A térkép Ptolemaiosz Geográfiájának 1482-es és 1486-os ulmi fametszetes kiadásai után az „In hoc Operae Haec Contine[n]tur Geographia Cl. Ptholemaei...” című munkának 1507-es, római rézmetszetű változatban jelent meg, amelyet Marco Beneventano rendezett sajtó alá, miután a veronai Giovanni Cottával átdolgozta Jacopo d'Angelo Geográfia-fordításának latin szövegét. A rézmetszeteket – amelyek részletgazdagságukkal messze felülmúlják a korábbi fametszetű variánsokat – Gutenberg tanítványa, Konrad Sweynheim készítette (lásd előző tételünket). A térképmező a Skandináv-félszigeten kívül a Baltikumot, a Brit-szigeteket és Izlandot, továbbá számos várost, köztük Oslót (Asto), Bergent (Begensis), Trondheimet (Nodrosia), Európa északi partjainál pedig Gdańsk (Dantzg), Riga és Szczecin (Stetin) nevét is feltüntette. Az 1507-es római Ptolemaiosz-atlasz különlegessége, hogy a klasszikus 27 ptolemaioszi mellett, kizárólag ebben kapott helyet mind a hat „modern” térkép, amelyek közül a skandináv lap különösen keresett és ritka, mivel kartográfiai mérőföldként a következő bő fél évszázadban az észak-európai térképészet alapjává vált. A fennmaradt példányok túlnyomó többsége jelentős közgyűjteményekben található, árveréseken rendkívül ritkán fordul elő.

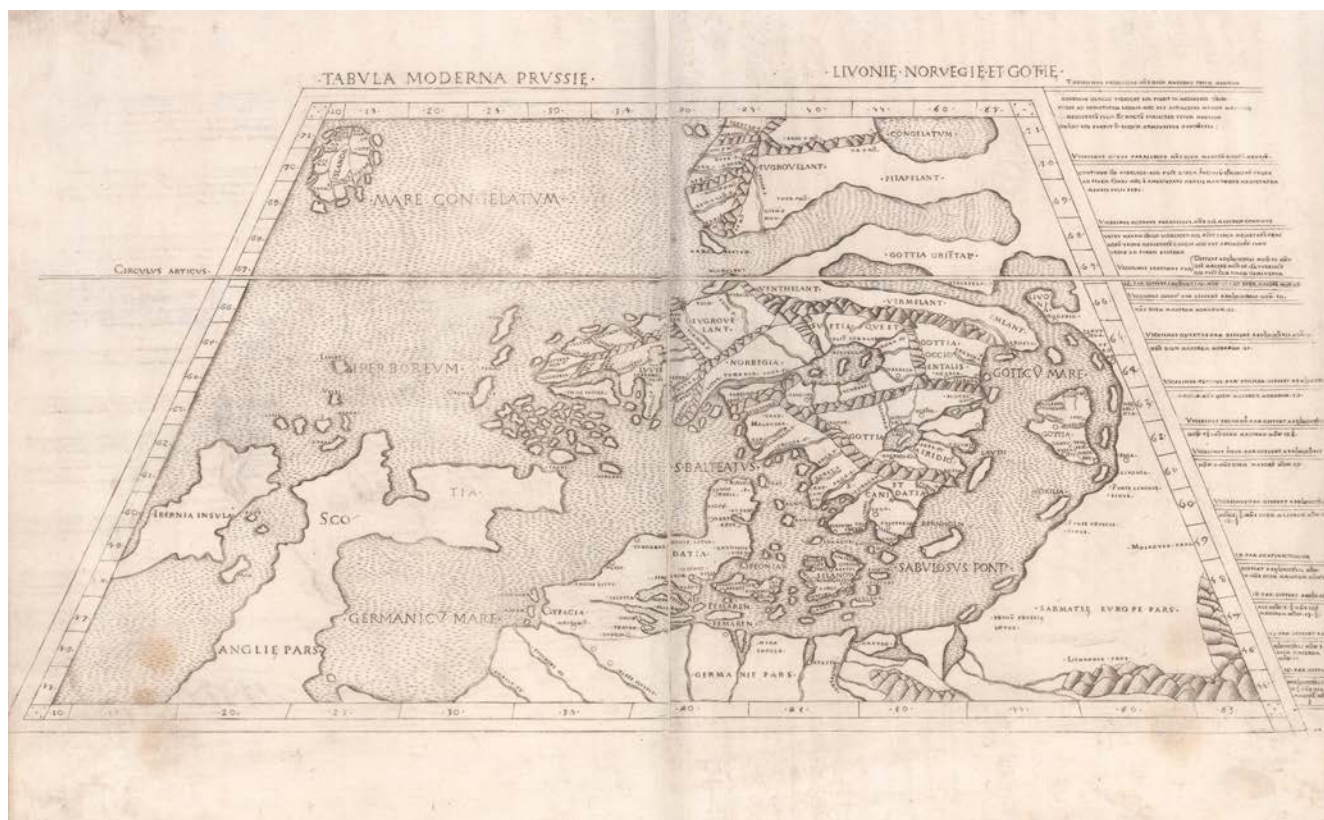
Mérete: 405 x 575 mm. Restaurált példány. A lap alsó részén néhány halvány folttal. Paszpartuban.

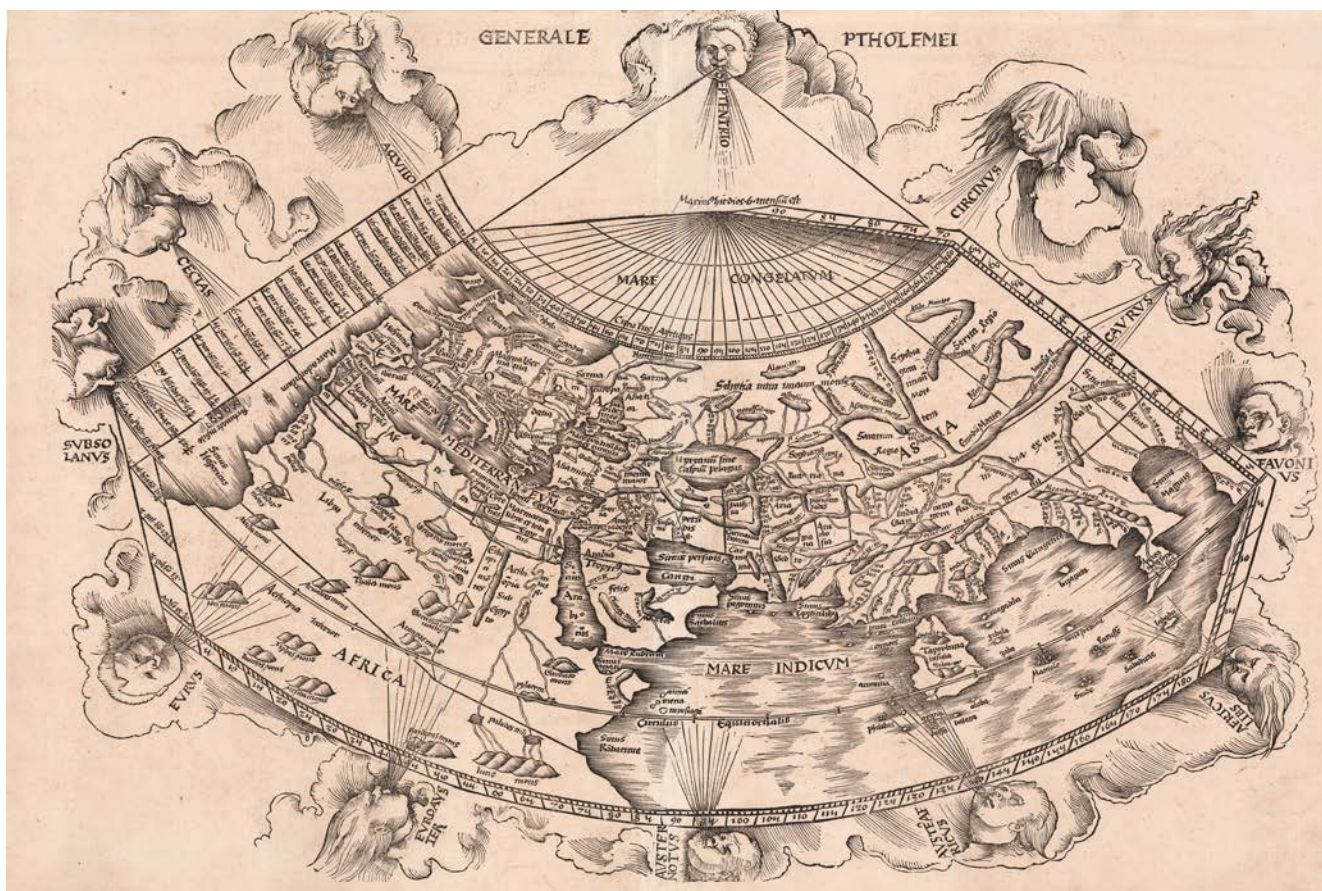
Extremely rare map depicting Northern Europe – the second-earliest printed map of Scandinavia and the first copper-engraved map of the region. Its cartographic model derives from the manuscript regional map of the Benedictine monk Nicolaus Germanus, who introduced several cartographic innovations, including the use of dots and circles to mark settlements and the application of dotted boundary lines. Following the 1482 and 1486 woodcut editions of Ptolemy's Geography printed in Ulm, this map appeared in the 1507 Roman copperplate edition of *In hoc Operae Haec Contine[n]tur Geographia Cl. Ptholemaei...*, edited by Marco Beneventano after he had revised the Latin text of Jacobus Angelus's translation of the Geography in collaboration with Joannes Cota of Verona. The copper engravings – which far surpass the earlier woodcut variants in precision and richness of detail – were executed by Konrad Sweynheim, who had previously worked in Gutenberg's workshop (see our previous item). In addition to the Scandinavian Peninsula, the map also depicts the Baltic region, the British Isles and Iceland. It identifies numerous cities, including Oslo (Asto), Bergen (Begensis), Trondheim (Nodrosia), as well as Gdańsk (Dantzg), Riga, and Szczecin (Stetin) along the northern coast of Europe. The 1507 Roman Ptolemy atlas is unique in that, alongside the twenty-seven classical Ptolemaic maps, it is the only edition to include all six “modern” maps. Among them, the Scandinavian sheet is particularly scarce and highly prized, as it represents a cartographic milestone that served as the foundation for Northern European mapping for more than half a century. The vast majority of surviving examples are preserved in major public collections, and copies rarely appear at auction.

In well-preserved condition, with minor restoration at the lower blank margin, and a few light stains in the lower part of the sheet.

Ginsberg, William B.: *Printed Maps of Scandinavia & the Arctic 1482-1601* (New York, 2006.) 4.

1 600 000,-

180. WALDSEEMÜLLER, MARTIN:

(Az antik világ térképe)

Strassburg, 1513/1520.

Páratlanul ritka, fametszetű, ptolemaioszi világtérkép, amely hagyományos, módosított kúpvetületen ábrázolja az antik világot, körben 12 szélfúvó kerub-fejjel övezve. Martin Waldseemüller strassburgi „Geographiae opus novissima”-ját széles körben a geográfia legfontosabb kiadásának tartják, és sokan hivatkoznak rá úgy, mint az első modern atlaszra, amelyet összeállítója a 27 ptolemaioszi ábrázoláson kívül – amit a Lienhart Holle-féle 1482-es ulmi kiadásból emelt át – mintegy kiegészítésként 20 további, „modern” jelzővel ellátott táblával bővített ki. Ezek nagyrészt a saját munkái, és Saint-Dié-ben, az egyetem kozmográfia-professzoraként töltött éve alatt készültek. Térképeit a bázeli és a strassburgi egyetemi könyvtárban végzett kutatások eredményei, valamint a spanyol és portugál felfedezők beszámolóit alapján tökéletesítette, így azokon keresztül tanúi lehetünk a földrajztudomány és a térképészet fejlődésének. Amíg Waldseemüller a térképeket rajzolta, barátja és szerzőtársa, Matthias Ringmann a görög eredeti alapján új latin szövegfordítást készített a kiadáshoz, és az előszó is az ő nevéhez fűződik. A mű megjelenése több alkalommal is veszélybe került: 1508-ban meghalt mecénásuk, II. René, Lotharingia hercege, 1511-ben pedig Ringmann is követte őt. Waldseemüller azonban folytatta a munkát, és barátja, Johannes Schott közreműködésével 1513-ban végül napvilágot látott az atlasz.

A térképmezőn a Brit-szigetektől északra eső rész a Mare Congelatum megnevezéssel van jelölve. A kontinensábrázolások követik a Ptolemaiosz-kori mintát, bár a metsző kihagyta azt a délen végighúzódó földszívet, amely a korabeli feltételezés szerint Dél-Afrikát Ázsiával kötötte össze. A keretdíszel a lap a tudomány, a történelem és a művészet ritka egységét képviseli: az antik világ tudása szerinti kartográfiai ábrázolás és a szélfúvó kerubfejek finoman megformált ornamentikája harmonikusan egészítik ki egymást. Nem véletlen, hogy Rodney Shirley bibliográfiájában e lapot a valaha készült egyik legszebb ptolemaioszi térképnek nevezte.

Mérete: 440 x 580 (450 x 615) mm. Hibátlan, tiszta példány, a felső margó a nyomatig levágva. Paszpartuban.

An extraordinarily rare Ptolemaic woodcut world map depicting the ancient world on a traditional, modified conical projection, surrounded by twelve wind-heads. Martin Waldseemüller's Strasbourg *Geographiae opus novissima* is widely regarded as the most significant edition of Ptolemy's *Geography* and is often described as the first modern atlas. In addition to the twenty-seven Ptolemaic maps, Waldseemüller added twenty further plates labelled "modern". These were mainly his own creations, made during his time as professor of cosmography at the University of Saint-Dié. While he drew the maps, his friend and co-author, Matthias Ringmann prepared a new Latin translation of the Greek original and also wrote the preface. The continental outlines follow the Ptolemaic model, although the engraver omitted the southern landmass once believed to connect Africa with Asia. With its decorative border, the map represents a rare blend of science, history, and art: the cartographic depiction of the ancient world's knowledge and the finely crafted cherubic ornamentation harmoniously complement each other.

Fine, clear copy, the upper margin trimmed up to the image.

Shirley: 34.

6 000 000,-

181. FLORIANO, ANTONIO:

(Világtérkép)

Velece, 1555k.

Páratlanul ritka, szokatlan kivitelezésű, kétlapos, rézmetszetű reneszánsz világtérkép, amely poláris vetületeken, harminchat, egyenként tíz hosszúsági fokot felölölő szegmensen ábrázolja a Földet. A mű Antonio Floriano udinei származású művész és térképész alkotása. A lap kartográfiai alapjának Gerard Mercator 1538-as, kettős szívalakú világtérképét tartják, amelyből csupán két példány maradt fenn jelenlegi ismereteink szerint. Impresszum híján kiadási ideje csak korabeli feljegyzések alapján határozható meg: ismert, hogy Floriano térképkiadási privilégiumért fordult a velencei dózsához, amit 1555 januárjában meg is kapott. Kérelmében így fogalmazott: „Én, Florian, Felső és a Dicső Köztársaság hűséges szolgálója, szorgalmammal és tudással elkészítettem egy olyan világtérképet, amelyre még soha nem volt példa, és amelynek segítségével könnyen tanulmányozható és megtanulható a kozmográfia, és megtekinthető a világ teljes képe, mivel gömb alakúra redukálható”. A két félgömböt az Egyenlítő mentén elválasztva, a térképész 36 enyhén ívelt szegmensre osztotta, a földgömbök papírból metszett szelvényeihez hasonlóan. Ez a kerékküllő-szerű megjelenítés a glóbusz síkban való megjelenítésének egyik legkorábbi kísérlete, amely tudományos szempontból forradalmi, grafikai megoldásait tekintve pedig rendkívül kifinomult, de a térkép olvashatóságát erősen korlátozza. Kartográfiai ábrázolásmódja számos olyan elemet tartalmaz, amely megelőzi korának ismereteit. Ez az egyik legkorábbi nyomtatott mappa, amely Amerikát teljesen elkülöníti Ázsiától, az északi és a déli sarkon pedig – évszázadokkal az Antarktisz felfedezése előtt – egyaránt hatalmas szárazföldet, vagy jégtakarót mutat. Dél-Amerika területén jelöli – szintén az első között – az Amazonas folyót is „R. d. los Esclavos”, azaz a rabszolgák folyója néven, valamint több, a bennszülött törzsekre vonatkozó megjegyzés is megjelenik: a Magellán-szoros partvidékén a „Gigantum Regio” legendák óriásaira, az északnyugati részen az „Antropophagi” felirat pedig kannibálokról szóló beszámolókra utal.

A térkép keletkezési idejét mind a mai napig nem sikerült bizonyosan megállapítani, hiszen azon sem cím, sem impresszumatatok nem szerepelnek, és a kartusok is üresek maradtak, ami próbanyomatra enged következtetni. Mivel azonban valamennyi ismert példány ugyanilyen, feltételezhető, hogy a térkép eredetileg – a Floriano beadványában is megfogalmazott szándéka szerint – glóbuszként történő felhasználásra készült. Mégis, a finoman metszett kartusok gyönyörű, reneszánsz keretdíszei és portrémedaillonok – amelyek közül ugyan csak kettő készült el: Ptolemaiosz és Floriano arcképe – egyértelműen jelzik az alkotó művészi ambícióit. A metszet készítőjét Paolo Cimerlinóval azonosítják, a Floriano-portré mellett látható monogram alapján. A kiadás ideje azért nem egyértelműsíthető, mert – bár a privilégium 1555-ből ismert – a földrajzi tartalom alapján egyes kutatók korábbi, 1545–1550 közötti keltezészt valószínűsítene. Ebben az esetben a lap forrása a korábban említett 1538-as Mercator-térképen kívül Antonio Salamanca 1550-es Mercator-másolata is lehetett, mivel ezek földrajzi neveit és vetületi rendszerét Floriano változtatás nélkül átvette.

Az önálló lapként megjelent munka páratlan térképészeti ritkaság: az elmúlt évtizedekben mindössze néhány bukkant fel belőle (részben sérülten vagy restaurálva), valamint egy-egy IATO-atlaszban is előfordul. Ez a világtérkép a reneszánsz kartográfia egyik legkülönlegesebb alkotása: tudományos igényessége és esztétikai megformálása a korszak legjobb velencei műhelyeinek színvonalát idézi, egyúttal a földgömb síkvetületben való ábrázolásának korai, zseniális kísérlete, valamint a reneszánsz tudomány és művészet egységének maradandó jelképe, amely méltán válhat bármely jelentős gyűjtemény kiemelkedő darabjává.

Mérete: 460 x 830 (490 x 845) mm. Hibátlan, rendkívül jó állapotú példány. Paszpartuban.

An exceptionally rare and unusually executed two-sheet copper-engraved, Renaissance world map, by Antonio Floriano of Udine, drawn in polar projection, dividing the globe into thirty-six segments, each covering ten degrees of longitude. Cartographically, the map is based on Gerard Mercator's double-cordiform world map of 1538, of which only two copies are known today. In the absence of an imprint, its publication date can only be inferred from records showing that Floriano petitioned the Doge of Venice for a privilege to publish a world map, granted in January 1555. In his request, he declared: "I, Florian, the loyal servant of Your Highness and of this Illustrious Republic, with my diligence and knowledge, have made a world map such as has never before been made, with the aid of which cosmography may easily be studied and learned, and the entire image of the world be seen, since it can be reduced to spherical form."

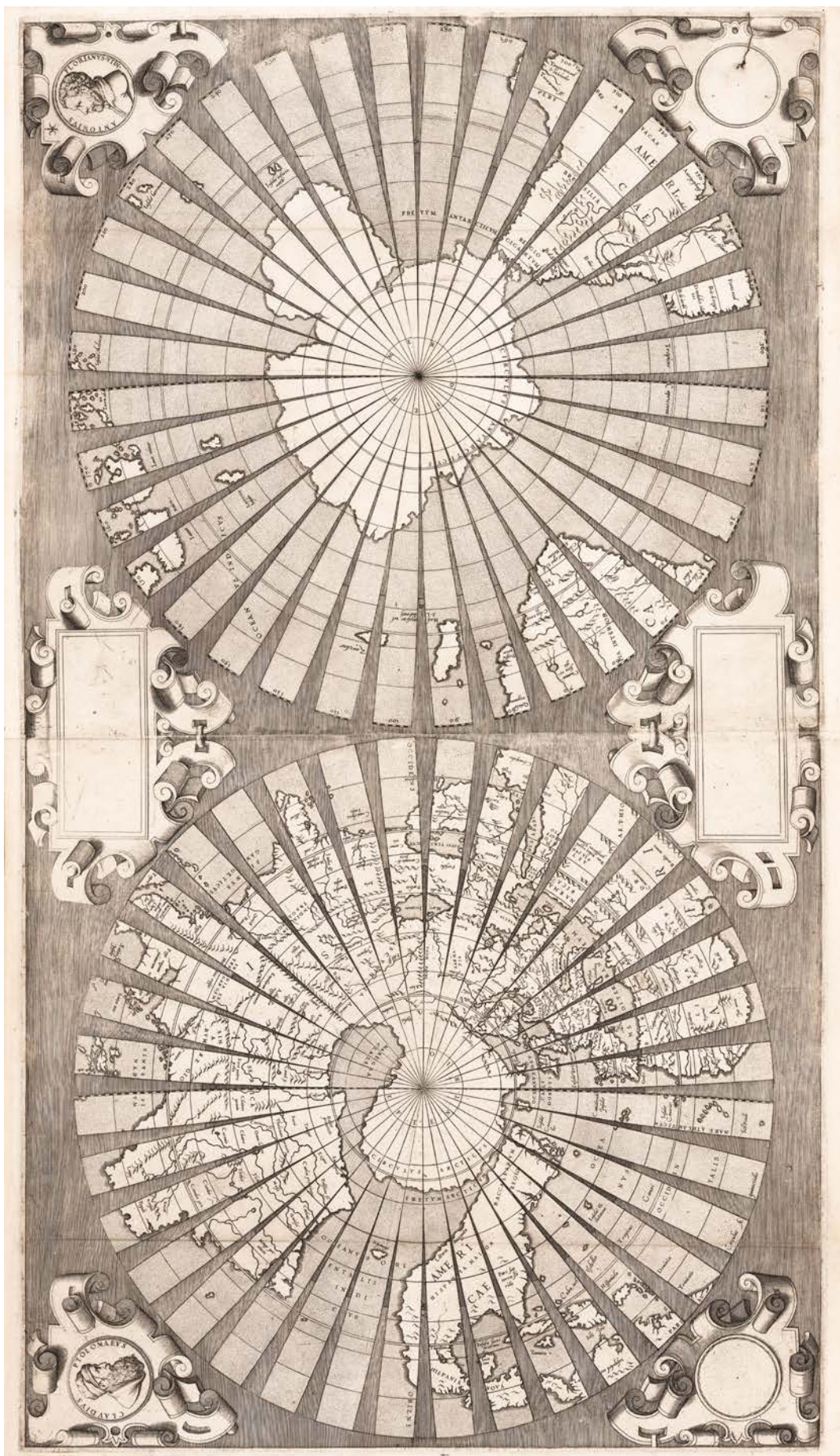
Floriano divided the two hemispheres along the Equator into thirty-six slightly curved gores, similar to those used for assembling paper globes. This innovative "bicycle-spoke" construction is one of the earliest printed attempts to project a terrestrial globe onto a flat surface – scientifically bold, artistically refined, yet difficult to read. The map incorporates several features that were far ahead of their time. It is among the earliest printed works to show the Americas completely separated from Asia. Both poles are depicted as vast continental landmasses, centuries before the discovery of Antarctica. In South America, Floriano includes an early representation of the Amazon River, labelled R. d. los Esclavos ("River of Slaves"), and notes relating to native peoples: „Gigantum Regio” near the Strait of Magellan and „Antropophagi” in the northwest.

The map bears no title or imprint, and its empty cartouches suggest an unfinished proof; however, all known copies share the same state, implying that it was designed, as Floriano himself stated, for use as globe gores. The finely engraved Renaissance strapwork borders and portrait medallions – of Ptolemy and of Floriano – reveal the artist's decorative ambition. The engraving is attributed to Paolo Cimerlino, whose monogram appears beside Floriano's portrait. Though the printing privilege dates to 1555, the geographical content suggests a slightly earlier origin, perhaps between 1545 and 1550, drawing on both Mercator's 1538 prototype and Antonio Salamanca's 1550 copy. Issued as a separate sheet, Floriano's world map ranks among the rarest works of Renaissance cartography. Only a handful of examples have appeared in recent decades, a few of which are bound in IATO atlases. As a rare masterpiece uniting scientific precision with the aesthetic ideals of the Venetian Renaissance, it remains one of the most captivating cartographic pieces and would be a prized highlight of any major collection.

Fine, clear copy, preserved in outstanding condition. With existing export permission.

Shirley: 99.; Bifolco – Ronca: Tav.37.; Imago Mundi VI. (Rudolfo Gallo: Antonio Florian and his Mappemonde): 35–38. old.

20 000 000,-

182. JANSSEN, JAN:

Siciliae veteris typus.

Amszterdam, 1618.

Az ókori Szicília rendkívül látványos, korabeli színezésű, rézmetszetű térképe, amely az egyik lekorábbi, Jan Jansson nevét feltüntető ábrázolás. Kartográfiai alapjául Abraham Ortelius a „Parergon, sive Veteris Geographiae”-hez készült munkája szolgált. Metszője Abraham Goos, 1618-19-ben Amszterdamban a Petrus Bertius által összeállított Theatrum Geographiae Veteris című atlaszban jelent meg először, később pedig Hondius és Jansson is kiadta. A lapot három, gazdagon díszített barokk kartus díszíti. Ezek a címmező, a bal felső sarokban elhelyezett, Vergilius és Thuküdidész leírásain alapuló melléktérképet, amely Szirakúza környékét ábrázolja a város apró, madártávlati képével, valamint a bal alsó részen ókori, azonosítatlan szicíliai helyneveket felsoroló részt övezik. A térkép számos, ókori történetírók által leírt vagy mítoszokban szereplő helyet szerepeltet: a Szicília és az Itáliai-félsziget

közi szorosat uralja az Odüsszeusz utazásaiból ismert két szörny, Szküllä és Khariüdisz, és a Messinát és Lilybaeumot (mai Marsala) összekötő Via Valeria is megjelenik, bár az itt Sziciliát szinte egyenesként átszelő út a valóságban a partvonal mentén futott. Darabunk verzója üres, ezért feltételezhetően önálló lapként vagy kompozit-atlasz részeként forgalmazták, még az atlaszkiadások előtt.

Mérete: 380 x 485 (420 x 540) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

A striking, hand-coloured copperplate map of ancient Sicily, among the earliest to bear Jan Jansson's name. Based on Abraham Ortelius' work for the Parergon, sive Veteris Geographiae, it was engraved by Abraham Goos in Amsterdam during 1618–19 and first appeared in Petrus Bertius' Theatrum Geographiae Veteris, later reissued by Hondius and Jansson. Three elaborately decorated Baroque cartouches adorn the sheet: one framing the title, another enclosing an inset of the region around Syracuse – based on descriptions by Virgil and Thucydides – and a third listing ancient, unidentified Sicilian place names. The map features many locations known from classical sources and mythology. The strait between Sicily and the Italian mainland is guarded by Scylla and Charybdis, while the Via Valeria, which connects Messina and Lilybaeum (modern Marsala), is depicted crossing the island almost in a straight line, although it actually followed the coast. The reverse is blank, indicating that it was likely issued as a separate sheet or within a composite atlas before the later editions. Fine, clear copy.

van der Krogt I.: 7510H:1.2.

200 000,-

183. MERCATOR, GERARD – JANSSEN, JAN:

Siciliae Regnum

Amszterdam, 1636.

Szicília színezett, rézmetszetű térképe. A lap az elsőként Gerard Mercator „Italia, Sclavoniae et Graeciae tabula geographica” című (Duisburg, 1589) atlaszában megjelent Szicília-térkép eredeti nyomólemzésének felhasználásával készült. Ezeket a lemezeket Mercator halálát követően Jodocus Hondius vásárolta meg, aki 1606 és 1630 között felhasználta őket „Atlas Sive Cosmographicae Meditationes de Fabrica Mundi” című munkájához, később pedig Johannes Janssonius birtokába kerültek, aki 1635-1636 körül módosította azokat. Az eredeti változat tengerhullámain el-távolították, helyükre hajókat és tengeri szörnyeket véstek. A topográfiai és névjajzi elemeket nem változtatták meg; a rézlemez alsó részén továbbra is olvasható Mercator eredeti impresszuma:

Per Gerardum Mercatorem Cum Privilegio. Darabunk ritka, az 1636-os Jansson-féle „Nautical Atlas”-ban kiadottnál valamivel korábbi példány. Verzója üres, ezért feltételezhetően önálló lapként vagy kompozit-atlasz részeként forgalmazták.

Mérete: 340 x 475 (420 x 540) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

A beautifully coloured copperplate map of Sicily, printed from the original plate, first published in Gerard Mercator's Italia, Sclavoniae et Graeciae tabula geographica (Duisburg, 1589). After Mercator's death, the plates were acquired by Jodocus Hondius, who used them between 1606 and 1630 for his Atlas Sive Cosmographicae Meditationes de Fabrica Mundi. They later passed to Johannes Janssonius, who revised them around 1635-1636. In this version, the waves of the original were replaced with ships and sea monsters, while the topographical and toponymic details remained unchanged. Our example is rare, dating slightly earlier than the issue published in Jansson's 1636 Nautical Atlas. The verso is blank, suggesting it was probably issued as a separate sheet or as part of a composite atlas. Fine, clear copy.

van der Krogt: 1:002.; Koeman II.: Me 11e, Me 13A.

200 000,-

184. JANSSEN, JAN:

Aethiopia Inferior, vel Exterior.

Amszterdam, 1636.

Dél-Afrika dekoratív, korabeli színezésű, rézmetszetű térképe, röviddel az első holland települések megjelenése előtti időből. A lap a Kongó medencéjétől és a mai Mozambik északi részétől délre, a Jöreménység fokáig terjedő területet ábrázolja. Mozambik a kelet felé, Indiába tartó hajók fontos megállóhelye volt, így a környező partvidék névrajza kifejezetten részletes. Északon a „Ptolemaioszi tavak” egyike látható, amelyeket a kor térképészei a Nílus forrásának tartottak. A kontinens belső területein kevés és többnyire feltételezéseken alapuló kartográfiai információ szerepel, ami a korabeli európai ismeretek hiányát tükrözi. A címező finoman kidolgozott barokk kartusát két szerezsen tartja, és az afrikai faunára jellemző őshonos állatok is megjelennek díszítésében éppúgy, mint illusztrációként a kontinens ábrázolásán. Darabunk

verzója üres, ezért feltételezhetően önálló lapként vagy kompozit-atlasz részeként forgalmazták, még a későbbi atlaszkiadások előtt.

Mérete: 380 x 500 (400 x 520) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

A decorative, hand-coloured copperplate map of South Africa, issued just before the arrival of the first Dutch settlers. The map depicts the region extending from the Congo Basin and northern Mozambique southwards to the Cape of Good Hope. Mozambique was a key stopover for ships sailing east to India, and its surrounding coastline is rendered with remarkable detail. In the north, one of the so-called "Ptolemaic lakes" is shown, which cartographers of the time believed to be the source of the Nile. The continent's interior is characterised by limited, often speculative cartographic information, reflecting Europe's restricted geographical knowledge at the time. The intricately engraved Baroque title cartouche, supported by two Saracens, is adorned with native African fauna that also appear throughout the map. The reverse side is blank, indicating that the sheet was probably issued separately or as part of a composite atlas prior to later editions. Fine, clear copy.

Tooley: 58. old.

100 000,-

185. JANSSEN, JAN:

Ischia Isola olim Aenaria

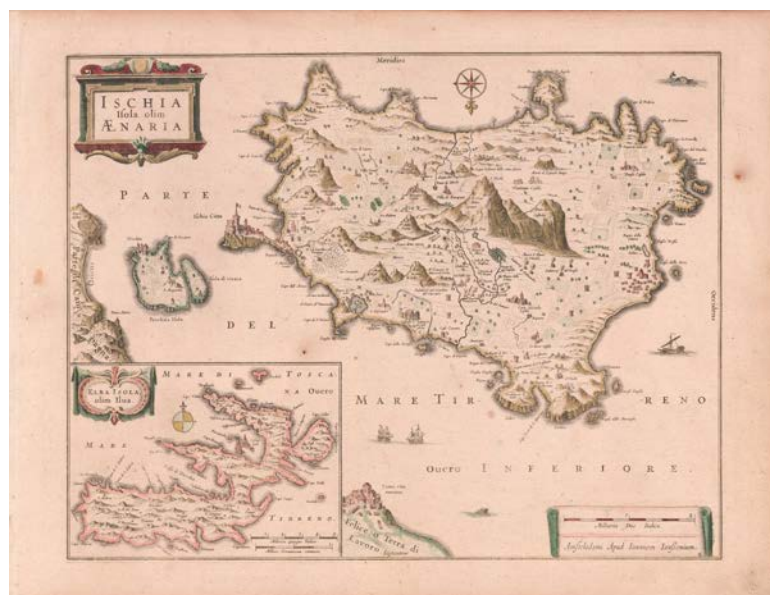
Amszterdam, 1640k.

Ischia szigetének korabeli színezésű, rézmetszetű térképe, a bal alsó sarokban Elba melléktérképével (Elba Isola, olim Ilua). Ischia kartográfiai ábrázolása Cartaro munkáján alapul. A lapot három finoman díszített kartus ékesíti, amelyek a címeket és a vonalas aránymértéket keretezik. Emellett vitorlás hajók, tengeri szörnyek és szélrózsák gazdagítják a kompozíciót. Darabunk verzója üres, ezért feltételezhetően önálló lapként vagy kompozit-atlasz részeként forgalmazták, még a későbbi atlaszkiadások előtt.

Mérete: 355 x 455 (420 x 540) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

A beautifully hand-coloured copperplate map of the island of Ischia, with a small inset of Elba (Elba Isola, olim Ilua) in the lower left corner. The cartographic depiction of Ischia draws on Cartaro's work. Three elaborately decorated cartouches frame the titles and scale, while sailing ships, sea monsters, and wind roses embellish the surrounding seas. The reverse side is blank, suggesting that the sheet was probably issued separately or as part of a composite atlas before subsequent atlas editions. Fine, clear copy.

van der Krogt I.: 7550:1.1.

65 000,-

186. CORONELLI, VINCENZO MARIA:

Hos globos Terraqueum...

Velenice, 1690k.

Tizenkét földgömbszelvényt ábrázoló rézmetszet, amelyeket – 150 mm átmérőjű – glóbuszra tervezett a művész (párjával egy azonos méretű éggömbszegmens-sorozat is készült). Kartográfiaiilag Coronelli 1688-as, monumentális munkájára támaszkodik, annak erősen kicsinyített változata. Három alkalommal jelent meg: elsőként az 1692-es „Corso Geografico Universale” című munkában, amely az Atlante Veneto sorozat első kötete volt, majd a Coronelli-féle 1697-es „Isolario”-ban és a „Libro dei Globi”-ban (utóbbinál a kartusban az 1697-es dátummal). A szelvénycsoportot keret övezi, kartusában a térképész Sigismund Pollitusnak, a lombardiai Szent Jeromos-rend kongregáció-vezetőjének szóló ajánlása olvasható, akinek címere a második szegmens alsó részén kapott helyet. A térképen megjelenő földrajzi részletek a kor ismereteit és tévedéseit egyaránt tükrözik. Kalifornia hatalmas szigetként szerepel – a XVII. század egyik legelterjedtebb kartográfiai tévhiteként –, tőle nyugatra pedig a „Terra di Iesso” elnevezésű földrész tűnik fel, amely Ázsiát és Amerikát kötötte össze a korabeli feltételezések szerint. A lap a kor legfontosabb földrajzi felfedezéseinek útvonalait is követi, így például Jacob Le Maire 1616-os expedícióját, amely bebizonyította, hogy a Tűzföld különálló a feltételezett déli kontinensről, valamint Alexandre de Chaumont francia követ 1685-86-os útját, amely Sziámból (a mai Thaiföldről) Brestbe vezetett.

Mérete: 245 x 465 mm

(325 x 480 mm). Hibátlan,

tisztá példány.

Paszpartuban.

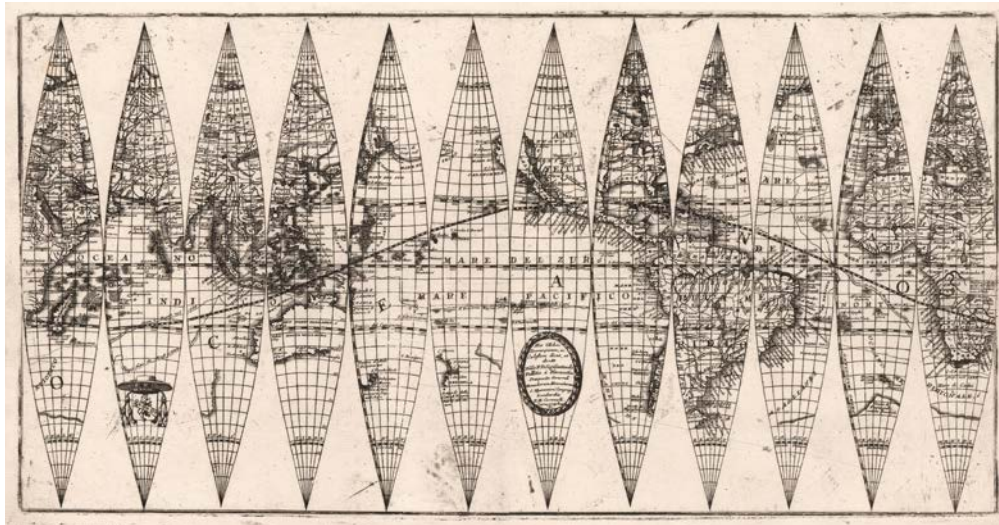
Hozzá:

Corso geografico universale,

o' sia la terra divisa...

Velenice, 1692.

Atlaszcímleap.

A fine copper engraving depicting twelve terrestrial globe gores, created by Vincenzo Coronelli for a 150-mm-diameter globe (a matching set of celestial gores of the same size was also produced). Cartographically, the map is based on Coronelli's monumental 1688 globe, here shown in a significantly reduced form. The gores appeared in three publications: initially in *Corso Geografico Universale* (1692), the first volume of the *Atlante Veneto* series; later in Coronelli's *Isolario* (1697); and again in the *Libro dei Globi*, where the date 1697 is inscribed in the cartouche. The set of segments is framed, with a dedicatory cartouche to Sigismund Pollitus, head of the Congregation of St. Jerome in Lombardy, whose coat of arms is located at the foot of the second gore.

The geographical content reflects both the knowledge and misconceptions of its era. California is depicted as a vast island – one of the most persistent cartographic myths of the 17th century –, while to its west appears the landmass “Terra di Iesso,” landmass appears, which was believed to link Asia and America. The gores also illustrate notable voyages of exploration, including Jacob Le Maire's 1616 expedition confirming Tierra del Fuego's separation from the southern continent, and the 1685–86 journey of the French ambassador, Alexandre de Chaumont from Siam (present-day Thailand) to Brest. A remarkable example of Coronelli's precision and artistry is how he blended scientific accuracy with the elegance of late Baroque Venetian cartography. Fine, clear copy.

Shirley: 537.

300 000,-

187. DIRWALD, JOSEPH – MOLLO, TRANQUILLO:

Amerique Septentrionale d'apres Arrowsmith et de Humboldt... – Charte von Nord America nach Arrowsmith, v. Humboldt...

Bécs, 1819.

Észak-Amerika páratlanul ritka, határszínezett, négy lapból álló, rézmetszetű falitérképének első kiadása, amelyből mindössze néhány példány vészelte át az elmúlt kétszáz évet. Tudomásunk szerint a Dartmouth College és a University of Illinois könyvtárban, a Stanford University Warren Heckrotte gyűjteményében, a David Rumsey gyűjteményben, valamint a Kongresszusi Könyvtárban (Washington, D.C.), a Hauslab-Liechtenstein térkép kollekció részeként őrznek egy-egy darabot ebből. Későbbi – 1823-ban és 1849-ben megjelent – változatai is rendkívül ritkák. Joseph Dirwald, osztrák térképész és a szintén Bécsben élő, svájci-olasz származású Tranquillo Mollo grafikus-nyomdász együttműködése számos finoman metszett és ma már ritka térképlap kiadásában teljesedett ki; ezek egyike tételünk is. Létezett vászonra vont szelvényekből álló, összehajtható, tokba helyezett változata is, példányunk azonban falitérkép formában készült, ami jóval sérülékenyebb, és ezáltal sokkalta ritkább is.

A kontinens két oldalán francia, illetve német nyelvű címkartusok láthatók, amelyek forrásként Arrowsmith és Humboldt nevét említik, ugyanakkor a szerzőpáros jelentősen átdolgozta, kiegészítette az eredeti munkákat, különösen Észak-Amerika nyugati területeit illetően. Topográfiai részletei jóval pontosabbak és látványosabbak, mint a korszak más térképein, különösen Texas, a Sziklás-hegység,

Kalifornia és Alaszka esetében. Számos esetben kétséges, hogy Dirwaldék milyen forrásból szereztek információikat, mivel számos elemük eltér a kartusban hivatkozott szerzőkétől, Alaszka vonatkozásában azonban feltehetően orosz térképészeti adatokat használtak fel. Névrája feltünteti a nyugat-kanadai szörmekereskedelmi állomásokat, valamint a déli területeken alapított missziókat. Különösen részletesen ábrázolja a Vadnyugat indián törzseinek elhelyezkedését, még azelőtt, hogy a „Könnyek ösvénye” néven ismert erőszakos kitelepítés megtörtént volna. A korszak ábrázolásaival összehasonlítva ez az indián törzsterületek feltérképezésének egyik legteljesebb és legfontosabb dokumentuma. Tételünk a korai XIX. századi amerikai kartográfia egyik legimpozánsabb és legritkább emléke, egyben az amerikai őslakos törzsek fontos kordokumentuma, amely a tudományos pontosság és a művészi igényesség ritka egységét képviseli.

Mérete: 845 x 1150 mm. Professzionálisan restaurált, a jobb felső sarokban pótolta, ettől eltekintve jó állapotú példány. Verzőja enyhén foltos.

The first edition of this exceptionally rare, border-coloured, four-sheet copperplate wall map of North America is highly scarce, with only a few copies having survived over the past two centuries. Known examples are housed in the libraries of Dartmouth College and University of Illinois, in the Warren Heckrotte Map Collection at Stanford University, in the David Rumsey Collection, and in the Hauslab-Liechtenstein Map Collection at the Library of Congress. Later editions from 1823 and 1849 are similarly extremely scarce. The collaboration between the Austrian cartographer, Joseph Dirwald and the Swiss-Italian engraver and printer, Tranquillo Mollo, both based in Vienna, produced several finely engraved and now rare maps, of which this is one. A foldable version composed of sectional sheets mounted on canvas and stored in a case also existed, but the present example was produced as a wall map – far more fragile and consequently much rarer. French and German title cartouches on either side of the continent acknowledge Arrowsmith and Humboldt as sources, yet the authors significantly reworked and expanded their models, especially concerning the western territories of North America. The topographical details are much more accurate and visually striking than that of contemporary maps, particularly in regard to Texas, the Rocky Mountains, California, and Alaska. In many cases, Dirwald and Mollo's information diverges notably from that of their cited sources; however, in the case of Alaska, they presumably relied on Russian cartographic data. The map records the fur-trading posts of western Canada and the missions founded in the southern territories. It also provides one of the most detailed contemporary representations of Native American tribal locations in the Trans-Mississippi West – before the forced relocation known as the “Trail of Tears”. Compared to other maps of the era, it remains one of the most comprehensive and significant documents illustrating the distribution of Native American tribes. A landmark of early 19th-century American cartography, this impressive and exceedingly rare map combines scientific accuracy with the artistic elegance typical of Dirwald and Mollo's finest work. Professionally restored example, with repair to the upper right corner; otherwise in good condition. The verso slightly stained.

188. GILBERT, JOHN – EVANS, EDMUND:

The Pictorial Missionary Map of the World

London, 1861k.

Rendkívül ritka, gazdagon illusztrált világtérkép, amely a keresztény misszionáriusok szemszögéből mutatja be a világvallások elterjedését. A kromoxilográfiát John Gilbert rajzai alapján a XIX. század második felének egyik legkiválóbb brit nyomdása és falmetszője, Edmund Evans készítette és adta ki. A két félgömb a világ vallásainak eloszlását ábrázolja, körülöttük részletes képsorozatokkal, amelyek a „pogány” és a „keresztény” életmód közti különbséget érzékeltetik a rabszolgaság, a háború és vallási kegyetlenségek és a kereszténység által elhozott béke és erkölcsi megvilágosodás szembeállításával. A térkép színekódolással jelöli a világ vallásait: a protestáns, római katolikus, görögkeleti, mohamedán,

valamint a hanyatló keresztény egyházak területeit a feketével kiemelt pogány régiók mellett, amelyek lefedik Észak- és Dél-Amerika nagy részét, szinte egész Afrika déli vidékét, Indiát, Kelet-Ázsiát és Óceániát. Különös módon egyes vallások – mint a hinduizmus és a buddhizmus – csupán a térképmezőt övező, missziós propagandajelenetekben szerepelnek, míg a zsidóság teljesen hiányzik a felsorolásból. Mérete: 440 x 680 (480 x 760) mm. A korábbi, összehajtott formában való tárolás miatt a nyugati félgömb csendes-óceáni területein enyhén elszíneződéssel.

A scarce and richly illustrated world map depicting the global spread of religions from the perspective of Christian missionaries. The chromolithograph was produced and published by Edmund Evans, one of Britain's finest printers and wood engravers of the latter half of the 19th century, based on drawings by John Gilbert. The two hemispheres illustrate the distribution of the world's religions, surrounded by detailed vignettes contrasting the "pagan" and "Christian" ways of life. The map employs colour coding to denote religious affiliations: Protestant, Roman Catholic, Greek Orthodox, Muslim, and Decayed Christian Churches are distinguished from the Heathen regions. Curiously, some faiths, such as Hinduism and Buddhism, appear only in the missionary propaganda scenes encircling the map, while Judaism is completely absent. Slight discolouration in the Pacific areas of the western hemisphere, due to previous folding.

450 000,-

189. DE JODE, GERARD:

Hungariae totius uti ex compluribus aliorum geographicis chartis

Antwerpen, 1593.

Ritka, korabeli színezésű, rézmetszetű, Matthias Zündt által készített Magyarország-térkép Gerard de Jode híres „Speculum Orbis Terrae” című atlaszának második, 1593-as kiadásából, amelyet fia, Cornelis de Jode gondozott és bővített. Gerard de Jode munkája korának legmodernebb és legpontosabb atlaszai közé tartozott, ám az Ortelius-féle Theatrum Orbis Terrarum piaci fölénye miatt csak kis példányszámban terjedt, így az ezekből származó lapok napjainkban rendkívüli ritkaságnak számítanak. Kartográfiailag Augustin Hirschvogel 1552-53-as részleges Magyarország-térképén alapul, amely a szerző korai halála

miatt befejezetlen maradt, de egy korábbi, mára megsemmisült Lázár-térkép átdolgozott változata volt. Az ábrázolás a Magyar Királyságot és a teljes Kárpát-medencét mutatja be, nyugaton Stájerországig, keleten Moldváig, délen Boszniáig és Szerbiáig terjedően. Topográfiai és nomenklaturális részletessége a korszak egyik legpontosabb Magyarország-ábrázolásává teszi. A lap jobb alsó sarkában a magyar címerrel és két puttóval díszített reneszánsz kartus látható, mellette egy mérőkörcsővel kiemelt vonalas aránymérték, az irányokat pedig a térkép közepén szélrózsa jelöli. A lap verzóján arab számmal jelölt táblaszámok találhatók.

Mérete: 295 x 490 (440 x 600) mm. A hajtásvonalnál halvány elszíneződéssel. Paszpartuban.

A rare, contemporary-coloured copperplate map of Hungary by Matthias Zündt from Gerard de Jode's Speculum Orbis Terrae, published in 1593 by his son, Cornelis de Jode. The atlas was issued only twice – in 1578 and 1593 – and very few surviving copies exist today. Cartographically, the map is based on Augustin Hirschvogel's unfinished 1552-53 depiction of Hungary, which in turn is derived from an earlier Lázár map. Its topographical and toponymic accuracy makes it one of the most precise Hungarian maps of the 16th century. The lower right corner features a fine Renaissance cartouche decorated with the Hungarian coat of arms and two putti; the engraver added a compass divider marking the scale bar and a wind rose in the centre to enhance the map field. Slight discolouration along the central fold.

Szántai: Jode 2b.

600 000,-

190. AA, PIETER VAN DER:

La Hongrie, Suivant les Nouvelles Observations de Messrs de l'Academie Royale des Sciences, etc. Augmentées de Nouveau
 Amsterdam, 1729.

Magyarország rézmetszetű térképének Pieter van der Aa által kiadott, páratlanul ritka változata. A térképmező Prágától a Krímfélszigetig tartó területet öleli fel, és déli irányban egészen Konstantinápolyig terjed. A kartus két oldalán díszes öltözetű magyar nemesek állnak – egyik fokossal a kezében, a másik derekát kard övezi –, felette hadi jelvények láthatók. Elsőként 1713-ban látott napvilágot, Lengyelországgal közös lapon, díszes keretben, majd egy évvel később önállóan is megjelent, egyszerűbb változatban, keret nélkül. 15 év múlva a nyomdász-kiadó legnagyobb vállalkozásában, a mintegy 66 kötetre rúgó „La Galerie Agréable du Monde” címet viselő monumentális gyűjtemény 45. részében ismét helyet kapott,

szintén önállóan, de már dekoratív kerettel ellátva. Tekintettel arra, hogy a sorozat a szakirodalom szerint összesen 100 példányban készült, így nem meglepő, hogy Szántai Lajos gyűjteményének – az MTA-ba került – egyik darabján kívül még egy, a washingtoni Kongresszusi Könyvtárban őrzött példány ismert.

Mérete: 340 x 425 (365 x 465) mm. Hibátlan, tiszta példány. Paszpartuban.

Scarce copperplate map of Hungary, published by Pieter van der Aa. The map depicts the region from Prague to the Crimean Peninsula, extending south to Constantinople. The decorative title cartouche is flanked by two Hungarian nobles in elaborate national costumes – one holding a mace, the other with a sword at his side – with military trophies above them. The map was first issued in 1713, originally printed on a single sheet alongside Poland within an ornate border, and reissued a year later in a simplified version without a frame. Fifteen years later, it was republished in van der Aa's monumental “La Galerie Agréable du Monde”, a collection of about sixty-six volumes, where it appeared once again as a standalone sheet with an intricate decorative frame. According to bibliographic sources, the edition was limited to about 100 copies, making this fine and highly decorative map one of the most ambitious publishing ventures of the early eighteenth century. Fine, clear copy.

Szántai: Aa 1c.

300 000,-

191. VIZER (ISTVÁN) STEPHANUS:

Mappa geographica almae dioecesis Weszprimiensis per inclytos comitatus Weszprim. Simigh. et Zala... Anno MDCCCXLI Opera ---.

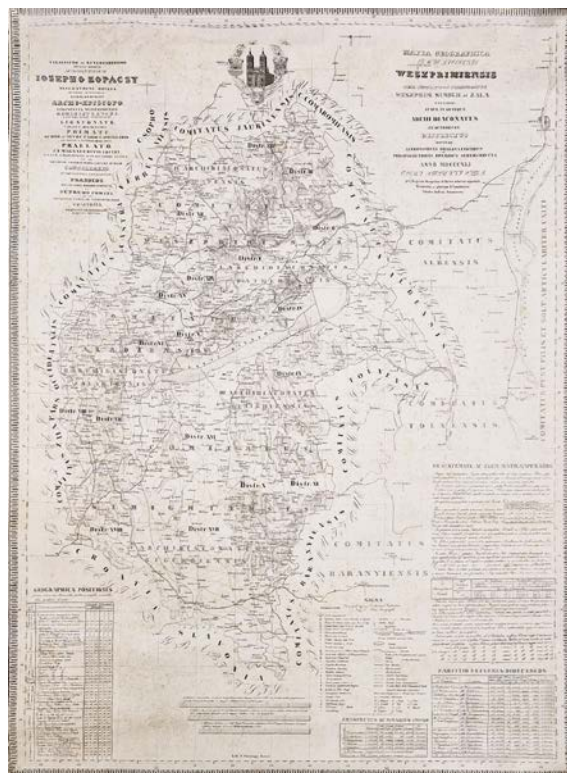
Pestini, 1841. Lith. J. Watzinger.

A veszprémi egyházmegye könyomatú térképe. A lapot Kopácsy József püspök megbízásából az egyházmegyében tevékenykedő kamarai főmérnök, Vizer István készítette el. Az esperesi kerületi beosztást követő darabot különösen értékesíti, hogy a püspökség a Balaton partvidékének teljes területét magában foglalta. Hrenkó Pál „Krieger Sámuel 1766. évi Balaton-térképe” című tanulmányában (Geodézia és kartográfia, 1977.) így méltatja: „A veszprémi egyházmegyét ábrázoló, a csillagászati és háromszöglet elvei mellett a stereographiai rendszerre alapított... nagyméretű lapon Vizer tíz évig dolgozott. Nagy nemzetközi elismerésben részesült érte. A francia földrajzi társaság dicsérettel jutalmazta; a kitüntető oklevelet maga Jomard elnök (a későbbi Jomard-díj névadója) írta alá.” Páratlanul ritka, árverésen való felbukkanásának nem találtuk nyomát.

Mérete: 1050 x 780 mm. Vásznonra vonva.

Map of the diocese of Weszprém. Lithograph.
 Linen backed.

300 000,-

Természettudomány

192. EINSTEIN, ALBERT (1879-1955) NOBEL-DÍJAS FIZIKUS AUTOGRÁF, ALÁÍRT EGYENLETE.

A kézirat a tudós talán legfontosabb eredménye, az általános relativitáselmélet bizonyításához felállított, ún. Einstein-féle mező-egyenletek egyikét tartalmazza. Darabunkat még izgalmasabbá teszi, hogy az Emergency Committee of Atomic Scientists fejlődés levélpapírára jegyezte le a mester. A bizottságot Einstein és Szilárd Leó alapította 1945-ben. Tagjai között volt a Manhattan-terv több tudósa. Céljuk az atomenergia békés felhasználásának népszerűsítése és a világbéke elérése volt (miután nagy részük részt vett az első atombomba létrehozásában).

Hozzá:

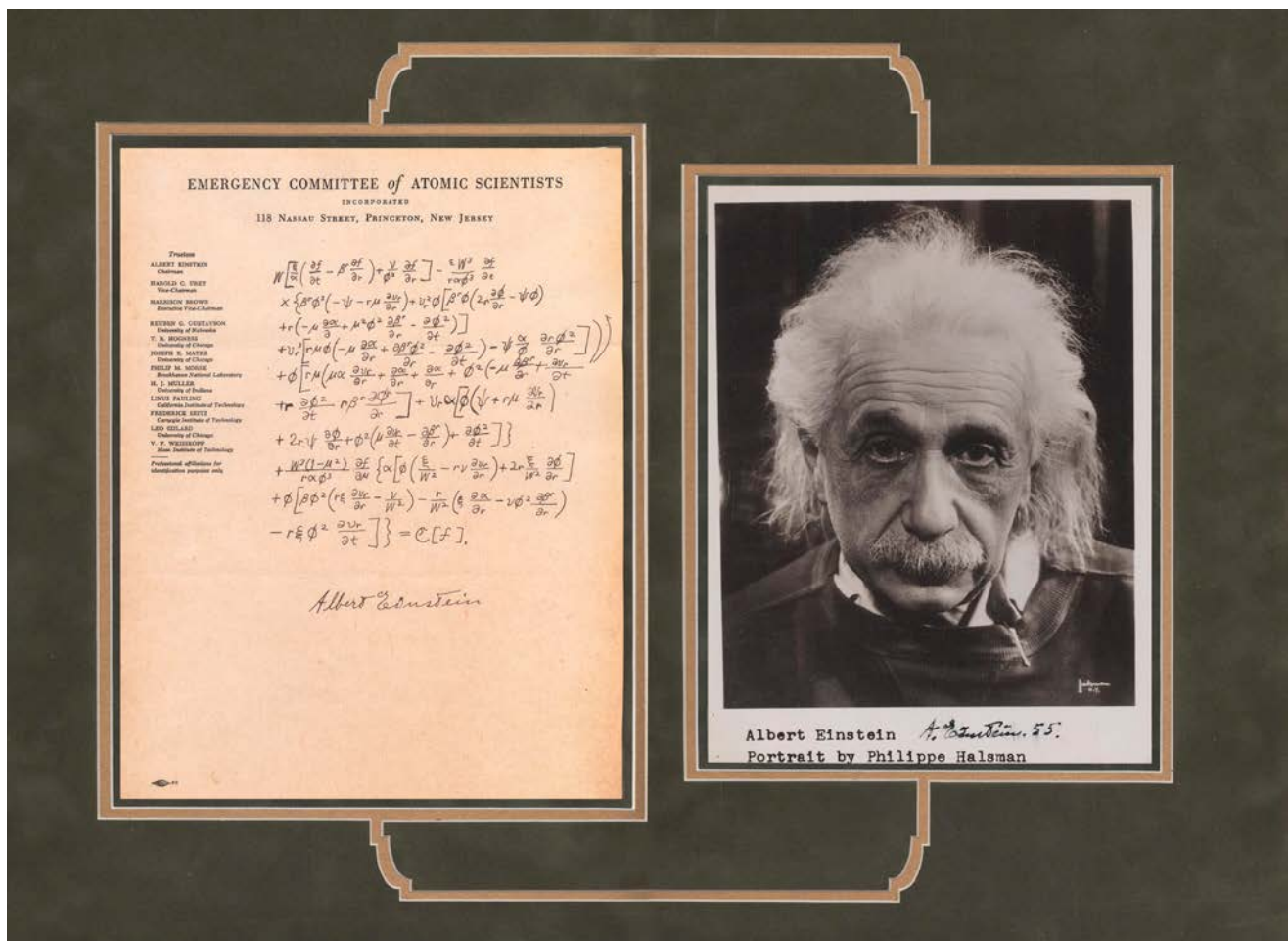
Albert Einstein fényképe (fotómásolat).

A híres felvételt a világhírű Philippe Halsmann készítette (az ő nevéhez fűződik az ikonikussá vált, nyelvényújtogatós kép is). A 215 x 175 mm-es kép alatt az aláírás mellett „55” olvasható, tehát az egyik utolsó ilyen darab lehetett Einstein 1955. április 18-án bekövetkezett halála előtt.

Kétablakos paszpartuban. Mérete: 430 x 585 mm. A tételhez mellékeljük az MDA Forensic Examiners eredetiséget igazoló tanúsványát.

Albert Einstein, Nobel Prize-winning physicist's autograph, signed equation, with his photo. The manuscript contains one of Einstein's field equations, which were formulated to prove his theory of general relativity, perhaps his most important achievement. What makes our item even more exciting is that the master wrote it on a sheet with the letterhead from the Emergency Committee of Atomic Scientists. The committee was founded by Einstein and Leo Szilard in 1945. The famous photograph was originally taken by the world-renowned Philippe Halsmann. With certificate of authenticity by MDA Forensic Examiners.

5 000 000,-

193. (HINDENBURG, CARL FRIEDRICH):

Ueber den Schachspieler des Herrn von Kempelen. Nebst einer Abbildung und Beschreibung seiner Sprachmaschine.

Leipzig, 1784. Johann Gottfried Müller. 56p.+1 kihajt. mell.

Kempelen Farkas a kor egyik legérdekesebb figurája, igazi polihisztor volt. Az irodalom és a képzőművészetek terén is rendkívüli tehetség volt, emellett nyolc nyelven beszélt, mocsarakat csapolt le, és épületeket tervezett. Igazán híressé azonban találmányai tették. Ezek közül is kimagaslott a kötetben tárgyalt két műve, a beszélőgép és a „sakkozó Török” ragadványnevet kapó sakkautomata. Ezek a világhírt is meghozták neki, számos mű született róluk több nyelven is, amelyek mindegyike a nemzetközi árverések megbecsült darabjai közé tartozik. E munka szerzője matematikus, a lipcsei egyetem professzora volt. Ez a tanulmány első (és egyetlen) kiadása. Hazai árverésen tudomásunk szerint még nem szerepelt.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

VD18 10358455.

2 500 000,-

194. MARÓTHI GYÖRGY:

Arithmetica, vagy számvetésnek mestersége, Mellyet írt, és Közönséges Haszonra, főképen a Magyar Országban elő-fordúlható Dolgokra, alkalmaztatván ki-adott 1743-dik Esztendőben, --. Most pedig Másodszor e' Nagyobb Formában, valamivel bővebben, ki-botsáttatott.

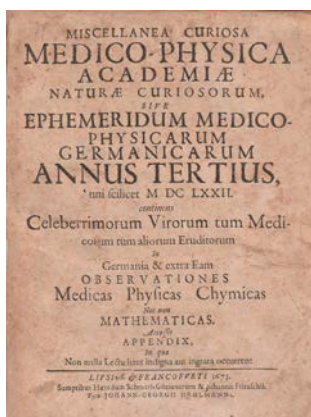
Debretzenben, 1763. Margitai István ny. (2)+9+(1)+302+(4)p.+1 kihajt. mell.

Az első magyar nyelvű iskolai számtankönyv először 1743-ban jelent meg. A szerző a debreceni kolégium tanára volt.

Enyhén kopott gerincű, korabeli bőrkötésben.

Contemporary leather. Spine slightly worn.

40 000,-

195. MISCELLANEA CURIOSA MEDICO-PHYSICA ACADEMIAE NATURAE CURIOSORUM, SIVE EPHEMERIDUM MEDICO-PHYSICARUM GERMANICARUM ANNUS TERTIUS, ANNI SCILICET M DC LXXII.

CONTINENS CELEBERRIMORUM VIRO-
RUM TUM MEDICORUM TUM ALIORUM ERUDITORUM IN
GERMANIA & EXTRA EAM OBSERVATIONES MEDICAS PHYSICAS CHYMICAS NEC NON MATHE-
MATICAS, ACCESSIT APPENDIX...

Lipsiae & Francofurti, 1673. Sumptibus Haeredum Schuteri-Gözianorum &. Johannis Fritzscheii. Typis Johann-Georgii Drulmanni. (24)+616+(32)p.+19t. (8 kihajt.) Négy tábla másolattal pótolva. Az 1670-ben indult természettudományos folyóirat a legrégebbi – ugyan többszöri névváltozással, de – máig is megjelenő ilyen periodikum. Ebben az évfolyamban három jelentősebb magyar vonatkozású tanulmány is olvasható. Az egyik a porosz származású, Eperjesen működő orvos, Paterson Hain János „De Draconibus Carpathicis” című értekezése, amelyben a Sáros vármegyében talált, barlangi medvétől származó csontok nyomán az itt élt sárkányokról ír. Ezt egy kihajtható rézmetszet is illusztrálja. A másik egy Martin Schödel „Disquisitio historico-politica” című munkájából átvett

híradás Baksay Márk történetéről. A legenda szerint a törökök ellen harcoló magyar kapitány, miután a törökök fejbe szúrták, még sokáig harcolt az ellenséggel. A szöveg fölötti képen az átszúrt szemű Baksay látható. A harmadik Simon Schultz „De morbo Hungarico” című kétrészes orvosi cikke. A metszetanyag teljességéről nincs információnk, néhány hiányzó lap nyoma látszik a kötetben. Restaurált, korabeli bőrkötésben.

Restored, contemporary leather. Some plates missing, four replaced by copies.

90 000,-

196. CSÉCSE NEVŰ HELYSEGNEK URBARIOMA

H.n., 1775e. ny.n. (28)p.

1767-ben hat dunántúli vármegyében kihirdették Mária Terézia úrbéri rendeletét, amely egységesen szabályozta a magyar jobbágság földesúri terheit. Ez előbb Vas, Zala, Somogy, Sopron, Tolna és Baranya területén lépett életbe, a következő években azonban a kiküldött bizottságok valamennyi magyarországi vármegyében bevezették az új szabályozást. A Csécse nevű szatmári helységre (a hivatalos pecséttel is megerősített kézírásos jegyzőkönyvek, bejegyzések szerint) 1774-1775-ben került sor. A rendelet „punctum”-ait és a kitöltött úrbéri tabellákat tartalmazó nyomtatványhoz még 10 levelet fűztek, amelyeken részben további jegyzőkönyvek kaptak helyet, részben üresen maradtak. A község neve ma Tiszacsécse, amely elsősorban arról nevezetes, hogy 1879-ben itt született Móricz Zsigmond.

Modern papírkötésben. Az eredeti címke felragasztva.

Modern hardpaper.

80 000,-

197. VIRÁG BENEDEK:

Magyar századok. I-II. könyv.

Budán, 1808-1816. Landerer Anna - Királyi Universitás. 1t.+584+(5)p.; 520p.

Korabeli félbőr-kötésben. A második kötet gerincén kis repedéssel. Az utolsó levelein halvány folttal.

Contemporary half leather. Spine of the second volume slightly damaged. Some leaves slightly stained.

80 000,-

198. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

Salamon király. Szomorú játék.

Pesten, 1827. Petrózai Trattner Mátyás. (2)+154+(12)p. Első kiadás.

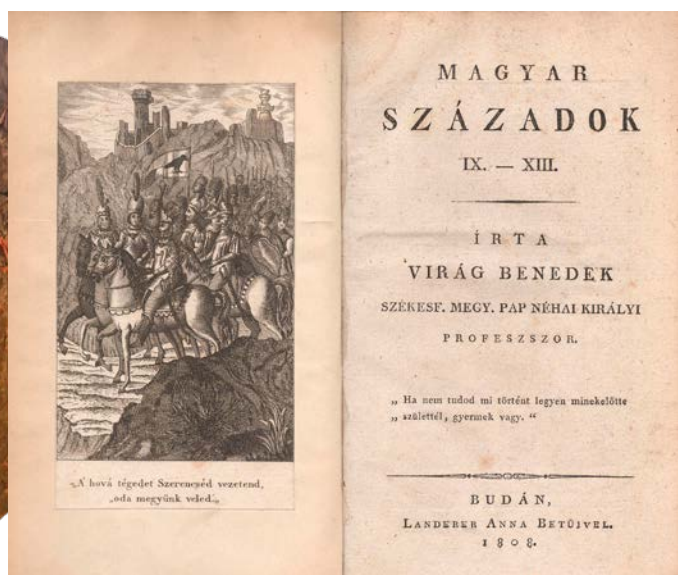
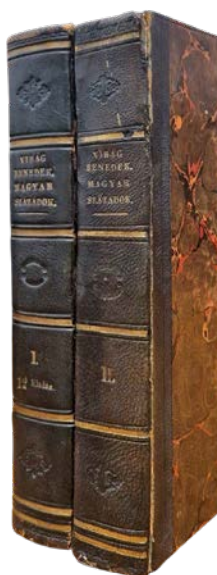
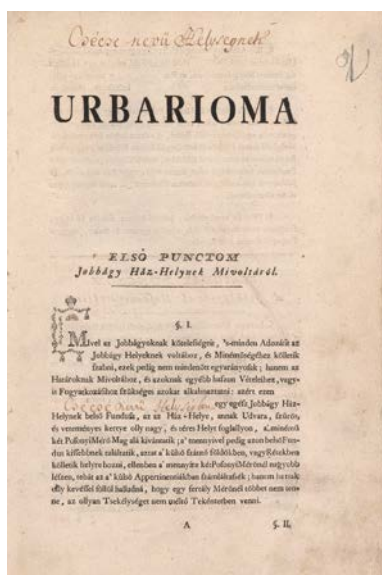
A szerző első drámai munkáját 1820 körül írta, ekkor még „A belső háború” címmel. Végül többszöri átdolgozás nyomán adta ki nyomtatásban.

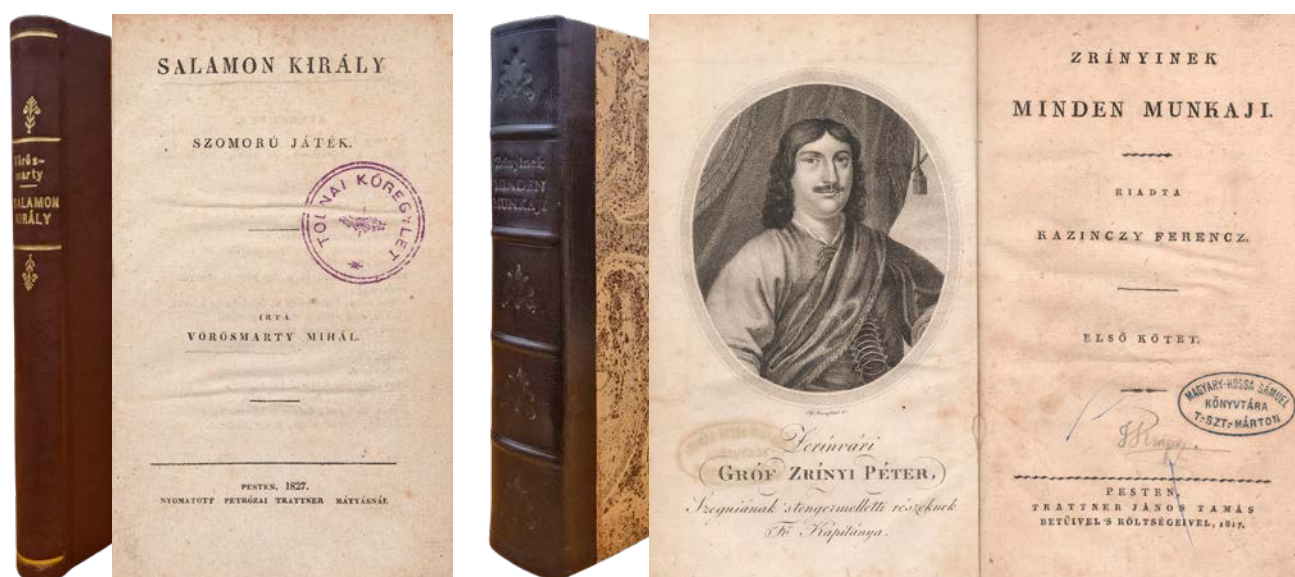
Aranyozott gerincű, modern félbőr-kötésben.

Modern half leather. Spine gilt.

Sziüry: 5112.

40 000,-

198., 199. tétel

199. ZRÍNYI (MIKLÓS):

--nek minden munkaji. Kiadta Kazinczy Ferencz. I-II. kötet [egybekötve].

Pesten, 1817 [1816]. Trattner. 1t.+189p.+1t.+205p.

Kazinczy 1788 nyarán határozta el, hogy kiadja Zrínyi költői műveit (érdekesség, hogy az ekkortájt erősödő Zrínyi-kultusz hatására Döbrentei Gábor és Csokonai egymástól függetlenül, szinte Kazinczyval egyidőben tűzte maga elé ugyanezt a célt). Végül több évtizedes munka eredményeként látott napvilágot a költő műveinek első gyűjteményes kiadása.

Modern félbőr-kötésben.

Modern half leather.

Poss.: Magyary-Kossa Sámuel tápiószentmártoni könyvtárának gyűjteményi bélyegzőjével.

Szűry: 5215.

40 000,-

A JEGYZÉKBEN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK:

bet. = betűvel	ny. = nyomda
é. = év	p. = pagina
H. = hely	poss. = possessor
h. = hasáb	prov. = proveniencia
lev. = levél	sztl. = számozatlan
lith. = könyomat	t. = tábla
mell. = melléklet	térk. = térkép
mm = milliméter	u. = után
n. = nélkül	0 = a mű nem ismeri